

@168B འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཅུགས་པ་ཚེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེུ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་ལེུ་བཅུ་བདུན་པ་སྟེ་གང་པོས་ལྷུས་པ། བམ་པོ་དང་པོ། །རྒྱ་གར་རྣམ་དུ། ལྷ་རྩུ་

ཕྱོགས་(RnnA)

པ་རི་ཕྱོགས་རྣམ་མ་རྣམས་ལྷ་རྩུ་ལྷ་ལྷ། བོད་རྣམ་དུ། འཕགས་པ་གང་པོས་ལྷུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག

པ་ཚེན་པོའི་མདོ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་རྣམ་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཚལ་ན་
དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ཚེན་པོ་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གྲངས་

མིང་ཚད་མིང་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་སྟུན་ལས་ལངས་ནས་སྐོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ཏེ་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་
བཅུགས་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྣམ་ཅིས་

གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་བདག་ལ་ལྷ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཚིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱགས་བཅེ་བར་དགོངས་ཏེ་རྗེས་སུ་གནང་བར་མཇོད་དུ་གསོལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྐྱེལ་པ། བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ཁྱོད་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དྲིས་ཤིག་དང་། ངས་ཡང་དག་པར་བསྟན་

ནས་ཁྱོད་གྱི་སེམས་རངས་པར་བྱའོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེང་བདག་ནི་ཡོན་ཏན་མཚོག་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ། བྲགས་པ་ལོན་དུ་མཐོ་ཞིང་རྒྱང་རིང་ག།
རྟག་པར་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་བགྱིད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་

སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་སྤྲད་དུ་ལྷ་བ་མཚིས་ལགས་སོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ཡོན་ཏན་མཚོག་ནི་རབ་བསྐྱབས་
ནས། །བྲགས་པ་མཐོ་ཞིང་རྒྱང་རིང་དང་། །རྩལ་གྱི་མས་གཙང་ཞིང་ཚོས་མོས་པའི། །སྤྲོད་པ་གང་

ལགས་བདག་ལྷ་ལགས། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་སྤྲོད་བར་བགྱིད། །ཇི་ལྟར་སྤྲིན་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏང་། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རབ་སྤོལ་ཅིང་། །དགའ་སེམས་རྟག་ཏུ་ལམ་སྤོལ་ལགས། །ཡང་
བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེང་བདག་ནི་སྤྲོས་བུ་དམ་

@169A ༄། །པ་དེ་དག་གི་སྤྲད་དུ་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལྷ་པ་ལགས་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ། །ཇི་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་
མི་འགྱུར་ལགས། །ཇི་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཉེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་

པས་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ལགས། དེ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་ཚོལ། །ཚོས་ལ་
ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་ནས། །བྱང་རྒྱུ་ལམ་ནི་ལེགས་ཏྟོགས་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བྱར་ན་ཚིག་གཅིག་

གིས། །ཚད་མེད་དོན་ནི་རབ་ཏྟོགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟོབས་དག་གིས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཏྟོགས་འགྱུར་ལགས། །མང་ཐོས་མཐར་ཐུག་མ་མཚེས་པས། །ཚོལ་བ་མཚེས་
གྱུར་སེམས་མི་གཡོ། །སྟོང་བཅེ་སྟོང་དུ་ཚོས་བརྟན་ནས། །སེམས་ཅན་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་བགྱིད་

ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་ཡང་གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེང་བདག་ནི་སའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ལྷོ་བ་གསོལ་བ་ལགས་ན། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སློབ་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལགས། དེ་ནས་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་མི་ཁོམ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཕྱད་
གྱུར་ལགས། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་ནས་གྱུང་། །ཤིན་དུ་དང་བ་སྐྱུར་འཐོབ་ལགས། །སློབ་མེད་

དང་བ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །ཤིན་དུ་གཏང་དགའ་གཏོང་བར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་གྱང་། །སློབས་གྱིས་ཐོགས་མེད་ལམ་སློད་ལགས། །ཇི་ལྟར་རབ་འབྱུང་མོས་གྱུར་
ནས། །དབེན་གནས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ། །ཇི་ལྟར་ཚོས་དང་འགལ་མི་བགྱིད། །དངོས་པོ་འདི་

ནི་བཀའ་བཤད་གསོལ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་ཡང་གསོལ་པ། །བཙམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཁྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །རྩ་འཕུལ་ཐམས་ཅད་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱོན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ན་མཚོག་དུ་གྱུར་

@169B པས་དཔེ་རྒྱ་མ་མཚིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་གྲོལ་པ་བརྟེན་ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་སློད་པ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ན་དེའི་སླད་དུ་དེང་བདག་དངོས་པོ་འདི་དག་ལྷ་བ་
ལགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། །བཙམ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མཚོག་བཞུགས་པས། །རྩ་

འཕུལ་པ་རོལ་རབ་དུ་བྱོན། །ཐོགས་པ་མི་མངའི་མཁྱིན་བརྟེན་པས། །དཔའ་བོ་ཁྲོད་ལ་བདག་ལྷ་ལགས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལེགས་བསྐྱབས་པས། །ཡོན་ཏན་མཐོ་ཞིང་མངོན་པར་
འཕགས། །ལྷན་བཙམ་ཤེས་རབ་སྣང་བསྐྱེད་པས། །འཁོར་མང་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་

མཛད། །དབྱ་ཟིན་བྱམས་སྤང་མི་མངའ་ཞིང་། །ལྷ་ངན་མི་མངའ་སྤྱ་མི་མངའ་། །འཆི་བདག་ལས་ནི་རབ་རྒྱལ་ཞིང་། །བདུད་དཔུང་དག་ནི་ཕམ་པར་མཛད། །མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་མི་
མངའ་བར། །དབྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕམ་པར་མཛད། །རྟོག་པར་བྱམས་པའི་ཐུགས་ལྡན་ཞིང་། །རྩོལ་

ཁྲིམས་རྣམ་དག་བརྟན་པར་གནས། །བཅོམ་ལྡན་གཡོ་སྤྱ་མི་མངའ་ཞིང་། །ང་རྒྱལ་མི་མངའ་དྲེགས་མི་མངའ་། །རྣམ་གྲོལ་རིག་པ་བརྟེས་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར། །ཇི་
ལྟར་སྲོན་ནི་ལམ་སྤྱད་ནས། །མཁུན་པ་མཚོག་ནི་བརྟེས་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་སྤྱད་ནས་སངས་རྒྱས་པ། །

བདག་ལ་དེང་ནི་བགས་ལའག་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །སྤོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་
ལྷས་པ་དེ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་དང་། །ངས་

སྤོད་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །ངས་དེང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །དང་པོ་བྱང་

ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་སློབས་དག་གིས། །བྱང་ཚུབ་ལམ་སྲུང་བཤད་པར་བྱ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྲུང་པ་ཡི། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་གྱིས། །སངས་
རྒྱུ་ལྷུང་ནི་བསྟན་གྱུར་པ། །དངོས་པོ་དེ་དག་མདོར་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་

@170A ༄། །ཚོས་མོས་སེམས། །ཚད་མེད་མཐའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་བྱེད་པ། །དངོས་པོ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དགའ་སེམས་ནང་ནི་རབ་རྒྱས་
པས། །སྲིན་པ་དག་ནི་གཏོང་བར་བྱེད། །སྲིན་པ་གཏོང་ཡང་འགྲོད་མེད་པས། །དེ་ཡི་སེམས་

ནི་དགའ་བར་འགྱུར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྟམ་དུ། །སེམས་ཅན་ཏྲག་ཏུ་རྒྱད་པས་ན། །མང་དུ་ཐོས་པའི་ཉོར་མི་ལྡན། །བདག་གིས་བཅའ་བུ་སྟམ་དུ་སེམས། །སེམས་ཅན་ཏྲག་
ཏུ་རྒྱད་པ་ཡང་། །ལེ་ལོའི་དབང་ལས་གྱུར་པས་ན། །བདག་གིས་བརྩོན་འགྲུས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །

བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བུ་སྟམ་དུ་སེམས། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་ནི། །ཡིད་བཞིན་བཟོད་པ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །ཚོགས་རན་སྣ་འབེབས་བརྟེན་གས་གྱུར་གྱང་། །ལན་ཡང་མི་སྣ་སྟམ་དུ་
སེམས། །བདག་ལ་སྣ་འབེབས་སུ་ཞིག་ཡིན། །སྣ་འབེབས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བས། །སྣ་

འབེབས་ཁོང་ཁོ་བྱེད་པ་ཡི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་སྒྲུམ་སེམས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སེམས་པས་ན། །སེམས་ལ་ཁོང་ཁོ་འཁོན་འཛིན་མེད། །ཏྲག་ཏུ་བཟོད་པ་བསྐྱེམས་པས་ན། །དེས་
ན་མངོན་པར་འཚང་ཡང་རྒྱ། །སེམས་ཅན་དག་སེམས་མེད་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་བྱས་ནས་ནི། །

མགོན་དང་སྐྱབས་ནི་བྱེད་པས་ན། །ཞོར་མེད་ཞོར་དང་ལྡན་པར་བྱེད། །སེམས་ཅན་ལམ་ལོག་སྒྲོད་པ་ནི། །དེ་དག་སྒྲིང་བཅུའི་གནས་ཡིན་པས། །བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱས་ནས་
ནི། །མྱ་ངན་འདས་ལ་གཞག་སྒྲུམ་སེམས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྐྱད་པས་ན། །ཤེས་རབ་ཞོར་དང་

ཡང་མི་ལྡན། །བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཐོབ་ནས། །དེ་དག་ཚིམ་པར་བྱ་སྒྲུམ་སེམས། །དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བརྒྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་
བསྐྱེད་བྱང་རྒྱུ་ཚོལ་བ་ན། །དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་

དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཚོས་འགའ་
ཅམ་ལ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཚོས་

@170B ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་
བཞི་དང་ལྡན་པས་ཚོས་གཞན་གང་ཡང་དངོས་པོ་འདི་ལས་ལྷག་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །བཞི་

གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཁོང་ཁྱོད་
སེམས་ཅན་ནན་པོ་ཆེ་དག་གི་ནད་ན་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་

དངོས་པོ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལམ་ལོག་པ་ལ་སྒྲིད་པ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་
དངོས་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་

པས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་
དངོས་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མཚོག་ཅིས་

བྱོལ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྦྱུལ་པ། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་མཐོང་ན། །བརྩོན་འགྲུས་སེམས་ནི་སྤྱིད་བྱེད་པས། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཚོས་མིན་
པའི། །དངོས་པོ་བསྟན་སྟུང་ཡོད་མི་སེམས། །ཁོང་སློབ་ལོན་པར་མི་བྱེད་དེ། །ཁོང་སློབ་པས་

རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །ཏྲག་ཏུ་བྱམས་སེམས་སྒྲོམ་པས་ན། །བྱང་རྒྱལ་དེ་ལས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལམ་ལོག་མོས་པས་ན། །ལོག་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ཡང་དག་ལམ། །བཅལ་ནས་སེམས་ཅན་འགོད་པར་བྱེད། །འཁོར་བའི་ཉེས་

དམིགས་མཐོང་བས་ན། །ཅི་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་ཚོལ། །སྤྲོ་མིད་གཏེར་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས། །སེམས་ཅན་བརྗེ་བྱ་སྟུང་དུ་སེམས། །མྱེད་བྱང་དངོས་པོ་འདི་དག་ལས། །ལྷག་པའི་
གཞན་ནི་སུ་ཡང་མིད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོབས་མིད་ཚོས། །འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱ། །

@171A ༄། །ལུས་ཀྱི་གོས་ནི་ཚིག་པ་དང་། །མགོ་ཐོད་མི་ནི་འབར་བ་བཞིན། །ལེ་ལོའི་སེམས་ནི་སྤྱིས་གྱུར་ན། །སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་སེལ་བར་བྱེད། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་
པ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་དགའ་པའི་སེམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་

རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ན་གནས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་པར་མཐོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་མཐོང་བས་
དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟག་པར་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་

པར་མཐོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་མཐོང་བས་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁོང་ཁྱོད་དང་།
འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། །ཕྲག་དོག་ཅན་དུ་གྱུར་པར་མཐོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི་ཁོང་ཁྱོད་དང་། འཁོན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། ཕྲག་དོག་མེད་ཅིང་རྟག་པར་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བརྩོན་པར་
གཞན་སུ་ཡང་བདག་དང་མཚུངས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་

པའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྐྱེལ་པ། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་མཐོང་ན། །བདག་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་བྱེད་པས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ངེ། །བདག་ཉིད་དགའ་སེམས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་

ན། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་བཙོན་རང་འཇིགས་པས་ན། །བཙོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད། །སེམས་ཅན་ཁོང་ཁྱོ་འཁོན་འཇིན་དགའ། །བདག་ཉིད་བྱམས་
སེམས་གནས་པས་ན། །དེ་སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ། །དགའ་བདེ་སེམས་ནི་སྐྱེ་

བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བར། །དེ་སྤྱིར་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་པའི། །སངས་རྒྱས་ལམ་ནི་བཙལ་སྐྱམ་སེམས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། །བདག་གིས་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱབས་ནས། །

@171B །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་བྱ་སེམས། །དེ་སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ། །ཉལ་ཏུ་དགའ་སེམས་སྐྱེ་བས་ན། །འདུས་བྱས་མི་བདེན་དག་ལས་ནི། །ཡང་དག་ཚོས་ནི་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་མི་

ཁོམ་པ་རྣམས་དང་བུལ་ཏེ། །དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་རྒྱུ་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་
དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པས་ན་སེམས་ཅན་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཚོ་ཉལ་པར་བདེ་བར་འོངས་

སམ་ཞེས་མདངས་དང་ལྡན་པས་གསོང་པོར་སྒྲི་ཞིང་ཕན་ཚུན་ཚིག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་ཏྟག་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། སེམས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་གཉེར་ཞིང་ཏྟག་པར་འདྲི་ཏོག་ལ་རབ་ཏུ་
མོས་པས་ན་དགོ་བའི་དོན་ཚོལ་ཞིང་བརྩོན་པ་ལ་ཚོག་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན། དབེན་པའི་གནས་ལ་

མོས་ཤིང་གཅིག་ཕུ་འདུག་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན། བདག་ཉིད་བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མི་ཁོམ་པ་རྣམས་དང་བུལ་ཏེ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་ཚུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། མཉེན་པའི་སེམས་དང་རབ་
ལྡན་ཞིང་། ཏྟག་པར་བུམས་སེམས་སྒོམ་པས་ན། །སེམས་ཅན་དག་དང་སྒྲི་བའི་ཚོ། །

སེམས་དམན་གསོང་པོར་སྒྲི་བར་བྱེད། ཏྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །ཟབ་མོ་གུ་ལོ་ཚོས་ཀྱང་ཚོལ། ཏྟག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་སྤང་ཞིང་། །སྤངས་པའི་སྤྱོད་ལ་མོས་པ་
ཡིན། །སྤངས་པའི་ཚོས་ལ་རབ་གནས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་སྤྱོད་པས་ན། །དེ་

ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ། །མི་ཁོམ་རབ་སྐྱངས་དལ་དང་ལྗན། །རྟོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི། །ཚོས་ཟབ་རྣམས་ནི་ལྷ་བྱེད་པས། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱུར་ནས། །མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །རྟོག་པར་དགོན་པར་གནས་མོས་ཤིང་། །རྣམ་དག་སྐྱངས་པ་

@172A ༄། རྙོད་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ། །མི་ཁོམ་རབ་སྐྱངས་ཁོམ་དང་ལྗན། །སློབ་ལྡན་མཁས་པ་གང་དག་གིས། །ཚོས་འདི་བཞི་ལ་སྟེན་བྱེད་ན། །མི་ཁོམ་ཐམས་ཅད་རབ་སྐྱངས་ནས། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་

མང་པོ་མཐོང་ནས་ཀྱང་། །མི་འཇིགས་དད་དང་ལྗན་པས་ན། །བཙོན་འགྲུས་མཚོག་ནི་རབ་བསྐྱེད་ནས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གཉིར་བ་དག །ཡང་དག་ཚོས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཡང་དག་ཚོས་ནི་བསྐྱབས་གྱུར་ནས། །བྱང་རྒྱབ་ལམ་ནི་

འཐོབ་མི་དགའ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པའི་ལེན་སྟེ་དང་པོ་འོ།། །།བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྟུལ་པ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྗན་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་

འགྲུང་ཞིང་རྟལ་པར་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་པས་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྲུང་རོ། །བཞི་གང་ཞེན། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་ཡིན་ལག་བཅུ་གཉིས་

པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། སྤྱང་གཞིའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་
བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ལིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་

ཀྱི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་པབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་བཅའ་ནས་ཀྱང་སློབ་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པར་བྱེད། སློབ་ཅིང་ཁ་
ཏོན་དུ་བཏོན་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་བྱེད། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་བྱས་

ནས་ཀྱང་ཇི་སྟན་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་བྱུང་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་
པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྲུང་ཞིང་རྟལ་པར་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་

@172B ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་པས་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་མེད་
པས་བསམ་གཏན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གྱུང་གནས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །གནས་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ལས་གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཚོས་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་པོ་འདོད་ཆགས་ཤིང་ཐོགས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གང་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཉུག་པར་
མང་དུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་པས་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་

པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཏེར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྗེས་སུ་དྲན་
པར་བྱེད་དོ། །དེས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྗེས་

སྤྱན་པར་གྱུར་པ་ན་འདོད་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེས་འདོད་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་དོ། །དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་

ལན་འདེབས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ལྟ་བུ་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཚོས་རྣམས་

ལས་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་པས་ཚོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ངོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
གྱུར་པས་སྤྱོད་པ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་

@173A ༄། །ཡིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་པོ་གང་མཚན་མ་འདི་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། གང་
མཚན་མ་དེ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་

པས་སོ། །དངོས་པོའི་མཚན་མཉམ། རྗེས་ཀྱི་མཚན་མཉམ། ཡུང་པོའི་མཚན་མཉམ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་མཉམ། །ཁམས་ཀྱི་མཚན་མཉམ། ཚོས་ཀྱི་མཚན་མཉམ། ཚོས་མ་ཡིན་པའི་
མཚན་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་སྦྱེད་

པར་བྱེད་པས་དེའི་སྤྱིར་གང་པོ་ཇི་ཅམ་དུ་ལེན་པའི་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་མཚན་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་
བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་འཇིག་པའི་སྤྱིར་དང་།

མཚན་མ་འཇིག་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཡང་འཇིག་པ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་འཇིག་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བ་ཡང་འཇིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེའི་ཚོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་
བྱམས་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་

རྒྱལ་གྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོས་གསོལ་
པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་བགྱིས་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་

པ་ཞེས་བགྱི་ལགས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། གང་པོ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་སོ་ཞེས་ལ། འདི་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གང་པོ་གལ་ཏེ་ཚོས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་ཚོས་མེད་

@173B པར་གྱུར་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྒྲོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །སྒྲོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རབ་
ཏུ་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་ཐག་རིང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལྟར་དུ་ཐག་ཉི་བ་ཞིག་ཡིན། གང་པོས་གསོལ་པ།

དེ་ནི་ཐག་རིང་བ་ཡང་མ་ལགས་ལ། ཐག་ཉི་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དོན་དེ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་མཆིས། གནས་ཀྱང་མ་མཆིས། རང་ཞེས་
བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས། ཕྱི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་མ་མཆིས་པས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྐྱལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་གང་པོ་བྲོད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་གངས་སུ་བགང་བར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གངས་སུ་བགང་བར་བགྱི་ལགས། གང་པོ་ཇི་ཙམ་དུ་བྱིས་པ་སོ་སའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དམིགས་

པར་མི་མཛད། སྐྱབ་པར་མི་མཛད། མངོན་དུ་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་མི་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གངས་སུ་བགང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གངས་དེ་དག་ནི་ཚོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་པོ་དེང་བྲོད་ལ་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་དབེན་བའི་

ཚོས་མཚོག་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྐྱུད་པར་གྱུར་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་པོ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་ལ་གདུ་བ་དག་གལ་ཏེ་མདོ་སྤེལ་འདི་ཐོས་པར་གྱུར་
ན་མཉན་པ་དང་། ལེན་པར་མོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་པོ་ངས་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བརྗོད་པའི་

ཚོག་འདི་བྲོད་ཀྱིས་སྐྱེ་དང་ཚོག་ཙམ་དུ་སྤོགས་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྟོགས་པར་གྱུར་པར་ཟད་ཀྱི་དེའི་དོན་གྱི་རྩལ་ནི་བྲོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་སོ། །དོན་འདི་ནི་ཤིན་དུ་ཟབ་པས་ཚོག་གིས་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མཁས་པ་དག་གིས་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། གང་གིས་དོན་ནི་མི་རྟོགས་པ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི། །གལ་ཏེ་དོན་ནི་རིག་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་སྟོན་པར་མཇོང། །སངས་རྒྱས་སྟོན་
པར་གང་སེམས་པ། །དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་འདས་གཉེར་བས། །འཐབ་ཚུངས་སེམས་ནི་མེད་པར་ཡང་། །

@174A ༄། །ཡང་དག་ཚོས་ནི་སེམས་པར་བྱེད། །འདི་ལ་ཚོས་སྤྱི་ཡོད་པ་མིན། །འགག་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྤྱི་དང་འགག་པ་མེད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་
མཚན། །ཚོས་གང་སྤྱི་བ་མེད་པ་ལ། །བྱེད་དང་འབྱུང་བའང་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཡིན་དང་མ་

ཡིན་ཐ་དད་གཅིག། །ཚོས་འདི་ལ་ནི་དེ་དག་མེད། །དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་འདས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་འགག་པར་བྱ་བ་མེད། །ཐག་ནི་ཉེ་རིང་གང་ཟེར་བ། །དེ་དག་གཉི་ག་སྟོང་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་སྟོང་
པར་རྟོགས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་འདས་ཤེས་ཡིན། །སྤྱི་ལོ་འདས་པ་གང་ཤེས་པ། །

ང་ཡི་སྟོབ་མ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་རྟག་པར་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཐོབ་

པས་ཚོག་གི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཉལ་ཏུ་མང་ཐོས་གཉེར་འདོད་པ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་བསྐྱབས་འགྱུར་ཞིང་། །ཡང་དག་ངེས་དོན་ཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་

བྱར་འགྱུར། །ཡི་གེ་འབྲུ་ནི་གཅིག་ཕུ་དང་། །ཚོག་གི་དོན་ནི་གཅིག་ཙམ་ཡང་། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ལྗོངས་དུ། །བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཚོས་གཉེར་
བྱ། །གཉེར་ནས་རྩལ་བཞིན་བསམ་བྱ་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་གྲང་ཞིང་། །སངས་

རྒྱས་བསྐྱབས་ལ་ཞེན་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་དྲན་ཞིང་། །ཡང་དག་ཚོས་ནི་དྲན་པར་བྱ། །འདོད་ཆགས་རྩོད་མེད་སེམས་ཀྱིས་ནི། །འདྲེན་པ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་བྱ། །ཉལ་
པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་

ལ་ནི་ཞེན་མེད་པར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྲགས་ཚེན་གྱིས། །འདི་འདྲའི་ཚོས་ནི་སྐྱབས་བྱེད་ན། །ལྷུང་དུ་གཟུངས་ནི་འཐོབ་འགྱུར་བས། །མང་དུ་
ཐོས་པ་དེ་ལས་སྐྱེ། །རྗེ་ལྷུང་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །འཕེལ་ཞིང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལྟར། །

@174B ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་འགྲིབ་པ་མེད། །ངས་ནི་ཤེས་རབ་སྟོབས་ངག་གིས། །བསྐྱལ་པ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་དུ། །ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཤད་གྱུར་
གྱང་། །འོན་གྱང་བཤད་པ་ཞེས་མི་བརྗོད། །སེམས་ཅན་ཉིད་ནི་རྗེ་སྟོན་པ། །ཐམས་ཅད་མི་ལུས་ཐོབ་

གྱུར་ཏེ། །ཀུན་གྱང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ནི། །མང་ཐོས་ཀུན་དགའ་བཞིན་གྱུར་གྱང་། །གཟུངས་ཐོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་
ཚོས་བཤད་གྱང་། །དེ་ཡི་ཤེས་རབ་གཏུགས་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་མཚུངས་མེད་

པས། །ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ཚད་གྱང་མེད། །ནམ་མཁའ་སྤྱི་འབྱུང་མེད་པ་ལྟར། །མཁྱེན་པ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ལོ། །སྤྱི་ལོས་རྒྱ་ནི་མ་གྲངས་པར། །ཆར་ཆེན་དག་ནི་འབེབས་བྱེད་པ། །རྒྱ་
དེ་ལ་ནི་གནས་མེད་གྱང་། །ཆར་འབབས་བ་ལ་མཐར་ཐུག་མེད། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

འང་དེ་བཞིན་དུ། །གཟུངས་འདི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། །ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་གནས་མེད་གྱང་། །རྒྱུན་དེ་བཤད་ན་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་མང་ཐོས་བཙལ་བར་བྱ། །བཙལ་ནས་རྒྱལ་བཞིན་
བསམ་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དམིགས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་ན། །མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ལས་སྟེ། །བྱམས་

པས་སེམས་ཅན་ཀུན་བྱུང་སྟེ། །སེམས་ཅན་མཚན་མ་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །ཚོས་གྱི་མཚན་མའང་ཞི་བྱེད་ན། །མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་ལས་སྟེ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུ་སྟོག་ཉིས་པའོ། །།བཙམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་

དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལས་སྟེར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་
དོན་གྱི་རྩལ་རབ་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་གྱི་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོབས་མི་བྱེད་དེ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་

ཚོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལས་སྟེར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་
སྦྱུལ་པ། །བདག་གི་ཡིད་དང་མི་འགལ་བའི། །མ་ཐོས་ཚོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །དོན་གྱི་རྩལ་ནི་སེམས་བྱེད་གྱི། །

@175A ༄། །ཚོས་མིན་ཞེས་ནི་སྟོབས་མི་བྱེད། །གལ་ཏེ་སྟོང་པའི་ཚོས་ཐོས་ན། །ཏག་ཏུ་དོན་རྩལ་ཚོལ་བྱེད་པས། །དེ་སྟེར་ཤེས་རབ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །བྱང་རྒྱུ་ལས་ནི་དེ་ནས་
སྟེ། །མ་ཐོས་ཚོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །དོན་གྱི་རྩལ་ནི་ཚོལ་བྱེད་པས། །བྱང་རྒྱུ་ལས་ནི་མི་སྟོག་ཅིང་། །

ཤེས་རབ་དག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །མ་ཐོས་ཚོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །ང་རྒྱལ་ངན་པའི་སེམས་མི་འབྲང། །གཡོ་སྐྱེ་དག་གྲང་སྐྱིད་མི་བྱེད། །གཡོ་སྐྱིད་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་མིན། །མ་ཐོས་ཚོས་
ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་དོན་ནི་ཚོལ་བྱེད་པས། །སློན་ཆད་ཐོས་པར་མ་གྱུར་གྲང། །ཚི་གཅིག་ཏུ་ནི་སེམས་

པར་བྱེད། །གང་ཟག་དེས་ནི་ཚོས་ཐོས་ཚོ། །ཡང་དག་ཚོས་ནི་ཐོས་འགྱུར་ཞིང། །ཉག་པར་སངས་རྒྱས་མང་མཐོང་བས། །བྱང་ཚུབ་ལས་ནི་ལྡོག་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་
ནས་གྲང། །ཚུལ་བཞིན་ལྷ་བ་ལྷ་བྱེད་པས། །ཉན་ཐོས་དག་གིས་ཐོས་ན་ཡང། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་

དགའ་བར་འགྱུར། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་མཛད་ལྡན་པས། །འདི་འདྲའི་ལྷ་བ་ལྷ་བར་བྱེད། །བདག་ཅག་བསམ་པའང་ཡོད་མིན་ན། །དངོས་པོ་འདི་ཐོས་ཅི་སྒྲོས་ཟེར། །ཉན་ཐོས་ངོ་མཚར་བརྗོད་
པས་ན། །ལྷ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་དགའ་འགྱུར་ཞིང། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་

མང་ཐོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །ལྷ་བ་གང་ཡོད་ལྷས་པའི་ཚོ། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་ལན་འདེབས་པས། །འཁོར་འདུས་མང་པོ་ཚང་མེད་པ། །ཐམས་ཅད་པན་པ་ཆེ་ཐོབ་འགྱུར། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔས་ལན་འདེབས་པ། །མང་ཐོས་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །འཁོར་མང་ཚད་མེད་ཐམས་ཅད་གྱིས། །

སྒྲུ་མེད་ཚོས་མིག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་པོ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དེས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྒྲོན་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ན་མངོན་པར་ཡིན་
ཚེས་པས་དང་དུ་ལེན་ཅིང་འགལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསམས་ནས་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྒྲུ་བར་མི་བྱེད་ན། །དེས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་པོ་སྒྲོན་འདས་པའི་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད། ཚད་མེད། དཔག་ཏུ་མེད། བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡང་ཚེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་

@175B རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པ། རྒྱེས་བུ་འདུལ་བ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་པ་སྒྲོན་མེད་པ། རྒྱ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ།
སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། །གང་པོ་བཙམ་

ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྐྱེ་ཚེའི་ཚད་ནི་ལོ་བྱེད་པ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེའི་འཁོར་འདུས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་
འདུན་གང་གྲུའི་རྒྱང་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བའི་བྱེ་མ་སྟེད་ཚོས་རྣམས་ལ་ལེན་པ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་ཟད་ནས་སེམས་

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབང་བཅོམ་པ་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤ་སྟག་གྲུང་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྲུང་ན་ལས་
འདས་པའི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་ནི་ལོ་དྲུག་གིར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་

སུ་ཉི་བའི་ཚོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཐམས་ཅད་རྩལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དམ་པའ་ཚོས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་འཇམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཀུན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་
པས་འཇམ་བུའི་གླིང་རེ་རེ་ན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རེ་རེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་ལེ་ལོ་དང་། སྟོམས་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་
ཟབ་མོ་དག་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་མདོ་

སྡེ་དང་། རྩལ་གྱི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་གྱི་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། རྣམ་
པར་བཤད་པ་མ་གྲས་པའི་ཕྱིར་དེའི་བརྟན་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལོན་དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་

བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་ཡོད་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་རེ་རེ་ལ་ཡང་མདོ་སྡེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤྱག་དུག་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་ཡོད་དེ་མདོའི་སྡེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྡེ་སྤུམ་ཁྲི་དུག་བརྒྱ་ཡོད་དེ།
ཚེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྡེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་བྱེ་བ་སྤྱག་དུག་ཁྲི་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་དེ། གང་པོ་དེའི་ཚོ་དེའི་

@176A ༄། །དུས་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྣམ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་མང་པོ་དེ་དག་ལས་མདོའི་སྡེ་དང་། ཚེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྡེ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་
ཚོ་ཚོས་སྲུ་བའི་དགོ་སྟོང་མཐུ་བོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། འཇོ་མ་བུའི་གླིང་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མཐུས་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་ཚོས་སྲུ་བ་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཚོས་ལེགས་པར་སྟོན་པ། ཚོགས་རྒྱན་དང་ལྡན་པ། དོན་གྱི་རྩུ་ལ་གསལ་བར་
རྟོགས་པ་དེས་རྟག་པར་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་བསྐྱགས་པ་ལ་མོས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ཚོས་

བསྐྱགས་པར་གྱུར་པ་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཕལ་ཆེར་སྐྱར་པ་འདེབས་ཤིང་འགལ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པས་ཚོས་སྲུ་བའི་དགོ་སྟོང་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ་དེ་འདི་སྤུམ་དུ་འདི་རྣམ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདི་དག་སྟོན་
མ་ཐོས་པའི་ཚོས་ཐོས་པར་གྱུར་གྱུང་མདོན་པར་ཡིད་མི་ཚེས་པས་མཉམ་པ་དང་། ལེན་པར་མོས་པ་

ཡང་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་འགལ་བར་བྱས་ནས་སྐྱོན་འབྲིན་པར་བྱེད་པས་འདི་སྐད་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། སྐྱོན་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཅག་གིས་སྐྱོན་ཆད་

ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་ལས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་མ་ཐོས་ལ། །གཞན་ཡང་དགོ་སློང་གནས་བརྟན་གྲན་རབས་གང་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་དེ་
ཐོས་པར་མི་སྐྱེ་བས་སོ་ཞེས་དགོ་སློང་མང་པོ་དེ་སྐད་ཀྱང་ཟེར་ལ། མདོའི་སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་

ཙམ་ལས་མ་ལུས་པས་དེང་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་གཅིག་ཕུ་གནས་དབེན་པར་མི་འགྲོ་སྟེ་མ་མོ། །གང་པོ་ཆོས་སྐྱེ་བའི་དགོ་སློང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་དེ། དེ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ནས་གཅིག་ཕུ་རི་ཕུག་
དབེན་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་འཇོམ་བུའི་གྲིང་ན་བསྐྱལ་པ་ཆགས་ཚུན་ཆད་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་

དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བདུན་ཡོད་ཅིང་རབ་ཏུ་མཛོས་པར་བྱས་པ། ལམ་སྲང་རྣམས་ཐད་ཀར་འབབ་པ། རྒྱུ་བོ་མང་པོས་གང་བ། ལོ་ལེགས་ཤིང་བདེ་བར་གྱུར་པ་
དུག་ཁྱི་བརྒྱུད་སློང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིས་ཡང་གྲོང་ཁྱིམ་རྒྱུང་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་དཔག་ཚད་

@176B བདུན་ཡོད་པ། ཁ་ཅིག་ནི་དཔག་ཚད་དུག་དང་། ལྡ་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་ཡོད་པ་ནང་གི་རྒྱུ་བའི་ཚད་ཀྱང་དཔག་ཚད་གཅིག་ཡོད་ཀྱི་བ་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་བྱས་
པར་གྱུར་ཏེ། གང་པོ་དེའི་ཚོ་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་གྲོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་བྱིས་བདག་ཤ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་

ཞེས་བྱུང་བ་དེའི་བྱ་ནི་མ་རྡ་ལུ་མ་ཏ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་བདག་དེའི་བྱ་དེ་དབེན་བ་ན་གནས་པ་ལས་ལྷ་ཞེས་འོངས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲིམ་པ། བྱོད་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཚོས་དག་ལ། །བཙལ་
ནས་རྒྱལ་བཞིན་སོམས་ཤིག་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །བྱོད་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་

སྟོན་ཏེ། །གང་པོ་ལྷ་དེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྒྲིམ་ནས་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་བྱིས་བདག་གི་བྱ་དེ་པའི་དུང་དུ་སོང་ནས་རྒྱང་པ་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟན་པ་ལ་ཚངས་པར་སྟོན་

པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ནས་བྱིས་བདག་ཤ་ནིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲིམ་པ། ང་ཡི་བྱིས་ན་རིན་ཆེན་མང་། །གསེར་དངུལ་དག་ནི་ཚད་ཀྱང་མེད། །འཇམ་བུའི་གླིང་ན་མེད་པ་
ཀུན། །ང་ཡི་བྱིས་ན་ལྡན་བར་ཡོད། །ངས་ནི་རིན་ཆེན་བཙལ་བ་ཡང་། །བྱ་འདོད་སྟོན་ཕྱིར་བཙལ་བཙལ་

ན། ཅི་ཕྱིར་རབ་རྟུ་འབྱུང་བྱེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་སྣོད་ལ་དགའ་བར་བྱེད། །དེ་ནས་བྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་པ་ལ་སྐྱས་པ། བདག་ནི་རྟུ་རྟུ་ཚོས་ཚོལ་མོས། །བཙལ་ནས་
ཡང་དག་ཚུལ་བཞིན་སེམས། །ལོངས་སྟོན་སྟོང་བར་མི་དགའ་བས། །འཇིག་རྟེན་འབྲེན་པ་བྱེད་པར་

དགའ། །བྱིམ་གྱི་རིན་ཚེན་མི་དགོས་པས། །བདག་ནི་འདོད་པ་རྣུང་ལ་མོས། །ཚོས་གྱི་གཉེར་ནི་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། །རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་མོས་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རབ་རྟུ་
དགོན། །ཚོས་བསྟན་པ་ཡང་རབ་རྟུ་དགོན། །དེང་བདག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལྟར་ན། །ཅི་འི་ཕྱིར་ན་

གཏང་བར་བྱ། །གང་པོ་དེ་ནས་བྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་པའི་རྐང་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་འགོ་བའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱས་སོ། །པ་ནི་བྱེ་བ་འབྱུང་ཡོད་
ཅིང་། །མ་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། །དེང་བདག་རབ་རྟུ་འབྱུང་བའི་སེམས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་

@177A ༄། །བརྟོག་མི་རྣམས། །དེང་བདག་ལུས་སྟོག་པ་མ་དང་། །གཉེན་འདབ་ཀུན་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ནི་མི་སྟོང་བར། །རབ་བྱུང་སྟོན་པ་གཉེར་བར་
བྱེད། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་བྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱས་ནས་རབ་རྟུ་བྱུང་བར་བྱུར་ཏེ།

ཚོས་སྐྱབ་ལེ་དགོ་སྒྲོང་མ་ཕུ་ཚེན་ཐོབ་པ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཚོས་མཉན་པ་གཉེར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་ཚོ་ཚོས་སྐྱབ་ལེ་ཕུ་ཚེན་ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྒྲི་བྱ་
ཚེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དགོ་སྒྲོང་མ་རྒྱ་བུ་མ་ལྟེ་ཉ་ས་སྒྲོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྒྲི་ཐོས་པར་གྱུར་

ནས་ཚོས་སྐྱབ་ལེ་ཕུ་ཚེན་ཐོབ་པ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲི་སྒྲོན་ཆད་མ་ཐོས་ན་མདོ་སྒྲི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སྐྱད་ཅེས་ཉི་ལྟོ་ག་པར་བྱེད། །སྐྱས་ནི་འདུན་པར་
བྱེད། །སྐྱས་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད། གནས་གང་ཏུ་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར། མ་ཕུ་ཚེན་

ཐོབ་པས་སྐྱས་པ། བདག་གིས་སྒྲོན་གྱི་ཚོ་རབས་རྗེས་སུ་བྱུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་སྐྱུ་དང་རྒྱན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱུ་ལ་པོའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་གྱི་
མ་ཕུའི་དབང་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྒྲི་ཟེར་མོ་རང་གི་ངང་གིས་སེམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་

དེའི་ཚོ་དགོ་སྒྲོང་མ་རྒྱ་བུ་མ་ཉ་ས་དེ་སྐྱད་ཅེས་སྐྱས་པ་ཐོས་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ་རྗེས་སུ་བསམ་པས་ཤེས་རབ་གྱི་མ་ཕུ་སྐྱས་པས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ཚེན་པོའི་སྒྲོ་བས་
གྱིས་ཚོས་སྐྱབ་ལེ་ཕུ་ཚེན་ཐོབ་པ་ལ་བྱི་བ་བྱིས་པ་དང་། མ་ཕུ་ཚེན་ཐོབ་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་

ལན་ཡང་དག་པར་བཏབ་ནས་འདི་སྐད་དུ་སྡོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོ་སྤོང་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དེས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ལྷུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ལན་

བཏབ་པ་དགོ་སྤོང་དེས་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གང་པོ་དེའི་ཚེ་... །

@177B ... ། །དགོ་སྤོང་མ་རྒྱ་ལུ་མ་ཏས་ཚོས་སྒྲ་བ་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དེས་པ་

དང་། མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་སྡོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་དགོ་སྤོང་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་འདི་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ལྷུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཡང་དག་པར་བཏབ་པ་དགོ་སྤོང་དེས་

ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །གང་པོ་དེའི་ཚེ་དགོ་སྤོང་མ་རྒྱ་ལུ་མ་ཏས་ཚོས་སྒྲ་བ་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྡོན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལས་ལྷུས་པ་དང་། ལན་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་དུ་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར། མཐུ་

ཆེན་ཐོབ་པས་སྐྱས་པ། དངོས་པོ་འདི་ནི་ཤིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བས་དངོས་པོ་འདི་མ་ངོ་བར་ཞོག་ཤིག། །གཞན་ཡང་གང་ལུས་ཀྱི་ཚོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་
དག་གིས་ཀྱང་ཤིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མ་

རྒྱ་ལྷ་མ་ཉས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཉུས་པ་དང་། ལན་འདེབས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལན་དུ་ཞིག་ཐོས་པར་གྱུར། མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་སྐྱས་པ། དངོས་པོ་འདི་མ་
ངོ་བར་ཞོག་ཤིག། །གལ་ཏེ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་གྱུར་ན་དེད་བྱོད་ལ་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱ་སྟེ།

སྟོང་ལྡན་པ་དག་ནི་དཔེས་ཉེ་བར་མཚོན་ན་རབ་དུ་ཉོགས་པར་འགྱུར་ངོ། །དགེ་སྟོང་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་རང་
བཞིན་ཐོས་པ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་བས་ཆེས་མང་ངོ། །དགེ་སྟོང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་

ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའམ། འདུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའམ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་

@178A

༄༅། །དང་ལྷན་པར་གྱུར་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རི་རིས་ཀྱང་ཡུན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་གཅིག་ལ་གང་གྱུའི་གྱུར་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་དྲི་བ་སོ་སོ་ནས་མི་འཐུན་པ་དག་དྲིས་པར་གྱུར།

དགོ་སྟོང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་དྲི་བ་མང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དྲིས་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་
གཅིག་ལ་གང་ཟག་དེ་སྟེད་གྱི་དྲི་བ་ཐ་དད་ཅིང་མི་འཐུན་པ་ཐམས་ཅད་དྲིས་པར་གྱུར། དེ་བཞིན་དུ་

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེད་གྱི་དྲི་བ་སྐྱོ་ཚོགས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་དྲིས་པར་གྱུར་ན། འདི་ཇི་སྟེམ་
དུ་སེམས། དྲི་བ་དེ་དག་ཅི་མང་བ་ཡིན་སྟེམ་འམ། སྐྱས་པ། དེ་གིན་དུ་མང་བས་དཔེར་སྟེ་བ་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་དགོ་སྟོང་མ་རྒྱ་བྱུ་མ་ཏ་ལ་སྐྱས་པ། བདག་གིས་དེང་སྟོང་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱས་པ་ཡིན་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཟུལ་གི། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་བར་དུ་ཐེ་ཚོམ་དྲིས་པ་

བས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཐོས་པའི་སློབ་མཉམ་ལན་བཏབ་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཚེས་མང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སློབ་གཉིས་དང་། གསུམ་
དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ལུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་ནས། བརྒྱ་

དང་། སློང་དང་། བྲི་དང་། འབྲུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉེ། དགོ་སློང་བདག་གིས་མདོ་ཙམ་དུ་བརྟན་ན་བཟང་བའི་མིང་དང་། ཡི་གེ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚད་མེད་པ།
མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པས་གྲངས་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་

གིས་མ་ལུས་པར་ཁ་ཉོན་དུ་བཏོན་ནས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་ངོ། །དགོ་སློང་གིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་དུ་འདུས་པར་བདག་གིས་རབ་དུ་ཤེས་ཉེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཡང་དག་པར་གསུང་པའི་ལམ་གྱི་ཚིག་དང་

@178B སློབ་ཚིག་དང་། ལུག་རྒྱུའི་ཚིག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཚིག་དང་། རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དང་། རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཚིག་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚིག་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཚིག་གང་ཡིན་
པའོ། །དགོ་སློང་སློབ་གཉིས་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟུང་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སློབ་དག་

ཡིན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་དེས་གཞི་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་སྒོ་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །མདོའི་སྡེ་དང་། ཚིང་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་དེར་ཉུགས་
ནས་ཡི་གེ་གཅིག་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུངས་

ཀྱི་སྒོ་བདུན་གྱི་བརྒྱད་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་གྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གཟུངས་ཀྱི་ཁ་
དོག་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་གཟུངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་

གང་ཡིན་པ་ཡང་བདག་གིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཟུངས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་མིང་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མིང་ཉིས་བརྒྱ་དང་། མིང་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ནས་མིང་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་མ་ཡོད་
པའི་བར་དག་ཀྱང་བདག་གིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འཇམ་བུའི་གླིང་ན་ཡོད་པ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ལས་འདས་པའི་བར་དག་ན་ཡོད་པའི་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། མིང་ཐ་དད་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གིས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཐུས་ཚོས་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། དྲིས་པ་དང་། ལན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་

རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདག་གིས་རབ་རྒྱུ་ལས་སོ། །གང་པ་དེའི་ཚེ་དགོ་སྤོང་མ་རྒྱ་ལྷུ་མ་ཏས་ཚོས་སྒྲ་བ་
མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲས་སོ། །སྤྱི་བུ་དམ་པ་སྒྲར་གྲོང་དང་། གྲོང་བྱིར་དང་། གྲོང་དལ་དུ་

གཤེགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་བདག་གིས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན་དུ་གནང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། བདག་གིས་ཡང་དག་པར་བསུང་ཞིང་ཚོས་མཉམ་པར་འཚལ་

@179A ༄། །འོ། །མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པས་སྒྲས་པ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་དགོ་སྤོང་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། དགོ་བའི་ཚོས་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་པའི་
བསམ་བ་མེད་པས་སྤོང་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག །མ་རྒྱ་ལྷུ་མ་ཏས་སྒྲས་པ། བདག་ནི་དེང་ཕྱིན་ཅད་དགོ་བའི་

ཚོས་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་དེ་གཉེར་བར་བཤེད་པས་ལེ་ལོ་མི་བཤེད་དོ། །གང་པོ་དགོ་སྤོང་མ་རྒྱ་ལྷུ་མ་ཏས་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་པ་གྲོང་དང་། གྲོང་བྱིར་དང་། གྲོང་དལ་དུ་འཇུག་
ཅིང་ཡང་དག་པའི་ཚོས་འགྲན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྗེས་སུ་བསུང་བ་བྱས་ཏེ་སྟོན་མ་ཐོས་

པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་མཉན་ཏོ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་དག་སློང་མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་རིམ་གྲོ་དང་། བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་རྩལ་སྤྲོས་སྲུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་
ལྡན་པ་དང་། མང་དུ་སྐོས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོག་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་

ཚོ་དག་སློང་མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉ་སྐྱེ་བོ་དང་། གྲོང་སྲུང་དང་། གྲོང་དལ་དག་ཏུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་གཟུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར་ཏུ་
སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚོས་སྐྱ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པའི་བསྐྱབས་པ་ཡང་རབ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་དག་སློང་

མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་ལ་མཚོད་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་སྐྱ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་དང་། རིམ་གྲོ་དང་།
ཡང་དག་པར་སྲུང་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །གང་པོ་ཚོས་སྐྱ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ཡང་དག་སློང་མ་རྒྱ་ལྷ་

མ་ཉ་སྐྱེ་བོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བ་བྱས་པས་ཕྱིས་གྲོང་དང་། གྲོང་སྲུང་དང་། གྲོང་དལ་དག་ཏུ་སོང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱེད་པ་གངས་
མེད་པ་རྣམས་སུ་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སློན་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེད་ཡང་དག་

པར་བཤད་དེ། གུན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྤེལ་ཏོ། །གང་པོ་འདི་ལྟར་དགོས་པ་ལྟར་མ་རྒྱ་ལུ་མ་ཉམ་གྱང་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཉལ་པར་ཚོས་སྒྲ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཚོས་རྣམས་
ཡང་དག་པར་བྱིས་གྱང་ཉལ་པར་གསར་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྟན་གྱི། རམ་ཡང་རྒྱོས་བྱ་སྒྲས་པར་མ་གྱུར་

@179B ཏོ། །གང་པོ་ཚོས་སྒྲ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ཡང་དགོས་པ་ལྟར་མ་རྒྱ་ལུ་མ་ཉམ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་འཕགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
བཅུད་ནས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དོ། །གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་

དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཚོས་སྒྲ་བ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ཤིང་ཚོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་གཞན་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་པོ་དགོས་པ་ལྟར་མ་རྒྱ་ལུ་མ་ཉམ་ཡང་ཚོས་སྒྲ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་

ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། རྒྱུགས་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འོག་གི་རྒྱུགས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་དང་། དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབས་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་
འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་

ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྟེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པ་ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགོ་སྟོང་མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉ་འཆི་
བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དང་ཕྱད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་དང་། དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབས་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
མ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཅིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །

མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྟེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཕྱད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་

@180A ༄། །ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་དང་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབས་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱ་
བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྡེ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཚད་

མེད་པ་སྟེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཤེས་བྱ་བ་དང་ཕྱད་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་དང་།

དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཀྱང་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །མདོ་
སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགེ་སྟོང་མ་རྩུབ་ཏུ་མ་ཉམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་དང་ཕྱད་ནས་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་བརྒྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ངས་

གལ་ཏེ་བསྐྱལ་པ་འཕམ། བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་དང་། སེམས་ཅན་ཇི་སྟེན་ཅིག་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་པ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་པོ་དག་སྟོང་མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉས་ཇི་

ཅམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་དུ་བཞུགས་པ་འཕམ། ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ལས་འདས་པ་གང་གྱུའི་གྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་
བསྐྱུངས་པའི་གྲངས་ནི་བརྗོད་གྱིས་གྲང་མི་ལང་རོ། །གང་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཐོས་ནས་དོན་གྱི་རྩལ་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་པོ་སྟོང་གྱིས་དེའི་ཆོ་
དེའི་དུས་ན་དག་སྟོང་མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉས་ཆོས་སྐྱབ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལས་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཐོས་ནས་

@180B དོན་གྱི་རྩལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་། དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཏུ་མེར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དག་སྟོང་
མ་རྒྱ་ལྷ་མ་ཉས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྐྱུངས་པ་དང་། སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་མཉམ་ནས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་

ཞིང་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་དང་ཕྱད་ནས་མདོ་སྤེལ་མོ་ཤིན་ཏུ་གྲུལ་པ་མང་པོ་ཐོས་པ་དང་། སྤོམ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་
དེང་འདི་རང་ལ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་བུ་བའི་མདོ་

སྤེལ་པ་ལས་ཀྱང་ངས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྤྱིད་པན་པ་ཚེན་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཡང་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་མ་ཐོས་ཚོས། །ཐོས་ནས་དོན་

རྩལ་བསམ་བུ་ཡི། །བདག་གི་སྤོམ་ཆད་མ་ཐོས་ཞེས། །དེ་སྐད་ཏུ་ནི་སྤོམ་མི་བྱ། །མ་ཐོས་ཚོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །ཡང་དག་ཏུ་པས་དོན་སེམས་ན། །རྒྱ་མཚོར་འབབ་རྒྱ་ཤོང་བ་བཞིན། །དེ་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །མང་ཏུ་ཐོས་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་

འཕེལ་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་མངོན་པ་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱ་ཚེར་སེམས་ཅན་པན་ཡང་འདོགས། །མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་འགྱུར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་གཏུགས་མི་
འགྱུར། །ཚོགས་གི་དོན་ནི་རབ་ཤེས་པས། །བྱད་པར་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤོམ་ཆད་མ་ཐོས་

ཚོས། །ཡང་དག་པར་ནི་མཉན་པར་བྱ། །མ་ཐོས་ཚོས་ནི་ཉན་བྱེད་ན། །དེ་འབྲེལ་རྣམ་སྐྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །།བམ་པོ་གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་གཉེར་པ་ལ་ལྷན་ཏུ་འདུན་པའི་བསམ་པ་

བསྐྱེད་ཅིང་གནས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་མོས་པའི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཚིག་གཅིག་ཏུ་ནམ་ཉན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྒྲན་མིད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཡོངས་སུ་
གཉེར་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་གཉེར་ནས་ཀྱང་ཞེ་སྒྲང་ཡོངས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འདོད་

@181A ༄། །ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་མི་སྦྱག་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཏི་སྦྱག་ཡོངས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གང་པོ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་གང་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པར་བྱེད་ཅིན། གང་

པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལས་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་འམ་འདུག་པ་དག་ཏུ་ཉུག་པར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ན།
གང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་མི་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་

ལ་ཞིག་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལས་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དཀའ་ཕྱབ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་གྱང་
དམིགས་པའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་

དང་བུལ་བར་གྱུར་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་

ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱལ་པ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྟོན་མཐོས་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་ལྡན་པ། མཚན་མ་རྩུང་ཟད་ཅོམ་ཡང་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཐོས་པར་གྱུར་ན་མི་འཐུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པར་དེའི་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ལ་རྒྱར་བ་མེད་པར་ཉན་པ་དང་།
ལེན་པ་དང་། ལྟོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་

ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཐོས་ནས་དེའི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་།

@181B འགལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གང་
པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཏིང་མི་རྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་

འདིར་གཏིང་གི་མཐར་ཐུག་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིང་བར་གྱུར་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་བྱིང་བར་མི་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འཇིག་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་འཇིག་པར་མི་བྱའོ། །སྐྱམ་པའི་གོ་ཆ་

བགོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་གོ་ཆ་བགོས་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་སྤང་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་
ཚོས་སྤོད་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་མི་སྤྲད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

གོ་ཆ་བགོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་བརྩོན་

འགྲུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཉེར་བ། །རྟག་པར་བརྩོན་འགྲུས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །དོན་གྱི་རྩལ་ནི་སེམས་བྱེད་པ། །སྐྱ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡོང་མི་འབྲང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚིག་མི་
འབྲང་། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །དགོ་བའི་ཚིག་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད། །བསྐྱལ་པ་

དག་ནི་བྲངས་མེད་པ། །བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་ནི། །ཉིན་མཚན་རྟག་པར་འདུག་གྱུར་ཏེ། །སེམས་བསྐྱེད་དཀའ་བ་རབ་སྟོན་ཀྱང་། །སྟོན་ཆད་མ་ཐོས་མདོ་སྡེ་དག །ཡིད་མི་ཚེས་ན་
བརྩོན་འགྲུས་མིན། །དོན་ཟབ་གཏིང་ནི་གང་རྟེན་པ། །ལེ་ལོ་ཅན་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་བརྩོན་འགྲུས་

@182A ༄། །གང་ཡིན་པ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །འཇིག་རྟེན་གཏིང་ནི་མི་རྟོན་པ། །དེ་གཏིང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་རྟོན། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཅིང་བྱིང་གྱུར་
གྱང་། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འཇིག་བྱིང་མེད། །བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོག་ཏུ་ནི། །སྟོང་དབེན་

བྱང་རྩལ་ཚོལ་བར་བྱེད། །སྟོང་པའི་ཚོས་ལ་འཇིག་མེད་པས། །ལྡོག་ཅིང་བྱིང་བར་གྱུར་པའང་མེད། །བདག་ཚོས་མཚན་ཉིད་གནས་པ་ལས། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་བྱིང་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཚོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་འཇིག་འཐོར་བ། །དེ་ནི་བྱང་རྩལ་ལམ་ཞེས་བྲ། །ནམ་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་གང་སྐྱེད་

པ། །མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོ་ལྷུང་དུ་འགྲུབ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་ལྷུང་པོ་ལྷུང་ལ་མཁས་པར་བྲ། །སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྲ། །ཁམས་བརྩུ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པར་
བྲ། །རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྲོ། །ཡུང་པོ་

ལྷ་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་དང་། །ཁམས་བརྩུ་བརྒྱད་དང་། །རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ན་གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སེམས་ཤིང་རྣམ་

པར་རྟོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །མི་སེམས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་བསྟན་ནས་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅིང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་འདུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སྒྲ་ན་མིད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་

ལས་སྤྱིར་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྦྱུལ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཕྱང་པོ་ལྷ། །སྤྱི་མཆོད་བཅུ་གཉིས་སྟོང་པར་
ཤེས། །ཁམས་ནི་བཅུ་བརྒྱད་རབ་འབྱེད་ཅིང་། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ལྷ་ཕྱང་རྗེས་སུ་མི་

འབྲང་ཞིང་། །ལྷས་ནི་མི་བདེན་ཉིད་དུ་རིག། །སྤྱི་ནང་སྤྱི་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རང་བཞིན་དག་ནི་སྟོང་པར་ཤེས། །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཤེས་ནས་ཀྱང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་སྟོན་བྱེད་
པས། །དེ་སྤྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་

@182B པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་རྩལ་གྱི་མས་བཅས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་སྟོབ་པར་བྱེད་
པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཇི་ལྟར་རྩལ་གྱི་མས་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཚོས་

ཐམས་ཅད་སློབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩོལ་བྱིམས་ལ་སློབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱིར་ཞེ་ན། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པར་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ཤེས་པ་དེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ནི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་གང་

ཡིན་པའོ། །གང་པོ་ཅི་འདྲི་བྱིར་ནང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ཅོམ་དུ་སློང་བ་དང་བཅས་པ་འདོད་ཆགས་པར་བྱ་བའི་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་གི་ལུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་པའི་མིང་ཅོམ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་མིག་གོ།

འདི་ནི་རྣ་བའོ། །འདི་ནི་སྣ་འོ། །འདི་ནི་ལྷུ་འོ། །འདི་ནི་ལུས་སོ། །འདི་ནི་ཡིད་ངོ་མཁོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་ནང་ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་དེ་དག་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མངོན་པར་
ཞེན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ནང་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་དུ་བདག་གིས་མིག་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་

དེ་ལྟར་བྱུང་མིག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་།
ཡིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་སྲོང་ཞིང་རྣམ་པར་སྣོན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེད་པས་

དེའི་སྤྱིར་ནང་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་བྱེད་བྲག་ལ་སོ་སོའི་རྒྱུ་བོས་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་མིག་གོ། །འདི་ནི་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ནང་ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་ནང་ཞེས་བྱ་བས་དངོས་པོ་འདི་གཉིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་བདེན་

@183A ༄། །ཞིང་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་བོ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ནས་རྩོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་འདི་དག་
གཞོད་མཉིད་ནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་མཛད་དོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་མཛད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་འདི་དག་ལ་ཕྱོགས་པར་མི་མཛད་དོ། །གང་ཞིག་ལ་ཕྱོགས་
པར་མི་མཛད་ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་འདི་ནི་སྲིད་པ་འཆིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་པར་མི་མཛད་

ལ། མིག་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་སྟོགས་པར་མི་མཛད་དོ། །རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ལ་ཡང་སྟོགས་པར་མི་མཛད་ལ། ཡིད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་སྟོགས་པར་མི་མཛད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚེས་འདི་དག་ལ་ནང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་

མི་དམིགས་ལ། ཕྱི་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་འདི་དག་ལ་སྟོགས་པར་མི་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གསུང་བ་ཡིན་
པས་འདི་སྐད་དུ་དགོ་སྒོར་དག་མིག་ནི་བདག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེས་གང་ནི་མིག་ཡིན། །མིག་ནི་སྤྱི་ཡིན། ཚེས་གང་ནི་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཡིན། ཡིད་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གང་པོ་མིག་ཀྱང་དང་སོ་སོར་རབ་ཏུ་བརྟགས། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱང་དང་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཚེས་གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ལེན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན། གང་གིས་ཇི་ཅོམ་དུ་ཚེས་ལ་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་

ལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ནི་བདེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གང་པོ་ཇི་ཙམ་དུ་ཚོས་ལ་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ལ། གང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱོང་
བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་པས་གང་པོ་འདི་ནི་མིག་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། རྣ་བ་དང་།

@183B ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ཡིད་འཇུག་པའི་གནས་མེད་པར་སོ་སོར་བརྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་པོ་གལ་ཏེ་འཇུག་པའི་གནས་ཡོད་པར་གྱུར་ན་འགྱུར་བའི་
གནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མིག་ནི་སྐྱོང་ཞིང་བདག་དང་

བདག་གི་བ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་འདྲ་ཞིང་རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ཡིད་ཀྱང་སྐྱོང་ཞིང་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དེ་འདྲ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ།
འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཇིག་པ་ཡང་མེད་

དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་པོ་ཚོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པས་དེའི་

ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གསུང་པ་ཡིན་པས་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་ཉལ་ཏུ་གནས་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །གང་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་

བྱ་ཞེན། གང་པོ་ཚོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་ཟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་
སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་མཁའ་པ་རྣམས་གྱིས་
འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་པོ་མཁའ་པ་རྣམས་གྱིས་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སུ་མེད་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་སུ་མ་མཚེས་པ་དེ་ཉིད་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། གང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐང་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ལགས་པར་འགྱུར་འོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། གང་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་དེ་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཅེས་མི་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

@184B ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་དེ། དེ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་རིག་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་ཅན་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་ལ། མཉམ་པར་མ་

གྲུང་བ་ལྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཚེ་དཔལ་གྱི་དཔལ་སོ། །གང་པོ་གང་དག་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་ཅིན། གང་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཉམ་པ་
ཉིད་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་མཉམ་པ་ཡང་མེད།

མི་མཉམ་པ་ཡང་མེད་དེ། གང་པོ་ངས་ལམ་འདིས་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྤེལ་འདི་དག་ལས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་

དེ་ནི་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོར་ལྷགས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ངེས་པ་ཡང་ལགས། མ་ངེས་པ་ཡང་ལགས། ཚིག་འབྲུ་དང་ཡི་གེར་ལྷགས་པ་ཡང་ལགས། ཚིག་འབྲུ་དང་ཡི་གེར་མ་ལྷགས་པ་ཡང་ལགས།
ཚིག་ལ་ལྷགས་པ་ཡང་ལགས། ཚིག་ལ་མ་ལྷགས་པ་ཡང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་

ཆེ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྒྲུབ་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེང་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐྱེང་བ་ཐོབ་ལགས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེང་བདག་གིས་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐྱེང་བ་ཐོབ་པས་དངོས་པོ་གཅིག

ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པར་གྱུར་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ཉོགས་པར་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ལ་
བཀའ་སླུལ་པ། གང་པོ་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་སྐྱུར་བ་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

@185A ༄། །ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་པར་གྱུར་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །འདི་ཡང་སྤོང་གི་སྡོན་འདས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་རྣམས་ལ་མཚོན་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་དང་། དགོ་བའི་
རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེན་ཏེ་ལྷོ་བ་དག་ལྷས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་པོ་ངས་

མདོན་པར་བྲན་ཏེ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་ཞིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་སྤོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཏུ་གྲི་བརྒྱད་སྟོང་ལས་མདོ་སྡེ་འདི་ཐོས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་སྤོང་གིས་ཚོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐྱེང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག

གིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལས་མདོ་སྡེ་འདི་སྡོན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ལགས་ན། ཅིའི་སྐད་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་དུས་པའི་བསམ་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་
མཆིས་པ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་པོ་ངས་མངོན་པར་དུས་ཏེ་

འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤྱར་ལོག་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ངས་དང་འདྲིར་བྱོད་ཚོས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སྡོན་མི་དགོ་བའི་ལས་ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤྱར་ལོག་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་པོ་བྱོད་ཀྱིས་མི་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་མ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་བྱོད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྤྱར་ལོག་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་པོ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྒྲ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ལྷོག་ཅིང་ཉམས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགོ་བའི་གྲོགས་ལ་བསྟེན་པའི་སྤྱིར་
དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འདི་སྐད་ཏུ་འདི་ལྟར་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་

@185B བསྐྱེད་ཅི་དགོས། འཁོར་བའི་མཐའ་ནི་ལྷན་ཏུ་ཐག་རིང་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་རྣམས་སུ་ཁ་བརྒྱུད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་སྤོང་བས་ཁོམ་པ་དང་སྤྲད་པ་ཡང་ལྷན་ཏུ་དགོན། སངས་རྒྱས་
འབྱུང་བ་དང་སྤྲད་པ་ཡང་ལྷན་ཏུ་དགོན། ལྷན་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ལྷན་ཏུ་དགོན། སངས་རྒྱས་འབྱུང་

བ་དང་སྤྲད་པར་གྱུར་ན་ཡང་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཆེས་ལྷན་ཏུ་དགའ་བས་དེང་བྱིད་ཁོམ་པ་དང་སྤྲན་པ་རྒྱུད་མ་གཟུགས་ཅིག །ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་སྒྲན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟེན་པ་ཐོབ་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་རྣམས་སུ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ།(RS) པས་གང་
ཟག་དེས་དེ་སྐད་སྒྲས་པ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་བྱིང་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལས་ལྷོག་ཅིང་ལེ་ལོས་མོས་པར་

མི་འགྲུང་ཏེ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྲུར་ན་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྐྱར་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེགས་པར་འགྲུང་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་
མདོ་ཐོས་པར་མ་གྲུར་ན། འདི་ལྟར་ཐོས་པར་མ་གྲུར་པའི་སྤྱིར་རི་སྐྱད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྡོད་པར་

མི་འགྲུང་། རི་སྐྱད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོབ་པར་མི་འགྲུང་བས་དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གང་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཚོས་གང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ། ཚོས་གང་ནི་ཡང་
དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས། ཚོས་གང་ནི་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་མི་རིགས།

ཚོས་གང་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཡིན། ཚོས་གང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པ་དག་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ། །འདི་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
རིགས་པའི་ཚོས་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱེད་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་པའི་ཚོས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་

@186A ༄། །པར་འགྱུར་རོ། །དེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རིགས་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། །བསྟན་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་པའི་ཚོས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་ཤིང་ལོག་པར་གྱུར་པས་སེམས་ཀྱང་ལྷུ་སྟེ།

ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་
ལས་སྐྱུར་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་

ཚོས་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །ལོག་པར་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོན་ཅིང་མཐར་འཛིན་པའི་སྟོན་པར་ལྷུང་བ་དང་། །ལོག་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་སུ་བྱིང་སྟེ་བྱང་དགའ་
བར་གྱུར་ནས་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཕྱུན་པ་དག་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་མངོན་པར་

ཡིད་ཚེས་པའི་རྟོགས་ཅུང་ཟད་ཅོམ་ཡང་མེད་ཅིང་འགལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །མངོན་པར་མ་རྟོགས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་འཇིག་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་སྟོང་བར་བྱེད་ན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དེས་མི་
ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཡང་ཕྲད་པར་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་

ཚོས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་དང་ཡང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཚོས་མ་

ཐོས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དག་དང་ཡང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོས་དང་སྤྲད་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཁོམ་པའི་གནས་དང་

བྲལ་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་ནས་མི་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་སྤྲད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་དགོ་
བའི་གྲོགས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ཡི་དམ་བརྗེད་ཅིང་སྟོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྟོན་གྱི་ཡི་དམ་བརྗེད་ཅིང་

@186B སྟོར་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོང་བར་བྱེད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཡང་སྟོང་བར་བྱེད་པས་སྤྲུལ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་ཡང་གཏན་དུ་
སྟོར་ནས་འཁོར་བའི་ཚོས་འབའ་ལོག་སྟོན་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པའི་ཚོས་མངོན་པར་སྤྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་པོ་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གསུམ་པོ་འདི་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སློན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྤྲར་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་གང་འདི་ལྷ་བུའི་མདོ་སྤེལ་ཐོས་པར་གྱུར་ཡང་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་

པར་མི་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚོས་ཀྱི་སེར་སྤྲ་བྱས་ནས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་གཞན་དག་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་
སྤྲ་བྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་མི་དག་གའི་རྩ་བ་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་

འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་དྲན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མདོ་སྤེལ་ཚོས་སློག་ཅིང་འདོན་པར་མི་བྱེད་ལ། ཚོས་ཀྱིས་གཞན་དག་དང་འཇུག་པར་མི་བྱེད་
པས་གང་ཟག་དེ་ལུས་རྗེས་མཐག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོར་བར་འགྱུར་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་

བསམ་པ་ཡང་བརྗེད་པར་གྱུར་ཏེ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་སློན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་སྤྲར་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། མི་དགའི་གྲོགས་པོ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་མི་བཙོན་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤྲོ་མེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྟོར་འགྱུར། །སྤྲིག་
པའི་བདག་ལྟ་རབ་བསྐྱེད་ནས། །མཐའ་དང་ལོག་ལྟར་གང་སྤྱང་བ། །ཚོས་འཇིག་སྤྲིག་ནི་བསྐྱེད་

བས་ན། མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། །སྟོན་གྱི་ཡི་དམ་སྟོར་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱང་
ཉམས། །དེ་ཡིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྐྱེ་བའི། །ཚོས་ནི་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །དེ་ཡི་

@187A ༄། །སེམས་ནི་འཕེལ་གྱུར་ན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དམ་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །སེར་སྐྱས་གཞན་ལ་སྟོན་མི་མོས། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་དེ་ཡི་
ཕྱིར། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་ནི་སྟོག་པར་འགྱུར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐེག་ཆེན་གཉེར། །ཚོས་འདི་བཞི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཚོས་འདི་བཞི་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཚོས་འདི་བཞི། །ནམ་ཉན་གྱིས་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །སྟོང་ཉིད་ཚོས་ནི་སྟོམ་བྱེད་ན། །དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་སྟོན་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟའི་མདོ་སྤྲོ་ཐོས་གྱུར་ན། །སེར་སྐྱ་དག་ནི་མི་བསྐྱེད་པར། །ནམ་ཉན་

གཞན་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལས་བྱང་རྒྱལ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་

ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚུལ་གྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུངས་ནས་བསམ་པ་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྩོན་ཞིང་ལེ་

ལོ་མེད་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ཏེ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟར་
ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལས་ཡོངས་སུ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་

བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་གྲིམས་ལྡན། །དྲན་པ་ཟབ་ཅིང་ཐག་གུང་རིང་། །བརྩོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་

བཙོན་ཞིང་། །མང་ཐོས་ཤེས་རབ་རྒྱན་དང་ལྡན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟལ་ཏུ་ནི། །ཚོས་འདི་བཞི་ལ་སྟོན་བྱེད་ན། །ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུབ་
པར་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་རྟལ་ཏུ་བྲིམས་བསྐྱུང་ཞིང་། །ནམ་ཏན་བཙོན་འགྲུས་ལྡན་པར་བྱ། །ཚོས་བྲན་རྒྱན་ནི་མི་

@187B གཙོད་ཅིང་། །རྟལ་པར་མང་ཐོས་གཉེར་བར་བྱ། །བྲིམས་བསྐྱུངས་གནས་གཙོད་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །བྲན་པས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །བཙོན་འགྲུས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱང་
སྤྱོད་། །མང་ཐོས་ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་སྐྱེ། །དེ་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟལ་སྐྱེས། །དེ་འདྲའི་ཚོས་ནི་བསྐྱུབ་པར་བྱ། །དེ་

འདྲའི་ཚོས་ནི་རབ་བསྐྱུབས་ན། །སླ་མེད་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་
པོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། །རྩལ་བྲིམས་སྤྱང་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚོས་སོ། །བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཕན་

འདོགས་པའི་ཚོས་སོ། །བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚོས་སོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚོས་ཏེ། །གང་པོ་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་
རྒྱལ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱིམས་སྤྱང་བ། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཕན་འདོགས་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་
ནོ། རྩོམ་བྱིམས་དག་པ་གང་སྤྱང་བ། རྩོམ་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། བྱིམས་གཙང་ཕན་

འདོགས་མང་བས་ན། བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པར་ཡོང་མི་དགའ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཟོད་སྒྲོམ་པ། ལུས་ཀྱི་མཚན་དང་ཤེས་རབ་འགྲུབ། དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་རབ་བསྒྲོམས་ན། སངས་
རྒྱལ་མཚན་དང་ཤེས་རབ་གཏེར། བཙུན་འགྲུས་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་མང་དུ་ཕན་འདོགས་པས།

ཏུ་བཙུན་འགྲུས་གང་ཚོམ་པ། བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པར་ཡོང་མི་དགའ། མང་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པས། ཐོས་ནས་ཚོས་ལ་རབ་སྒྲིན་ཅིང་། ཚོས་མིན་དག་ནི་སྤོང་བྱེད་
པས། བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པར་ཡོང་མི་དགའ། ཚོས་བཞི་ས་བོན་ཡིན་པས་ན། དེ་ལས་བྱང་རྒྱལ་རབ་དུ་སྐྱེ། །

དེ་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས། ཚོས་ཀྱི་ཕན་ལ་བསྒྲིན་པར་བྱ། བཀའ་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་ཁ་
དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

@188A

༄༅། །ནམ་ཡང་རྟོག་པར་སྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་གནས་མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། །རྟོག་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཕྱད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་

ཏུ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་

རི་ལྟ་བུ་ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་

པར་མ། བྱའོ་སྐྱམ་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ལུས་དང་སེམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་འདི་སྐྱད་ཏུ་བདག་གིས་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་

འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བདེ་བ་སྐྱིན་པར་བྱའོ། །བདག་གིས་

བྱངས་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་པ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་སྐྱིན་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་

གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་ཡོངས་སུ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གང་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་

རྒྱས་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་སྐྱམ་དུ་ཚོས་གང་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། ཚོས་གང་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཤིང་
འཇལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཤིང་འཇལ་བ་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ།

བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པས་ཚོས་འདི་ལ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་ལ། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་
སེམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་

@188B སོ། །ལུས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡང་སྟོང་དོ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་
དགོས་སྐྱམ་དུ་སེམས་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྟོང་པ་

ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་སྣོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྣོང་པའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་

ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིག་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱང་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་སྣོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་
ཅན་སྣོང་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་སྣོང་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་།

རྩ་དང་། མི་དང་། རྩུང་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སའི་ཁམས་ཀྱང་སའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྣོང་། རྩ་དང་། མི་དང་།
རྩུང་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་སྣོང་པས་ཁམས་འདི་དག་ལ་ནི་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ལ་བྱ་བ་ཡང་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མེད་དོ། །གང་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་ནི་སྣོང་པ་ཡིན་ལོ་སྟེ་མ་མོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འདི་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་

སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱང་པོ་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཁམས་
རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་

རོ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་གན་(GBYE)ད་པ་དང་
བྱ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་མོ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་

@189A ༄། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་ཚོ་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། གང་པོ་འདི་
ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་

བྱམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་བྱམས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་
འདི་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་ཞེས་

བྱའོ། །གང་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིན་ཏུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གང་འདི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་དག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པ་

ཞེས་བྱའོ། །བདག་གིས་དྲང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། སྐྱབས་དང་། གནས་དང་། སྤྱིང་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་ལ། ཁོང་ཁོ་བ་ཡང་མི་སྐྱེད་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སེམས་ཅན་སྤོང་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱམས་

པའི་རྒྱ་དང་། བྲལ་བའི་རྒྱ་དང་། ལྷོང་པའི་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཚེན་པོ་སྐྱོམ་པ་
ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདུད་དང་བདུད་

@189B གྱི་འཁོར་རྣམས་གྱིས་རྩལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་དང་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིབ་པའི་འཆིང་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་འཆིང་བ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་འཐོབ་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་
སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ལ། །བདག་མེད་པར་ནི་རྟག་ཤེས་པ། །བྱམས་སྐྱོམ་སྐྱོང་པར་ལྟ་བར་བྱེད། །བདག་

དང་བདག་གི་ཚོས་གཉིས་དག །ངེས་པར་ཡང་དག་དམིགས་སུ་མེད། །ཚོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པས་ན། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྐྱོམ་པར་བྱེད། །ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་མི་གནས་
ཏེ། །མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ། །ཚོས་རྣམས་མི་གནས་པ་ཞེས་

བྱ། །སླ་མིད་བཟོད་པ་གང་འཐོབ་པ། །ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་བཟོད། །ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མིད་དོ་ཞེས། །དོན་གྱི་རྩུལ་ནི་རབ་ཏུ་ཉོགས། །སློ་བྱོས་ཚེན་པོ་ལྡན་པ་དག་ །ཚོས་
འདི་ལ་ནི་སྟོན་བྱེད་ན། །ཉལ་ཏུ་གྲུ་ལོ་མ་གཟུངས་ཐོབ་ཅིང་། །སློབས་པ་དག་གྲང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཉལ་པར་སངས་རྒྱས་ལྷན་པར་འགྱུར། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དོན་རིག་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ། །སླ་མིད་བྱང་རྩལ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ནི་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོད་

ཉེན་དག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པས་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་ཉོག་དང་། །སློས་དང་། །ཕྱིང་བ་དང་། །བྱུག་པ་དང་། །སློས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དང་། །གདུགས་དང་། །བ་དན་དང་། །རོལ་མོ་སིལ་སྟན་དང་། །མཚོད་
པའི་ཡོ་བྱད་གྲུ་ལོ་མ་པ་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་པར་བྱེད་དེ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་

གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་རྒྱལ་པ། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མི་ཉོག་སློས། །༥ །བ་དན་དང་ནི་གདུགས་མཚོག་གིས། །

@190A ༄། །སྤོ་མཚོག་མཚོད་རྟེན་རབ་མཚོད་ནས། །ཤེས་རབ་མཚོག་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་རྒྱུན་གྲིས་ནི། །བྱུང་བཞིན་དག་ནི་མངོས་པར་འགྱུར། །འོར་ཕྱུག་
རིན་ཚེན་རབ་ཏུ་མང། །འཁོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། །བྱུང་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ངེས་གྱུར་ཅིང། །

རྟེན་ཏུ་ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །སྐྱེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་མཐོན་པོར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་གྲིས་བཀུར་བྱེད་ཅིང། །རྩ་གྲུས་རྟེན་ཏུ་བྱན་པར་འགྱུར། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྲིས་ཀྱང། །བཀུར་སྒྲི་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །འདས་དང་ད་ལྟར་བཞུགས་པ་

ཡི། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་མཚོད་བྱེད་ན། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་མཚོད་པ་འཕྲོག། །རྟེན་པར་མི་འོམ་མེད་པར་སྐྱེ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ནི་རྟེན་
པར་བརྩོན་པའི་སེམས་གྲིས་ཚོས་ལ་མཚོད་པར་བྱེད་དོ། །ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་ན་ཚོས་ལ་མཚོད་

པར་བྱེད་ཅི་ན། དེ་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞན་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྲོང་བ་བཞི་དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་ལྡུ་དང་། ལྟོབས་ལྡུ་དང་། བྱུང་རྒྱུ་གྱི་
ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞི་

གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་། ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མི་ལྡོག་པའི་ལཱུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། ཚོས་ཞེས་བྱའོ། ། །
ལྷན་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེན། ཚོས་དེ་དག་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྐྱབ་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲངས་

ནས་འགལ་བ་མེད་པར་འདུན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པར་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོས་ལ་མཚོན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཞན་ཡང་གང་པོ་ཚོས་ལ་མཚོན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་ནི་མདོ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་

དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོས་ལ་མཚོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙོན་

@190B ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཉམ་དུ་ཚོས་མཚོན་བཙོན་བྱེད་པས། ། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གནས། ། །ཟབ་
མོ་སྟོང་པའི་ཚོས་ཐོས་ན། ། །སེམས་ཀྱིས་འགལ་བར་ཡོད་མི་བྱེད། ། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་ཉམ་མཛེས་

ཤིང་། །སློབས་པ་དག་གྲང་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ངས་ནི་ཇི་སྐད་བསྐྱབས་པའི་ཚོས། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་སེམས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་

ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པས་མེ་ཉོག་དང་། སློས་དང་། སྤང་བ་དང་། སློས་གྱི་སྤྲེམ་དང་། བྱུག་པ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། གོས་དང་། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་།
མལ་ཆ་དང་། རྣ་བའི་གསོས་སྤྲོན་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་།

ཀུན་དགའི་ར་བ་དང་། འཆགས་དང་། ལྷུས་གྱི་རྫིང་དང་། བྲོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་མི་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་འདི་ལྟར་
འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་མཚོད་བར་བྱེད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙེམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོག་དམ་པས། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ནི་མཚོད་བྱེད་པས། །བསོད་ནམས་

འདི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི། རྒྱུ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལྡན། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་རབ་མཛེས་ཤིང་། རྣོ་བས་པ་དག་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། ཤེས་རབ་དག་
ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །དྲང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་མཚོན་བྱས་ཤིང་། བདག་དང་བདག་གི་མེད་པས་

ན། ཤེས་པ་འདི་ཡི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། རྒྱུ་བ་ཀུན་ཏུ་མཚོན་པ་འཐོབ། ལངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡི། ཚོས་བཞི་དག་ལ་ཉག་བསྟན་ན། རྒྱུ་བ་ཀུན་ཏུ་ཚོ་རིགས་བཅུན། ཡོན་
ཏན་དག་ནི་མངོན་ཐོབ་འཕགས། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ལེུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། །

@191A ༄། བམ་པོ་གསུམ་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྐུལ་པ། གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཉག་པར་ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་བསྟན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ན་དག་བའི་ཚོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། བཞི་གང་ཞེན། གང་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོ་གང་དག་ཐེག་པ་ཚེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པས་བཟོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་ལ་བསྟན་ཅིང་བསྟོམ་པར་

བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཚོས་སྒོམ་པ་ན་གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་ལམ། འགྲིང་ངམ། འདུག་གམ། ཉལ་ལམ། གཉིད་ལོག་གམ། སད་པའི་ཚོ་ཡང་རུང་
སྟེ། གཅིན་གྱི་བུམ་པའམ། དུག་གི་བུམ་པའམ། བྱུ་ཚོན་གྱི་བུམ་པའམ། ལྷག་དར་

རྣམས་སམ། མི་དང་ཐལ་བའམ། བཤང་གཅིའམ། ཐལ་བ་ཚ་བ་ཐོགས་པ་ཞིག་འོངས་ནས་མགོའི་སྒྲིང་ཏུ་བྱུགས་སམ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀུན་ཏུ་བརྟུངས་པར་གྱུར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དེ་ལ་ཞེ་སྒྲིང་དང་འཁོན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་ཞིང་ཁོང་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་

པར་ཡང་མི་བྱའོ། །འདི་སྐད་ཏུ་བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲ་བར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ངན་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཟོ་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་ཚོས་དོན་ཏུ་གཉེར་
ཞིང་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོང་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུལ་

བར་བྱའོ། །གང་ཟག་དེས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གི་ཕྱིར་གཅིན་གྱི་བུམ་པ་དང་། དུག་གི་བུམ་པ་དང་། ཐལ་བ་དང་། མི་དག་ཐོགས་ཏེ་འོངས་ནས་བདག་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ན་བདག་གི་ལུས་ནི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ན་བ་དང་། གཞོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱང་ཚུབ་

@191B སེམས་དཔའ་དེའི་ཚོ་འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོའི་ཚོས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སུ་ཞིག་ནི་དངོས་པོ་འདི་སྒྲིན་པར་བྱེད། དངོས་པོ་འདི་ནི་སུ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད། དངོས་པོ་གང་ནི་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་དེས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སུ་ཡིན། ལེན་པར་བྱེད་

པ་ནི་སུ་ཡིན། ཚོས་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་བྱ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཚོ་འདི་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་མཐོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྒྲུང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསམས་གྲང་ཞེ་སྒྲུང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་སྒྲིས་པར་གྱུར་ན། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་བྱ་

པས་འདི་སྒྲུལ་དུ་རེག་བྱ་གང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བདག་གི་ལུས་ལ་ན་བར་བྱེད། རེག་བྱ་དེ་དག་གིས་གང་དུ་ནི་རེག་པར་འགྱུར། ལུས་ལ་གཞོན་པར་གྱུར་ཏམ། འོན་ཏེ་སེམས་ལ་གཞོན་པར་
གྱུར། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་ལུས་ནི་རྒྱ་དང་། ཤིང་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོད་དང་།

གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་མེད་པ། ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཀྱང་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ལ་གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་སེམས་ནི་ཁ་དོག་དང་
གཟུགས་མེད་པ། རླད་ཅིག་མར་སླེ་ཞིང་འགག་པ། ཐང་ཅིག་ཅོམ་ཡང་མི་གནས་པས་བདག་ཀྱང་མ་

ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །འདི་ནི་བདེ་བའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བར་ཟད་པས་དེང་བདག་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་

པ་འདི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དེང་བདག་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟུན་ནས་འཕགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱའི། ལྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བར་མི་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་དུ་གྱུར་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་

@192A ༄། །བ་གང་ཡིན་པའོ། །བདག་ནི་ཐག་བསྐྱིད་པའི་ཕྱིར་སློབ་པ་ཡིན། མི་སྲད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲུ་དང་སྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་སྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཞེ་སྲང་དང། གཏི་མུག་དང་སྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྲང་དང་། གཏི་མུག་དང་སྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ལ་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་སྲུག་

བསྐྱེད་པའི་ཚེ་གཞན་དག་ལ་མནར་སེམས་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྲང་དང་སྲད་པ་ཞེས་བྱའོ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་དང་མི་འཕྱུར་པར་བྱུར་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་མནར་

སེམས་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏི་མུག་དང་སྲད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་དུག་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་མི་སྲོད་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ།

དང་བདག་གིས་རྒྱ་དང་རྒྱ་གྲི་ཚོས་རྣམས་ལིན་དུ་ལེགས་པར་སོ་སོར་བཏགས་ནས་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །སྒྲུལ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
འཇུག་པར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་གྲི་ཚོས་རྣམས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་ཚོས་འགའ་

ཅམ་ཡང་སྲུས་བྱིན་པའམ། སྲུས་ལེན་པའམ། དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཡང་འདི་སྒྲུལ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་
རྒྱ་མང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་མ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་

པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཡིན་ན། བདག་ཅིའི་སྲིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དག་ལ་ལས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་
སྟོང་བར་བྱེད། དང་བདག་གིས་ཞེ་སྤང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་

@192B འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འཇུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་
བྱའོ། །དང་བདག་གིས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འཇུང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་

ལ་བལྟ་བར་བྱའི། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་བའི་ཚོས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །བདག་གིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་བསམ་པར་བྱའི། དང་བདག་གིས་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ནན་གྱིས་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡང་དག

པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི།
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་གནས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་

གཞོན་མ་ཉིད་ནས་མེད་པས་སོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་པར་བྱུང་ན། དེའི་སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱུང་བས་ཞེ་སྒྲུང་དང་འཁོན་
དུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་འགྲོ་འཇམ། འགྲོང་ངམ།

འདུག་གམ། ཉལ་ལམ། གཉིད་ལོག་གམ། སད་པའི་ཚོ་ཡང་རྩང་སྟེ། འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྟོས་དྲི་ཞིམ་པའམ། སྟོས་ཀྱི་ཕྱེ་མའམ། བྱུག་སྟོས་སམ། མེ་ཏོག་མཚོག་དམ་པ་ལུས་ལ་
གཏོར་རམ། ཡང་ན་སྟོས་དང་། མེ་ཏོག་མཚོག་དམ་པ་དང་། སེ་མེ་དོ་དང་། མེ་ཏོག་ཅམ་

པ་ཀའི་ཕྱིང་བ་དང་། མེ་ཏོག་པ་རྩེ་ཀའི་ཕྱིང་བ་དང་། མེ་ཏོག་མང་པོའི་ཕྱིང་བ་དག་གིས་ལུས་ལ་གཡོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་གོས་མཚོག་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤ་ཞིང་འཇམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཀ་ཤི་ཀའམ། ཀུ་ཤ་ཀའམ། ཀུ་ཤ་པའམ། ཀུ་མ་པའམ། ཀུ་ཤ་ཡ་ཤའམ། ལུ་མ་

འམ། ཀ་པའམ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གོས་སྤ་ཞིང་འཇམ་པ་དག་གིས་ལུས་ལ་གཡོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་དར་གྱི་ལྗེ་ལྗེ་མཚོག་དམ་པ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་
དག་བདག་ཉིད་གྱི་སྟེང་དུ་བྲེས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་ལྷའི་མེ་ཏོག་དང་། ལྷོས་དང་། གོས་

@193A ༄། །མཚོག་དམ་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་དག་གིས་ལུས་གཡོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཡང་ན་ལྷའི་ཁ་བཟམ་མཚོག་དམ་པ་བདུད་རྩིའི་རོ་དང་ལྷན་པ་དག་བྱིར་ཏེ་འོངས་ནས་
བྱིན་པར་གྱུར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་མཚོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འདི་དག་ལ་སྟེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་

བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱན་དེས་གང་བཟུག་དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་དང་འཕུན་པར་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་འབྲུལ་ཞིང་གཏམ་སྒྲིབ་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །སྤོགས་གཅིག་པའི་
སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་དེ་དག་ལ་སེམས་སྟོམས་

པར་བྱ་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་རྟུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་འདི་སྐྱམ་རྟུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བར་ཡང་མི་བྱ། ཇི་ཅི་འདི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་སྤང་གི་དངོས་པོ་གཉི་ག་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེར་བདག

གིས་དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤང་པར་བྱུར་པ་
འདི་མཚོག་རྟུ་སྤྱི་བས་སོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ནི་རྩས་པ་དང་རྐང་ལ་ཡང་ཐལ་ཏེ་འགོ་

བས་ཀྱུན་རྟུ་སྤྱིར་བ་སྤྱིད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་སྲིད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ལོན་རྟུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅི་འདི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གལ་ཏེ་ཡིད་བཞིན་རྟུ་ཐོབ་
པར་མ་བྱུར་ན་ཞེ་སྤང་སྤྱི་བར་འབྱུར་བས་སོ། །སྤྱི་བོ་རྣམས་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་

ཀྱི་སྲིད་པ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞོད་པར་བྱས་པར་བྱུར་ན་ཞེ་སྤང་སྤྱི་བར་འབྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་ཞེ་སྤང་ནི་སྲིད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། མངོན་
བར་ཞེན་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྤྱིན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེར་བདག

ནི་སྲིད་པས་གོས་པའི་སེམས་སྤངས་ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གི་ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན། གཏི་ལྷག་གི་
ཕྱིར་སློབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཆེར་སློབ་པ་ཡིན་པས་ཚོས་རྣམས་

@193B ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱས་ནས་ཇི་སྐད་བསྐྱན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱད་ནས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བཞེན་ཏེ་མཚོན་པ་དང་། ལྷག་
བསྐྱལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སློན་གྱི་ལས་ཀྱི་སློད་པའི་རྒྱུན་ལས་གྲུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཕྱིར་

རྗེས་སུ་འབྱུན་པར་གྲུར་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་ཞིང་སྲིད་པ་མི་བསྐྱེད། དགོ་བའི་ཚོས་དང་འགལ་བ་ལ་ཡང་ཞེ་སྤང་མི་བསྐྱེད་པར་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཏེ་མནར་སེམས་མེད་པར་
བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་བྱ། ཞེ་སྤང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་

བྱ། གཏི་ལྷག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་བྱ། ལྷིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཡང་མི་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་དང་པོ་འདི་དང་
ལྷན་པར་གྲུར་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་རྟུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྟུལ་པ། རས་ནི་རྟག་རྟུ་ཤེས་རབ་བསྟགས། །ཚུལ་བྲིམས་བསྟུང་བའང་བསྟགས་པ་
ཡིན། །བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ལ་བསྟགས་བྱས་ཤིང་། །མང་དུ་ཐོས་པའང་བསྟགས་པ་ཡིན།

རས་ནི་དགོ་བའི་ཚོས་སྟོད་དང་། །བྱམས་སེམས་ཚིག་སྟན་སྟུལ་བསྟགས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་ཕན་གདགས་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཅི་རིགས་བསྟགས། །ར་ནི་རྟག་རྟུ་འདོད་ལྟ་དང་།
ཁོང་ཁྱོད་འཁོན་འཛིན་གཉི་སྟག་ཅན། །ཕྱ་དོག་ང་རྒྱལ་གཡོ་སྟུ་དང་། །འབྲུག་ལོང་སེམས་

ཅན་གཞོད་བྱེད་དམེད། །ལེ་ལོ་དང་ནི་སྟོམ་ལས་དང་། །བཀའ་སྟོམ་མི་བདེ་སྟུ་དགའ་དང་། །བྱས་པ་མི་གཟོ་ལམ་ལོག་ཅན། །ཉེས་པ་རྒྱུང་ལ་ཆེར་བྱོད་དང་། །རྟེན་པ་ལ་ནི་གཏུ་བ་
དང་། །བདག་ནི་རྟེན་བར་རབ་དགའ་ཞིང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་མི་དགའ་བ། །འདི་དག་ལ་ནི་ང་མི་བསྟགས།

སྟོ་རྒྱུང་རྟེན་པ་བདག་འདོད་ཅིང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་ཕྱག་དོག་ཆེ། །གཞན་གྱི་བྲིམ་ལ་སེར་སྟུ་བྱེད། །འདི་དག་ལ་ནི་ང་མི་བསྟགས། །རྟེན་པ་དག་ནི་ཚོལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོད་ལམ་དག་ནི་
འཚོས་བྱེད་པ། །འདི་ནི་འཚོ་བ་དག་མིན་པས། །ང་ཡི་ཚོས་ལས་ཤིན་དུ་རིང་། །ལམ་གྱི་བསྐྱོམ་

@194A ༄། །པ་དག་ལ་ནི། །ཉེས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོད། །འདི་ནི་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །དངོས་པོ་འགའ་ཡང་བསྐྱབས་སུ་མེད། །སྲིག་པ་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་
ན། །འདོད་སྲིད་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་མང། །འདོད་སྲིད་སེམས་ནི་མང་བའི་ཕྱིར། །རྙེད་པ་དག་ལ་གདུ་བར་འགྱུར། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་སྣམ་དུ། །བཟོད་བསྐྱོམས་སེམས་ཅན་པན་གདགས་ཤིང། །ཁེངས་པའི་སེམས་ནི་རབ་བཏུལ་ནས། །སྤྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་བྱ་བར་གསུངས། །བདག་གིས་
བྱམས་སེམས་རབ་བསྐྱོམས་ཏེ། །བཟོད་པས་སེམས་ཅན་བརྩེ་བར་བྱ། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་རྒྱུན་ལས་

བྱུང། །འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱུན་གང་གིས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཡོད། །ཚོས་དེ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །མི་བདེན་འདུ་ཤེས་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད། །མཁས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཡིན། །མི་བདེན་འདུ་ཤེས་ཁམས་གསུམ་བསྐྱེད། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་འཆད་མི་འགྱུར། །མི་

བདེན་འདུ་ཤེས་མི་ཉོག་ན། །ཉེས་དམིགས་འདི་དག་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཉུག་ཏུ་ཚོས་རྣམས་སེམས་པ་ན། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཉུག་ཏུ་ཚོས་རྣམས་སྟོང་ལྟ་བུས། །ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱོག་པར་བྱས། །བྲིམས་སྤངས་སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་པ། །ང་

རྒྱལ་དག་གིས་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཉེར་ཞེ་ཚོས་སྟོན་པས། །ཕན་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་བྱེད། །གང་ཞིག་ཤར་རྒྱལ་སྟོན་བྱེད་དང་། །སྤྱོད་མཚམས་བཞི་པོ་དག་ནས་ནི། །མི་གཙང་དུག་
གི་བུམ་ཐོགས་ནས། །མགོ་ཡི་སྟེང་དུ་བྱུགས་གྱུར་ན། །སྤྱི་བྱིན་སྤྱི་བྱིན་ལེན་བྱེད་ཅེས། །

བདག་ནི་ཁོང་སྟོ་ཡོང་མི་སྟེད། །ཚོས་གང་ཞིག་ནི་བདག་ཡིན་ཞེས། །བརྟགས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད། །ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་གཞོད་བྱས་ཤེས། །ངན་སེམས་གཞན་ལ་ལྟ་མི་
བྱེད། །ཤིན་དུ་བརྟན་པའི་བཟོད་བསྐྱེད་ནས། །བྱམས་སེམས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད། །

སྟོན་གྱི་ལས་ལས་གྱུར་ཤེས་པས། །རྣམ་སྟོན་འདི་སྟོང་སྟོན་དུ་སེམས། །དང་དུ་སྦྱངས་ཏེ་བཟོད་བྱེད་པས། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱེད། །དམོད་དང་སྤྱི་བྱེད་ལ་དངོས་པོ་
འདི། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། །འདི་ནི་ངེས་པར་ལས་གྱི་རྒྱུ། །ཡུན་རིང་ལོན་གྱང་།

@194B རྒྱུད་མི་ཟཱ། །སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་དག། །ཉལ་ཏུ་དག་སྤིག་ལས་སྟོང་བས། །དང་བདག་སྤྱི་བྱེད་ལ་འདི་སྟོང་ཡང་། །ལས་རྒྱུན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས། །གལ་ཏེ་ངན་
པའི་ལས་བྱས་ན། །སྤིས་གྱང་སྤྱི་བྱེད་ལ་སྟོང་འགྱུར་ན། །ཅི་འདི་སྤྱི་བྱེད་ལ་འདི་ལོན་པ་ཡིས། །དེ་དག་ལ་ནི་

གཞོན་བྱ་སྒྲུམ། །སླ་ན་མེད་པའི་ཚོས་གཉེར་ནས། །གཞན་དག་ལ་ནི་སྟོན་བྱེད་པས། །སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཐར་བར་བྱེད། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མི་
ཏོག་སྟོས། །སྤོང་བ་དག་གིས་བདག་མཚོད་ཀྱང་། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མི་སྟེད་པར། །མཉམ་

པར་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲུམ། །བྱམས་སྤང་དག་ནི་ལམ་མིན་པས། །ཏྲུ་ཏུ་བཏང་སྟོམས་སྟེད་པར་བྱེད། །སྤྱུ་བྱིན་སྤྱུ་ནི་ལེན་བྱེད་ཅས། །ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་ཏོག་པར་བྱེད། །སྟོང་
པས་བྱིན་ཞིང་སྟོང་ལེན་ན། །ཕྱི་ནང་གཉི་ག་སྟོང་པས་ན། །སྟོང་ལ་བྱིན་དང་ལེན་

མེད་པས། །ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལ་བདག་མེད་དོ། །སྟོང་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མེད། །སྟོང་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད། །རྣམ་པར་བྱང་བའང་མེད་པས་ན། །དྲི་བལ་རྣམ་དག་སྟོང་པ་
ཡིན། །སྟོང་ལ་རྣམ་པར་ཏོག་པ་མེད། །སྟོང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་མེད། །སྟོང་ནི་ཏྲུག་

སྟོང་མཚན་མ་མེད། །དེ་ནི་རྣམ་དག་ལམ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འོངས་གྱུར་ནས། །ལྷུ་ནི་དུམ་བུར་བཅད་གྱུར་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་རིག་པས། །དེ་ལ་ཞེ་སྤང་ཡོང་མི་
སྟེད། །སེམས་ཅན་དག་སྟོན་སྟོང་བས་ན། །ལས་བཞིན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་ལེན། །བདག་

གྲང་ངེས་པར་སྒྲ་མའི་སྒྲིག་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་སྒྲིན་འདི་སྒྲོང་སྒྲུམ། །སྒྲིག་པའི་རྣམས་སྒྲིན་འདི་སྒྲོང་ཡང་། །ལུས་བརྟགས་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་བྱུར་དང་། །སྒྲུ་མ་སྒྲུལ་པ་སྒྲིག་སྒྲུ་
འདྲ། །སྒྲོང་ཞིང་མེད་པས་མཐར་ཡང་སྒྲོང་། །ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅོད། །ཁ་ཅིག་དྲིན་ནི་དྲན་གྱུར་

ནས། །མཚོད་པ་དག་ནི་བྱས་གྱུར་གྲང་། །དགའ་དང་མི་དགའ་ཡང་མི་བྱེད། །སྟེད་པ་ཐོབ་གྲང་དགའ་བ་མེད། །ཁ་ངན་བྱས་གྲང་ཁོང་མི་ཁྲོ། །འདི་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ན། །སངས་
རྒྱས་ཡང་དག་ལམ་མིན་སེམས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲང་གཏི་སྒྲུག་སེམས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་

@195A ༄༅། །སྒྲོང་བར་བྱེད། །ཉལ་ཏུ་སྒྲོང་དབེན་བསྐྱོམས་པས་ན། །སྐྱོམས་པས་ན། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོང་བར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒྲོབས་བཅུ་འི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱ་འཕུལ་གནས། །ཐོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་ཇེ་ཡི། །རྩ་བ་དག་ནི་བཟོད་པ་ཡིན། །བདེན་བཞི་དྲན་དང་ཡང་དག་སྒྲོང་།

དབང་སྒྲོབས་བྱང་ཅུབ་ལམ་ཡན་ལག་། །ཐམས་ཅད་བཟོད་པས་གཞི་བྱེད་པས། །མཁས་པ་གང་ཞིག་བཟོད་མི་སྐྱོམ། །ངས་གྲང་སྒྲར་རྒྱ་སིར་ནི། །སྒྲུ་མེད་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
ཡང་། །བཟོད་པ་དག་གིས་གཞི་བྱས་པས། །སངས་རྒྱས་ཉལ་ཏུ་བཟོད་པ་བསྐྱུགས། །ཁྱེད་གྲང་སྒྲོང་

བཟོད་སྒྲ་མེད་གཞི། །ཡོངས་སུ་སྒྲོམ་བར་བྱེད་ན་ནི། །ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པས། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ལྡེ་པོ་དག་སྤངས་ནས་ཏྲག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མོས་པས་སེམས་ཀྱིས་

རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པས་འདོད་པ་ལྡེ་པོ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་འདྲུ་འཇོ་རྣམས་སྤངས་
ནས་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་རི་དང་ནགས་ཚལ་དབེན་པ་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་དགོ་བའི་ཚོས་རྒྱད་མི་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གཉིས་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་
བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ཏྲག་མོས་པས། །ཏྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རི་དང་ནགས་

ཚལ་གནས་མོས་པས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་འཕེལ་བར་བྱེད། །དབེན་བར་གནས་ལ་སྟོན་བྱེད་པས། །འདོད་ལྡེའི་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་། །དེ་ན་འདྲུ་འཇོ་མེད་པས་ན། །དགོ་ཚོས་
རྒྱེན་ནི་ཉམས་མི་འགྱུར། །ཕན་རྒྱུན་འདྲུལ་ཞིང་གཏམ་འདྲི་དང་། །ཚོག་གིས་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་པས། །སྒྲོང་

དབེན་ཉེར་ཞི་དབེན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །དེ་སྤྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཏྲག་པར་དགོན་པ་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །ཕྱོད་ཁྱེད་ལ་ནི་ཆགས་མི་
བྱ། །བསྟེན་ན་རྟེན་སེམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྟེན་པ་ཐོབ་ན་རབ་ཏུ་དགའ། །སྟོར་བར་གྱུར་ན་སྤྱང་ན་སྐྱེ། །

@195B དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་མཚོད་བྱས་ཀྱང་། །མཚོད་པ་བྱས་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་འབྲེལ་ཉེས་དམིགས་སྟོང་འདོད་ན། །རྟེན་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ། །སྤངས་ནས་གནས་དབེན་རབ་
གནས་ནས། །སྟོང་པའི་ཚོས་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ཏྲག་པར་

ཚོས་གཉེར་བ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གཉེར་ནས་ཀྱང་གྲོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་བཏོན་ནས་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དགའ་པ་དང་། །སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ཚོས་
ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། །འདོད་པ་མེད་པ་དང་། །ཚོག་མི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་པར་

མི་བྱེད་དོ། །འདོད་ཆགས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། །འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེ་སྤང་གཞོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། །ཞེ་སྤང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཏི་
སྤྱུག་གཙོད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཀྱི། །གཏི་སྤྱུག་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཁེངས་པ་

གཞིལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་གྱི། ཁེངས་པ་སྒྲོང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ང་རྒྱལ་གཞེས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་གྱི། ང་རྒྱལ་འཕེལ་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་
དོ། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཚོས་སྒྲོང་བ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་གྱི། བདག་དང་བདག་གིར་

འཛིན་པའི་ཚོས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་གྱི། བདག་དང་། གང་ཟག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྒྲིག་ལ་གནས་པའི་
ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཉལ་པར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཡོངས་

སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་གྱི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཉལ་པར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་
བྱེད་གྱི། ཤེས་རབ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ལྷན་

སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་གྱི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཚོས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ནས་ཀྱང་གྲོག་བར་བྱེད། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པར་བྱེད། རྩལ་བཞིན་དུ་ཡང་དག

@196A ༄། །པར་ཡིད་ལ་བྱེད། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད། །སྐྱབ་པར་བྱེད། །གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁི་
ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ལ། །ཐན་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་

སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཚོས་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྷན་པར་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་
ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་

པརྟ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་བྱུང་ནི། །རྩུལ་བྲིམས་སྤྱངས་པ་དག་ལ་མོས། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཡོངས་འཕེལ་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཆར་ནི་འབེབས་པར་བྱེད། །རྣམ་དག་ཚོས་ཟབ་དེ་ཐོས་
ནས། །ཡང་དག་བྱན་པས་དོན་སེམས་བྱེད། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །དེ་བཞིན་ཡང་

དག་སྐྱབ་པར་བྱེད། །རྟོག་ཏུ་རྣམ་དག་སེམས་ཀྱིས་ནི། །གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་རབ་བསྟན་ནས། །སེམས་ཅན་མང་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱང་། །སེམས་ལ་རི་བཅུང་བད་མིད། །ཡོན་ཏན་རྣམས་
ཀྱི་རོ་རྟོན་ནས། །བདག་ཉིད་ཚོས་དེར་རབ་གནས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་བྱེད་པས། །

དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཚོས་འཕེལ་འགྱུར། །བསྐྱེད་པ་ཚད་མེད་རྣམས་སྲུ་ནི། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་སྐྱེད་འཇུག་
འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཚོས་ཟབ་དག་ནི་ཡོངས་བཙུག་ནས། །རྟོག་པར་སེམས་

ཅན་བསྟན་པར་བྱ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་སྲུང་ཞིང་སྲུངས་བའི་ཚོས་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་གྱུར་
ན་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་པོ་སྟོན་

བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ། །ཚད་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡང་ཚེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སྲུ་ལྡན་པ། །བདེ་བར་

@196B གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། །སློན་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འདུལ་བ་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། །སྣ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་པའི་ལྡན་འདས་མེ་རོ་གན་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་
བྱུང་སྟེ། །བཙུག་པའི་ལྡན་འདས་དེའི་སྐྱེ་ཚེའི་ཚད་ནི་ཚོ་ལོ་དུག་ཅུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འདུས་པ་རེ་རེ་ལ་

ཚོས་བསྟན་པའི་ཚོ་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ལྷན་བརྒྱད་ཅུ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་
ཚོས་ནི་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་

ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་པ་པལ་ཆེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
ཡང་ར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོགས་མ་ལྔའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་ཚོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་པལ་ཆེར་འདི་སྟམ་དུ་དགོ་སྟོང་གི་ཚོས་ནི་རབ་ཏུ་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཡིན་ན་བདག་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ནས་རབ་ཏུ་
མི་འབྱུང་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། སོ་སོ་ནས་སྐྱེ་དང་ཁ་སྐྱེ་བྱེགས་ཏེ་ཚོས་གོས་དུར་སྟོག་བགོས་ནས་བྲིམ་ནས་

བྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་ཉག་པར་བྲིམ་པའི་བྲིམ་དུ་འགོ་ཞིང་འདུ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་བདག་ཉིད་འཚོ་བར་བྱེད་
པ་དང་། བདག་ཉིད་ཉམ་འཚག་འཚོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེར་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པ་

འབའ་ཞིག་སྟོན་བར་གྱུར་པས་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་ནི་མངོན་པར་མི་སྐྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ལོ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྒྲུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་མ་ལུས་པར་གྱུར་པས་དགོས་པ་སྟོང་མང་པོ་དེ་དག་གིས་པ་རྣམས་དང་།

འཕུན་པར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཐབ་མོ་རྣམས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ལམ་ཞིབ་མོ་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤངས་ནས་སུ་ཡང་
སྟོག་ཅིང་འདོན་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེའི་ཆོ་དགོས་རྣམས་འདོད་པ་མང་པོ་དག་ལ་སྟོན་པར་

@197A ༄། །མོས་ཤིང་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དམ་ལོ་རི་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་བུམས་ཤིང་གཅེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་
གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་ནས་འདི་སྟོན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩལ་ཆོས་ཇི་སྟེ་བྱ་

ཞིག་བརྟེན་ན། དང་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བག་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་གིས་པ་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གྱུར་ཅིས་དེ་སྟོན་ཏུ་སེམས་ཤིང་ཐེ་ཆོས་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཆོ་སྟོན་ཞིག་དེའི་ཐད་ཏུ་
འོངས་ནས་ལུས་མི་སྤྱང་བར་བྱས་ཏེ། འདི་སྟོན་ཏུ་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩལ་

བརྟེན་པའི་ཚོས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅོལ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེས་ལྷས་དེ་སྐད་སྐྱེས་པ་ཐོས་པ་དང་། འདི་སྐད་དུ་གྱེད་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་
རོ་གན་རྣམ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པར་གྱུར་པའི་

ཚོས་གྱི་དངོས་པོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ལྷས་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་བུ་ཚོས་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱང་མེད། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད། ཡུང་པོ་དང་། ཁམས་
དང་། རླེ་མཚེད་ཀྱང་མེད། འདོད་པ་ལྔ་ཡང་མེད། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྣམ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེས་
ལྷ་དེ་ལ་སྐྱེས་པ། བདག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཐོས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ནས་རི་སྐད་

བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་ངམ། ལྷས་སྐྱེས་པ། གྱི་རྒྱལ་བུ་སྤོད་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་ནན་ཏན་བཙོན་འགྲུས་བྱོས་ཤིག་དང་ཐོབ་པར་དགའ་བ་མེད་དོ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་བུ་དེ་འདི་
སྐྱེས་ཏུ་ངེས་པར་ལྷས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཏེ་བདག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚོས་

ཟབ་མོ་དེ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་བྱའོ་སྐྱེ་བ་དུ་བསམས་ནས། བ་མ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་མགོས་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཡབ་ཡུམ་དང་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མེ་རོ་གན་རྟའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་འཚལ་ལོ། །

@197B བ་མས་སྒྲུབ་པ། བྱོད་དེར་དེད་སྐངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཅི་དགོས། ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་
དོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲུབ་པ། ད་ལྟར་དག་སྟོང་མང་པོ་རྣམས། །བག་མེད་འདོད་

པ་སྒྲ་ཡང་སྟོད། །ཞིང་མོད་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པས་ན། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་མེད། །དབུལ་པོ་སྟུག་བསྐྱེད་རབ་མང་ཞིང་། །བདག་ཉིད་གསོ་བར་མི་རྣམས་པ། །དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་
རྣམས། །ལུས་གསོའི་ཕྱིར་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །བྱོད་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཁྱིམ་ཏུ་སྐྱེས། །ཕྱག་

ཅིང་འདོད་ལྡའི་བདེ་བ་ལྟོང་། །ཞོར་དང་རིན་ཆེན་རབ་མང་ན། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་ད་མ་ཤི་རིས་པ་མ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྒྲུབ་པ། བདག་ནི་དབང་ཕྱག་མི་
ཚོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོང་བར་བབྱིད། །དེང་བདག་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཟབ་དང་། །རྣམ་དག་

ཚུལ་ཁྲིམས་འབའ་ཞིག་ཚོལ། །ལྷ་ཞིག་བདག་ནི་གོ་བཤིས་ཏེ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐྱེལ་བས་ན། །སངས་རྒྱས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ཚོས། །བདག་ནི་རབ་ཏུ་ཉོགས་པར་
འཚོལ། །ལྷས་སྐྱེས་བདག་གིས་ཐོས་པས་ན། །སེམས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་

བསྟན་པ་རྒྱབ་ཏུ་ཉེ། །བདག་ནི་གོགས་བཤི་བསྐྱུང་བར་སེམས། །དེ་ནས་པ་མས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་ད་མ་ལི་རི་ལ་སྐྱས་པ། །མདོ་སྤེ་ཟབ་མོ་ཟད་རྒྱབ་པས། །ཁ་ཏོན་འདོན་པ་ཡོད་མེད་
ན། །དེ་རིང་སྤོད་ཀྱིས་སུ་ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཟབ་ཐོས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འཁོར་

ནི་བཞི་པོ་ལ། །དོན་ཟབ་འདོན་པ་ཡོད་གྱུར་ན། །དེ་ལས་སྤོད་ཀྱིས་སུར་མཉན་ནས། །དེ་འོག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས། །ད་མ་ལི་རིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་པ་མ་ལ་སྐྱར་སྐྱས་པ། །དེར་
བདག་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་ཞིང་སྐྱུངས་པ་སྤོད། །ཐག་རིང་རི་དང་ནགས་

ཚོལ་ནས། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ཟབ་རྣམ་དག་ཚོལ། །གང་པོ་ད་མ་ལི་རིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྐྱེས་ནས་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། །པ་མ་གཉིས་
གྱང་ཅད་མི་སྐྱེ་བར་གནང་དོ། །དེ་ནས་དེ་དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཏུ་སོང་ནས་སྐྱེ་དང་ཁ་སྐྱེ་བྱེགས་

@198A ༄། །ཏེ་ཚོས་གོས་རྩུབ་སྒྲིག་བགོས་ནས་རབ་རྩུབ་སྒྲི། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་ནས་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་སློང་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མེ་རོ་གན་རྣམ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་མཛད།

བདག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། གང་པོ་དགོ་སློང་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་སློང་ད་མ་ལོ་རིལ་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲུས་སོ། །བདག་
ཅག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཚོས་ཐོས་པ་ནི་མེད་ཀྱི། མཁམ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམས་

ཀྱི་རྗེས་སུ་སློང་པར་ཟད་པས་དེར་བྱོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་སློང་ཅིག །དེ་ནས་དགོ་སློང་ད་མ་ལོ་རིལ་དགོ་སློང་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དབུལ་པོ་དམངས་རིགས་
ལས་རབ་རྩུབ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ལྷིང་དེར་བྱིད་གོས་ཟས་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པས་སློང་པ་རྣམས་

བྱིས་པ་དག་དང་བྱེ་བྲག་རྩུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེར་བྱིད་བདག་དང་རྣམ་ཅིག་རྩུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་དགོ་སློང་མང་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཙད་དེ་དགོ་སློང་ད་མ་ལོ་རིལ་སྒྲུས་པ། བདག་ཅག་གིས་ནི་གང་བསྐྱབས་

པ། །དངོས་པོ་དེ་ནི་ཐོབ་གྱུར་པས། །གོས་ཟས་དག་ནི་འབྱོར་ཅིང་ལྡན། །རྒྱལ་པོས་བགོལ་བ་ལས་ཀྱང་ཐར། །ཤིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་རབ་ཏུ་སྐྱིད། །བརྟམས་ཤིང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མེད། །སྲིམ་
པའི་རྒྱལ་བསྐྱལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ད་ལྟར་གང་ཡང་མེད། །འདི་ཉིད་སྲུང་ན་

འདས་ཡིན་པས། །མཚོག་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ནི། །བདག་ཅག་ལ་ནི་དགོས་པ་མེད། །སྲིམ་པས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱོར་འབྱུལ་བས། །བདག་ཅག་ཚོས་གོས་སྲུང་
བཟེད་མང་། །སྤྲོད་དང་མོར་ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་། །སྤྲིན་བདག་སྲིམ་ཡང་

རབ་ཏུ་མང་། །གང་པོ་དེའི་ཚོད་གོ་སྟོང་ད་མ་ཤི་རིས་དགོ་སྟོང་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་དེ་སྐད་སྤྲོས་པ་ཐོས་པ་དང་། །སེམས་ལ་རབ་ཏུ་གདུང་བ་སྐྱིས་ནས་མཚི་མ་ལྷགས་ཏེ་
དུས་ནས། །གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དག་ཏུ་སོང་སྟེ། །ཡང་དངོས་པོ་དེས་དགོ་སྟོང་མང་པོ་རྣམས་

@198B ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་མཛད། །བདག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
བསྟུན་པར་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་། །དགོ་སྟོང་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲུ་མ་བཞིན་དུ་ལན་བཏབ་

པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་དགོ་སློང་དམ་ཤི་རིས་དགོ་སློང་མང་པོ་དེ་དག་སྤངས་ནས་གཅིག་ཕུ་རི་དང་ནགས་ཚལ་དབེན་པར་སོང་ནས་སེམས་ཚུ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་ཟབ་མོ་གཉེར་བ་ལ་འདུན་པར་
གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཚོ་སློན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་

པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་སློན་པ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ། གཅིག་ཕུ་རི་ཕུག་དབེན་པར་གནས་པ། འདོད་པ་ཉུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་སློང་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་
སློབ། བྱ་བ་བྱས་པ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དབྱ་བཅོམ་

པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱུར་བར་གྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་ངའི་བསྟན་པ་ལས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཚོ་དགོ་སློང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དེས་བདག་ཉིད་གནས་པའི་རི་ཕུག་གི་བྲག་ངོས་ལ་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་རོ་ནི་མྱུང་ས་པའི་

ཕྱིར། །འཁོར་བ་དག་ནི་རྒྱན་མི་གཙོད། །དབྱ་ནི་གསོས་ནས་དུར་སྲོད་འཇུག། །དོན་མེད་སྐྱུག་བསྐྱལ་མང་པོ་སློང་། །ལུས་འདི་མི་གཙང་པོ་དང་འབྲ། །བྱ་ག་དགུ་ནས་མི་གཙང་
འཇོག། །སྲིན་བུ་མི་གཙང་མོས་པ་བཞིན། །རྒྱན་པོ་ལུས་སྲིད་དེ་དང་འབྲ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་

ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་ནི་འདོད་ལྡེའི་རྩ་བ་ཡིན། །མཁས་པ་དག་ནི་མི་རྟོག་པས། །འདོད་ལྡེ་དག་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །ལོག་རྟོག་ལས་ནི་འདོད་ཆེན་སྐྱེ། །འདོད་ཆེ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་
སྐྱེ། །ཡང་དག་དྲན་ལ་ཞེན་མེད་པས། །ཉོན་མོངས་ལྷག་མའང་ཟེད་པར་འགྱུར། །།

བམ་པོ་བཞི་པ། གང་པོ་དག་སློང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་རི་ཕུག་གི་བྲག་ངོས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དག་སློང་དམ་ཤི་རི་རི་ཕུག་དབེན་པར་སོང་བས་ཡུན་རིང་
ཞིག་ལོན་ནས་རི་ཕུག་གི་བྲག་ངོས་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་མཐོང་ནས་ཁ་ཉོན་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ།

@199A ༄། །དེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རོགས་རྩ་སློན་ལྷགས་ལ་བཞིན་
པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་ནས་ཕྱག་བྲས་ཏེ། ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། སྐྱིལ་མོ་གྲུད་བཅས་ཏེ་འདུག

ནས་འདི་སྐྱད་ཅེས་བདག་གིས་གནས་འདིར་དེ་སྤྱོད་གཤེགས་པ་ཡང་མ་མཐོང་། ཚོས་གཞན་ཡང་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་འདི་ལས་མི་ལྡང་ངོ་ཞེས་ཡི་དམ་བཅས་སོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མི་རོགས་རྩ་སྐྱད་སུངས་པའི་མདོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤོང་སྤག་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྲ་བ་བརྒྱ་བྲིན་ལྡེའི་དབང་

པོས་ཁ་ཏོན་དུ་ཤེས་པས་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྷའི་དབང་པོས་དགོས་པ་མ་ཉི་འུ་གཤམ་པའི་བསམ་པ་སེམས་ཀྱིས་ཏོགས་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལྷའི་གནས་ནས་བབས་ཏེ། དེའི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེ་
ལ་མདོ་སྡེ་སྡོལ་སྡོལ་སྡོལ་སྡོལ་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་དེ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མང་དུ་སྦོས་པའི་

དངོས་གཞིའི་ཚིག་བཞི་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་བདུན་དང་། སྡོལ་ཚིག་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱང་ཕྱིན་ནོ། །དགོས་པ་མ་ཉི་འུ་གཤམ་པའི་མདོ་སྡེ་སྡོལ་སྡོལ་སྡོལ་སྡོལ་བརྒྱད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་

གན་རྣམས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྡོལ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་པ། བུལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་པ། ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་གྲ་ཚོམ་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་སེམས་ལ་
སྡང་བར་གྱུར་ཏེ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྣམས་དགོས་པ་གི་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་འཁོར་

དང་བཅས་པ་དང་། བཞུགས་པའི་གནས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དང་། གདན་ཁྲི་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་། ལྷུ་དང་། གཞོད་སྡེ་དང་། སྡོ་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་
དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཚེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བམས་

ཅད་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དགོ་སློང་ད་མ་ལི་རི་ཡང་ཚོས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་འདུག་པའི་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་མཐར་གྱི་རང་གི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་ཕ་མའི་
དུང་དུ་སྟོན་ནས་ཕ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐུན་པ། བུལ་བའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པ།

@199B ཟབ་མོ་ལོན་དུ་གྲུ་ལོ་མ་པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བཤད་ནས། སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱབས་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པས། གང་པོ་དེའི་ཚོ་དགོ་
སློང་ད་མ་ལི་རི་ཡང་དང་། རང་གི་བཅུན་མོ་དང་། རློན་པོ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་

དེ་ཐོས་ནས་ལོན་དུ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་པས་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་སློང་ད་མ་ལི་རི་ཡང་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲུབ་སོ། །བཅུན་པ་བདག་ཅག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མེ་རོ་གན་རྟའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས། གང་པོ་དེའི་ཚོ་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་

མི་བཞི་སློང་རྒྱལ་པོ་དང་། བཅུན་མོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དུས་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ད་མ་ལི་རི་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་སློང་གི་དགོ་འདུན་ཞེས་
བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགོ་སློང་ད་མ་ལི་རི་ཡང་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྟའི་

བསྟན་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བདེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དོ། །སྟོན་གྱི་ཚེ་རབས་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱུང་བར་
སྟོན་ལམ་བཟབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་དགོས་སྟོང་དམ་ལོ་རི་སྟོང་ས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། བྲོང་བྱེད་

གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། དུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩ་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་ཡང་བརྗོད། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐུན་པ། བུལ་བའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པ། ཟབ་མོ་ཤིན་དུ་གྲུ་ཚོམ་པའི་མདོ་སྤེལ་ལས་ཀྱང་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་བསྟན་པས་དེའི་ཚེ་དགོས་སྟོང་དམ་ལོ་རི་ཡང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་མཚོད་ཅིང་རིམ་བྲོ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ལྷ་མར་བྱས་ཤིང་བསྐྱུགས་
པ་བརྗོད་པས་སྟོན་པའི་གྲངས་པ་ཡང་ཀུན་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགོས་སྟོང་དམ་ལོ་རིས་དེ་ལྟར་

སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེས་པ་དང་། དེའི་སྟོབ་མ་དགོས་སྟོང་དང་། དགོས་སྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་འདུས་
ཏེ། སྟོས་ཀྱི་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་མཚོད་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱུགས་ནས་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོད་རྟོན་ཅུ་ཞིང་དུ་

པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སྐྱེ་ཡི་རང་ནས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད། གྲུས་པས་མཚོན་པ་བྱས་ནས་དགོ་སློང་དུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུང་བར་བྱེད་
དོ། །དགོ་སློང་དེ་དག་ལས་གང་གཟི་བྱིན་དང་ཡོན་ཏྱན་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་མི་གསལ་བ་དང་།

དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དགོ་སློང་དུན་པ་ཐོབ་པས་གསར་དུ་བཤད་པའི་ཚོས་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་མེད། དང་དུ་ལེན་པ་ཡང་མེད་ལ། འགལ་བ་དག་བྱས་
ནས་སྐྱོན་འབྱིན་ཅིང་འདི་སྐད་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་འདི་དག་ནི་བདག་ཅག་གིས་མཁམ་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་

ལས་ཀྱང་མ་ཐོས། སློན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དམ་ཤི་རི་ལས་ཀྱང་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཤེས་རབ་ཟབ་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ཚིག་གི་རྗེས་སྐྱེ་
མི་འབྲང་བར་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །འགལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་

@200B བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩའི་བསྟན་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྐྱུང་བར་བྱེད་ལ། གྲུས་པས་དགོ་སློང་དུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱུང་བར་བྱེད་དོ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་དགོ་སློང་དང་། དགོ་
སློང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མའི་འཁོར་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱད་རྩ་དགོ་སློང་དུན་པ་ཐོབ་པས་བསྟན་

པའི་མདོ་སྤེལ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་དམ་ལི་རིའི་སློབ་མ་འཁོར་རྣམས་ལོགས་ལོགས་ཏུ་སྤྲི་གཉིས་སུ་བྱས་པར་གྱུར་ཏེ། །གཅིག་གི་མིང་ནི་དམ་ལི་རིའི་དགོས་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། །གཅིག་གི་མིང་ནི་དྲན་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་ཞེས་

བྱ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་ཚོ་དགོས་སྤོང་དྲན་པ་ཐོབ་པས་བདག་ནི་དམ་ལི་རིའི་ཡིན་མོལ་ཞེས་ནི་མ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཚོ་དགོས་སྤོང་དམ་ལི་རིའི་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་གྱི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་མོལ་ཞེས་ཟེར་བས་གཤམ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་

པར་གྱུར་ན། མང་པོ་ཀུན་ཐེ་ཚོམ་ཟེར་བར་གྱུར་པ་དང་། དགོས་སྤོང་དྲན་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེའི་ཚོ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་གྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་མོལ་ཞེས་ཟེར་བས་སོ། །གང་པོ་དགོས་སྤོང་དྲན་པ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་དེའི་

ལོགས་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བུས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་སློང་མ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ཀྱི་ལིང་ཐམས་ཅད་སྤྲུངས་ནས་མཚོན་པ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་སོ། །འཁོར་བཞི་པོ་རྣམས་འདུས་ནས་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མཚོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིང་བསྐྱོད་ཀྱི་མཚོན་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་དུ་རྒྱུང་

ཏོ། །གང་པོ་དག་སློང་མང་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོན་ཅིང་ཚོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དག་སློང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྡེ་སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འཕུན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཕུན་པ་དག་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་

མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད། འགལ་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་ལེན་ཅིང་ཁ་རྟོན་དུ་འདོན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་
དག་སློང་དེ་དག་ལས་གང་དབང་པོ་རྒྱལ་ཞིང་མི་གསལ་བ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་ལྷན་མི་སྤྲུག་པ་

དེ་དག་ནི་དག་སློང་ཡ་ཤ་ལས་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྡེ་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཕུན་པ། སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕུན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དག་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་
དང་དུ་ལེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། འགལ་བ་གྲས་ནས་འཇིག་ཅིང་དམོད་པར་བྱེད་དེ། འདི་སྐད་དུ་འདི་ལྟ་

བུའི་ཚོས་འདི་ནི་བདག་ཅག་གིས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་ཀྱང་མ་ཐོས། སྟོན་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲན་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་པོ་དེའི་ཚོ་
དག་སློང་ཡ་ཤ་ལས་ཚོས་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་

ལིང་དང་དུ་སྒྲུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དམ་ཤིང་འདི་དག་སྒྲོང་རྣམས་དང་། དུན་པ་ཐོབ་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུང་ཞིང་ཕྱག་དོག་གིས་དམང་ནས་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་ཡང་མི་སྟེར།
ལྷན་ཅིག་གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཉོན་འདོན་པ་དང་། ཚོས་བཤའ་དུ་ཡང་མི་སྟེར་ཏེ། ལྷུང་པ་བཏབ་

@201B ཉན་འདི་སྐད་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་མ་ཡིན། ལྷོན་པ་ཚེན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་པོ་དེའི་ཚེ་དག་སྒྲོང་ཡི་ཤེས་ལྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རོ་
གན་རྟའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དག་པར་སྟེལ་ནས་གྲོང་བྱེད་གཅིག་ནས་གྲོང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་ཅིང་ཕན་པ་མང་པོ་བྱས་པས་སྒོག་ཆགས་བྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། །དག་
སྒྲོང་ཡི་ཤེས་དེ་ལྷུང་ཕན་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་

ཡི་ཤེས་སུ་སྒྲོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བདུན་ཁྲི་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དག་སྒྲོང་ཡི་ཤེས་ལྟེན་འདི་དང་བསྟེན་ལྱི་མཚོད་ཉེན་བདུན་ཁྲི་བཅུ་གསུམ་ནས་སྒོས་དང་མི་ཉོག་དང་། ལྷོས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དང་། བྱུག་པ་
དང་། སྤང་བ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་མང་པོ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང་

བཀྱར་སྒྲིར་བྱས། ལྷ་མར་བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་པོ་དགོ་སྒྲོང་ཡ་ཤས་འཆི་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་སྐྱར་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་
པས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ་དེའི་

ཆོ་སྐྱེ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཡུང་སྟེ། འདི་སྐད་དུ་ཀྱེ་དང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཅས་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མང་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྐྱབས་པས། སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་མིང་ཡང་རབ་
དུ་འབྲེན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ལོ་བཅུ་བཞི་ལོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩེ་ཡོངས་

སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དགོ་སྒྲོང་རབ་དུ་འབྲེན་པ་དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་དང་། བསྟན་བཅས་མང་པོ་རྒྱ་ཆེར་ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་
དང་། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་འབྲུ་དང་། སྒོ་བས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།

ཚོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་རབ་དུ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། །གང་པོ་དགོ་སྒྲོང་རབ་དུ་འབྲེན་པ་དེ་གྲོང་དལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། གྲོང་སྐྱེར་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ། ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་རྒྱ་
ཞིང་སོང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རོ་གན་རྩེའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ནས་ཕན་པ་མང་པོ་བྱས་སོ། །

@202A ༄། །དེའི་ཚེ་དམ་ལི་རི་དང་། དུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡ་ཤའི་དགོ་སློང་གི་ཚོགས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་རབ་ཏུ་འབྲེན་པའི་ཐད་དུ་འོངས་ཏེ། དེའི་བསྟན་པ་དག་གཞིག་ཅིང་
སྐྱུར་པ་བཏབ་པར་བཤམས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་དགོ་སློང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པས་དགོ་སློང་མང་པོ་

འོངས་པར་རིག་ནས་འདི་སྐད་དུ་གྱེད་གོ་སློང་མང་པོ་བྱེད་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་གིས་ནི་སྐོལ་བར་སེམས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནི་འདྲི་བར་སེམས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་སློང་མང་པོ་རྣམས་དེ་
སྐད་སྒྲིམ་པ་ཐོས་ནས་སྐྱེད་ཀྱི་ཚོན་ཅིང་མི་བདེ་བར་གྱུར་པས་ཅད་མི་ཟེར་བར་གྱུར་ཏེ། དགོ་སློང་

རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་བགོགས་བྱ་བར་ཡང་མ་རྒྱས་སོ། །གང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་རི་སྤྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་འཕེལ་
བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱུ་བར་

གྱུར་ཏོ། །དགོ་སློང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ཐམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱུ་ཏུ་ཉེ་བའི་ཚེ་གྲོང་དལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ། གྲོང་གྲེས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ། ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་
ཏུ་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཚེད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སློང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་

འཇུག་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱད་ཅུས་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་
བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོ་རིས་ལྷུང་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དགོ་

སྒོར་རབ་ཏུ་འབྲེན་པས་དེ་ལྟར་ཕན་པ་བྱས་ནས་དེ་གང་གི་རྣལ་མོ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་དེའི་སྤྱི་དེ་ཉིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྣལ་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་
རོ་གན་རྟའི་བསྟན་པ་རྣལ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྒོར་པ་ཉིད་ཀྱི་

རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་པོ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དེ་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྲུང་ཞིང་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱང་སྤུན་སྲུལ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

@202B གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་དེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གི་སྲོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཞིང་དེའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ལེགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་བརྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚོ་རབས་སྐྱ་མའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཟབ་ཅིང་གསལ་ལ་རྩོམ་བ་དང་། སློབས་པ་
རྟགས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུར་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོ་སློང་རབ་ཏུ་འབྲེན་པ་དེ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་པའི་སྐྱེ་གྱི་བརྟན་པ་ལ་ལོ་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་། སྐར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་དཔུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་དེའི་བརྟན་པ་ལ་

རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་སྐར་
ཡང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

གདོན་མི་ཟ་བའི་སློད་པ་དང་ཕྲད་པར་གྱུར་ཏོ། སངས་རྒྱས་དེའི་བརྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་བརྒྱད་མི་བའི་བར་དུ་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་སྐྱ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་མིང་ནི་ཕྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བའི་སྒྲིབ་པ་དེས་འདི་སྐད་དུ་ང་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྒྲིབ་ལྷུ་ལ་འདི་སྒྲིབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་གསུམ་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་

@203A ༄། །བསྟན་པའི་སྤྱིར་རྫོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟབ་མོ་ཡི། །རྣམ་དག་ངེས་པའི་ཚོས་ཐོས་ནས། །བདག་ཉིད་དེ་ལ་གནས་བྱེད་
ཅིང་། །གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་གཏིང་ནི་མི་དཔོགས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་བྱིང་མི་འགྱུར། །ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་རབ་གནས་ནས། །རྒྱ་ཆེར་སེམས་ཅན་པན་ཡང་འདོགས། །སྤྱིང་གཞི་དང་ནི་རྟོགས་པ་བརྗོད། །སངས་རྒྱས་ལམ་ཞེས་འཁོར་ལ་
སྟོན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། །འདི་ནི་ངེས་པའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཕན་སྐྱོད་པ། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་ཕན་ཡང་འདོགས། །སངས་རྒྱས་ཚེས་རྣམས་སྤྱང་བྱེད་ཅིང་། །འཁོར་ལ་བྱང་རྒྱལ་འདེམས་པར་བྱེད། །སེམས་ཅན་དག་གི་ཚེས་བཞིན་
དོན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །འཁོར་ལ་སངས་རྒྱས་ལམ་སྟོན་པས། །བྱང་

རྒྱལ་སེམས་ནི་ཉེ་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ལམ་ནི་སྤྱང་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་ཕན་འདོགས་པས། །ལྷ་དང་གྲུ་དང་འབྲེ་སྲིན་དང་། །གང་ཟག་ཆེན་པོས་བཀྱར་བར་འགྱུར། །དེ་
ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །སྟོང་ཟབ་གྲ་རྣམ་ཚེས་ཐོས་ནས། །ཚེ་གཅིག་སེམས་ཤིང་གཉེར་

བྱེད་ན། །ཤེས་རབ་དག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་དེ། །སྐྱོད་པ་རྣམས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། །བསོད་ནམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། །གང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད། །རྩལ་སྤྲོས་སྤྱང་བར་བྱེད། །བཟོད་པ་
སྒོམ་པར་བྱེད། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད། །བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད། །ཤེས་རབ་དང་

ཐབས་མཁས་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལས་མདོ་སྡེ་དེ་ལྟ་བུ་དག་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་བ། སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་

@203B པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཚོས་བཞི་པ་འདི་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་

བཀའ་སླུལ་པ། ངས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དག་ནི། །སྦྱིན་པ་བཏང་ནས་རབ་དགའ་ཞིང་། །འགྲོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །དེ་ལ་དགའ་བ་གང་ཞེ་
ན། །དགའ་བས་ལུས་ཀྱན་བྱུང་བ་ཡིན། །ཉལ་ཏུ་དགའ་སེམས་འདི་ཡིས་ནི། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་ནི་སྤྱད་པར་

བྱ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་བཏང་ནས། །བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ནི་སྡོ་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ན། །རང་དོན་དཔག་མེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྦྲོང་བ་དག་ནི་མཐོང་གྱུར་
ན། །སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །དེ་རིང་འདིར་ནི་འདི་འོངས་པས། །བདག་ལ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ཡང་

བྱིན། །བདག་ནི་འདི་ཡི་དབང་གིས་ན། །རྣམ་དག་ཞིང་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ཡིས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན། །བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ལམ་སྟོན་གྱིད། །དེང་བདག་འདི་དང་ཕྱད་
པས་ན། །རྟེན་པ་ཆེན་པོ་རབ་རྟེན་ཅེས། །དགའ་བས་ལུས་ཀུན་བྱུང་ནས་ནི། །དངོས་པོ་གཞན་ལ་མོས་མི་གྱེད། །དགའ་

ཞིང་དུང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །རྒྱང་ནས་གསོང་པོར་སྐྱབ་བར་གྱེད། །འབྲོད་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་འདོད། །བདག་གིས་ཟད་པར་སྦྱིན་ཞེས་ཟེར། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ན། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་རབ་དགའ་ཞིང་། །འདིས་བདག་གཏུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། །དགོས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བར་ཟད། །འཕགས་པ་འདིས་

ནི་གང་མོས་པའི། །འདོད་ཉུང་ཚོག་ཤེས་ཚོས་གྱིས་ནི། །འདིར་འོངས་བདག་ལ་གོ་བྱས་ནས། །བྱང་རྒྱལ་རྒྱུན་ནི་ཐོབ་པར་གྱེད། །དེང་བདག་གང་ཟག་འདི་ཡི་རྒྱས། །རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་
ཚོས་ཀྱང་ཐོབ། །འབྲོད་གྱིས་དགོས་མེད་གང་སྐྱས་པ། །ཚོག་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །དངོས་པོ་འདི་ནི་འདོད་ཟེར་ཞིང་།

བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་ན་ཡང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཅི་འདོག་པ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བས་བྱིར་ཞེས་ཟེར། །གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་བཏང་ནས་ནི། །སྦྱིས་ཀྱང་འབྲོད་པ་མེད་གྱུར་
ན། །སངས་རྒྱས་ལམ་ནི་དྲན་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྐྱལ་ཡོད་པས། །ཐམས་ཅད་

@204A ༄། །ཕོངས་པ་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚོམ་བྱ་ཞེས། །སྦྱིན་པ་གཏོང་ཚེ་སྦྱོར་བར་བྱེད། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་ནི་སྦྱོར་པའི་ཚོ། །སེམས་ཅན་བདག་གི་མིང་ཐོས་
པ། །རང་གི་ངང་གིས་ཚོག་ཤེས་ཤིང་། །སེར་སྣ་ཆགས་སེམས་མེད་པར་ཤོག། །བདག་གི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་

ཀུན། །ལམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཚོག་ཤེས་ཤིང་། །འདོད་ལྡན་ཆགས་པ་ཀུན་སྦྱངས་ནས། །ཐམས་ཅད་རབ་འགྱུར་མོས་པར་ཤོག། །དེ་འབྲུའི་སྦྱོར་པ་ཚད་མེད་དང་། །སྦྱིན་པ་ཕོངས་སུ་བསྡོམ་
པ་ཡིས། །རྟོག་པར་སྦྱིན་པ་རབ་གཏོང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་བདག་རྗེས་སྦྱོར་པར་ཤོག། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔས་སྦྱིན་གཏོང་ཚོ། །བྱམས་སེམས་སེམས་ཅན་བྱལ་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །དེ་འབྲུའི་བདེ་བ་ཕོང་མེད་དོ། །དཔེར་ན་བྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་ཞིག། །འོར་དང་རིན་
ཚན་ཤིན་ཏུ་མང་། །བྱ་ནི་གཅིག་ཅིག་ཡོད་པ་ལས། །ལོ་ནི་མང་པོར་ལམ་རིང་སོང་། །བྱིམ་བདག་བྱ་འོངས་ཐོས་གྱུར་

ནས། །དགའ་བས་ལུས་ཀུན་བྱལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དེང་འོངས་ཤེས། །ད་གཏོང་བཙས་བཞིན་རབ་ཏུ་དགའ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྦྱོང་མཐོང་ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་
རབ་ཏུ་དགའ། །བྱིམ་བདག་དེའི་དགའ་བས་ནི། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་ཐོས་གྱུར་

ན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རབ་དགའ་བས། །བྱམས་སེམས་ལས་བྱུང་དགའ་བ་ཡི། །དཔེ་རྒྱ་དག་ནི་ཡོང་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ཉེས་བྱུང་བ། །ཡན་ལག་གཏུབས་ཞེས་བསྒྲོ་བས་
ན། །གསོད་པས་གསལ་སྤྲིད་ནས་ནི། །མཚོན་གྱིས་གདབ་པར་གཟས་པ་དང་། །རྒྱལ་པོས་ལོངས་སྤྲོད་ཐབས་

བྱིན་ན། །མི་དེའི་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་པོངས་པ་ལ། །སྤྱིན་བཏང་དགའ་བ་ཙམ་མི་པོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་སྒྲོམ་ཚོ། །བསོད་ནམས་ཞིང་ནི་མི་
ཚོལ་གྱི། །སྤོང་བ་ཡོད་ན་གཏོང་བྱེད་པས། །དེ་སྤྱིར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་

དང་། །དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་མཐོང་གུར་ན། །གྲུས་སེམས་ཕྲད་དགའ་རིག་པས་ན། །དེ་སྤྱིར་བྱུང་འགྲོ་མཚོད་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟི་བྱིན་ལྡན། །གསལ་ལྗོ་སེམས་ནི་
དུལ་བས་ན། །ཡོན་ཏན་མོས་ཤིང་ལམ་གཉེར་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་མཚོད་པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་

@204B ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། །དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་པར། །ལྷག་པའི་བསམ་དང་གྲུས་སེམས་གྱིས། །སྣ་ལྷན་གཞན་ནི་མཚོད་མི་བྱེད། །གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་
གིས། །རང་བྱུང་སྤྱང་ན་འདས་ཐོབ་པ། །དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་བདེན་མཐོང་ན། །དེ་ལ་ཡང་ནི་མཚོད་པ་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

བསོད་ནམས་ཞིང་། །དགོ་དང་མི་དགོ་རིག་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའི། །མུ་སྟོགས་སྟིག་ཅན་མཚོད་མི་བྱེད། །ཚུ་ལ་བྲིམས་སྟོགས་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །བྲམས་
སེམས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱབ། །བརྩོན་འགྲུས་དག་ཀྱང་དཔེ་རྒྱ་མེད། །བཟོད་ཤེས་མང་ཐོས་རྒྱ་ཡང་ཆེ། །

དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་ན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མངོན་བྱས་ཏེ། །བླ་མེད་འཁོར་ལོ་སྐོར་བར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འདྲ་
ཡི། །ཚོས་བཞི་དག་ནི་སྦྱབ་བྱེད་ན། །དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ནི་མངོན་དུ་འགྱུར། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གངས་

མེད་དུ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་གང་བསྐྱབས་པ། །དེ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ། །འདིར་ནི་བསྐྱབས་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཉལ་དུ་བྲམས་སེམས་
བསྐྱོམ་པར་བྱ། །རབ་བྱུང་རི་དང་ཚལ་གནས་ཤིང་། །དགོན་པའི་གནས་ལ་མོས་པར་བྱ། །ཉལ་པར་ཤིན་དུ་

རྣམ་དག་ཅིང་། །ཟབ་མོ་ངེས་པའི་ཚོས་བཅའ་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་དང་ལྡན་བྱས་ནས། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཕེལ་བར་བྱ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །།དེ་ནས་དེའི་
ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མཐུས་སྦྱུའི་སྦྱུའི་བུ་ག་ཀུན་ནས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་

བཀྲའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་བུ་ག་རེ་རེ་ཀུན་ནས་མི་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ཕྱང་པོ་རི་རབ་ལྷན་པོ་དང་མཉམ་པ་དག་གྱུར་བར་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་བུ་ག་རེ་རེ་ཀུན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་གྲུའི་སྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་གྱི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །འཁོར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་

རྩུ་འཕུལ་གྱི་མཐུ་བསྟན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། གང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱི་བུ་གནས་གྱུར་བའི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མཐུ་བཐོང་ངམ། གསོལ་པ། བཙེམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ལགས་སོ། །

@205A ༄། །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉལ་པར་འདི་ལྟ་བུའི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་འབའ་
ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཚོས་འཆད་པར་མཐོང་སྟེ། ད་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྲུའི་སྲུང་གི་བྱེ་

མ་སྟེན་ཀུན་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ཅིང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། གང་པོ་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་
པའི་ཚིག་གིས་འདི་སྐད་དུ་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་དཔེ་རྒྱ་མེད་པ་རྐང་གཉིས་ཀྱི་མཚོག། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་

ཅིང་དཔག་པར་དགའ་བ། ལྷོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ། གོམ་པ་གཅིག་པོར་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་གང་དང་། ལྷོད་པ་གང་གིས་རྐང་པ་བཏོག་ཅིང་བཞག་པ་
ཤེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་གཞལ་བར་མི་རྣམས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱ་དྲི།

གང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་གང་དང་། བསམ་པ་གང་དང་། ལྷོད་པ་གང་གིས་ཞབས་བཏོག་པ་དང་ཞབས་བཞག་པ་གཞལ་བར་མི་རྣམས་པས་
སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་

སྒྲུལ་པ། བཅོམ་ལྡན་དགོངས་པ་གང་དག་དང་། ལྷོད་པ་གང་གིས་ཞབས་བཏོག་བཞག །གཡོ་དང་མི་གཡོ་སེམས་ཅན་གྱིས། །དངོས་པོ་འདི་ནི་ཏྲག་མི་རིག །རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་ཡང་ཚད་
མེད་དེ། ལྷོད་པ་དག་གྲང་ཚད་མེད་དོ། །ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཚད་མེད་ཕྱིར། །མཚོག་ཏུ་མཐོ་ཞིང་གཙོ་བོར་གྱུར། །

སློབ་པའི་ཚེ་པོ་ཚད་མེད་པས། །སྐྱུ་གྲང་མཐར་ཐུག་ཤེས་མི་འགྱུར། །གཡེ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཤེས་རབ་དང་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་སྟོབས། །ཐམས་ཅད་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་ནི། །མེད་
གཡེ་ལྟ་བུར་གྱུར་གྲང་ནི། །ང་ཡིས་རྐང་པ་བཏོག་བཞག་པའི། །དངོས་པོ་དག་ནི་རིག་མི་འགྱུར། །གཡེ་ཏེ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་གྱུ་བྱུང་གྱུར་གྱུར། །ར་ཡི་གོམ་གཅིག་མི་རིག་ན། །ཚོས་ཟབ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཉི་ཟླ་ཚད་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་གྱུར་གྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱ་ཁུང་གཅིག། །འོད་ཟེར་ཙམ་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གྲེ་བ། །

@205B ཁྲག་ཁྲིག་སྤྲུག་ནི་བདུན་ཁྲི་ཡི། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་ཏུ་ཡང། །ཞིང་ནི་ཚད་མེད་སྤྲང་བྱེད་པ། །དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ཚེན་པོ་དག། །སྤྲོགས་བཅུ་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་སྟེད། །ཐམས་ཅད་ཉི་མ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། །འོད་ཟེར་གཅིག་གྱུར་རི་རབ་ཙམ། །དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ཚེན་པོ་དག། །རྟག་པར་སྤྲོགས་བཅུ་གསལ་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་འོད་

དང་བསྐྱུན་གྱུར་ན། །སྤོང་པོ་ཚོག་བཞིན་སྤང་མི་འགྱུར། །ཉི་མ་ཚེན་པོ་དེ་ཡི་འོད། །ལྗོན་ལིང་ལོ་མ་མི་ཐལ་ཞིང། །རི་དང་གླུང་དང་བྲག་རྣམས་ལ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་ནི། །རི་རབ་དང་ནི་ལྷགས་རི་དང། །དོ་རྗེ་རི་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐལ་བར་འགོ་ཞིང་ཐོགས་པ་

མེད། །འོད་ཟེར་རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་སྟོབས་དང། །གཟི་བྱིན་དག་ནི་ཚད་མེད་པས། །ཡིད་ཚེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར། །མཐོང་བ་སུ་ཞིག་སེམས་མི་སྤྲིད། །སེམས་ཅན་དེ་འདྲའི་འོད་ཟེར་དང། །རྩུ་འཕྲུལ་མཐུ་ཚེན་མཐོང་འགྱུར་ན། །བདག་ཅག་གྱུར་ནི་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས། །ཕལ་ཆེར་བླ་མེད་སེམས་གྱུར་སྤྲིད། །

དེ་ཚོ་བཙམ་ལྷན་འཇུག་མཛད་ནས། །ཀུན་དགའ་བོས་ནི་འདི་སྐད་གསོལ། །གང་སྐད་བཙམ་ལྷན་འཇུག་པ་མཛད། །ཐོགས་མེད་མཁུན་པས་བཀའ་བཤད་གསོལ། །བཙམ་ལྷན་ཀུན་
དགའ་བཀའ་སྦྱལ་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ང་ཡིས། །རྩུ་འཕུལ་མཐུ་བསྟན་མཐོང་བས་ན། །སེམས་བསྐྱེད་

སངས་རྒྱས་གྲུབ་པར་སྒྲོན། །འཁོར་འདིར་སྒོག་ཆགས་སུ་མ་བྱི་ཡིས། །ཚོས་འདི་བསྐྱེད་བར་དམ་ཡང་བཅས། །བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་འདས་འོག་ཏུ། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་གདོན་གྱི་
སེམས། །དེ་དག་ང་ནི་འདས་པའི་འོག། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་ཐོས་གྲུར་ནས། །བར་དང་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །རི་སྐད་

བསྟན་བཞིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ལོན་ཏུ་དཀའ། །སངས་རྒྱས་ཚོས་མོས་པ་ཡང་དཀའ། །ཐ་མའི་དུས་ཚོ་མདོ་སྡེ་འདི། །འཛིན་ཅིང་འདོན་པ་དེ་བས་
དཀའ། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལོན་ཏུ་དཀོན། །མ་འོངས་ཐ་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །མདོ་སྡེ་འདི་

བཤད་དེ་བས་དཀོན། །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྦྱལ་པ། །ཀུན་དགའ་བོ་ངས་མདོ་སྡེ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
འཛམ་བུའི་གླིང་ན་རི་སྤྱིད་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདི་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་

@206A ༄། །ཀུན་གནས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་འདི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཀུན་
རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་རྣམ་པར་

འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེང་བྱིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོག་དམ་པས་ང་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོག་དམ་པས་ང་ལ་མཚོན་པར་
འགྱུར་ཞེན། བྱོད་ཀྱིས་འདི་སྟམ་དུ་མེ་ཏོག་དང་། སྡོམ་དང་། སྡོམ་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། བྱུག་སྡོམ་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་

དང་། བ་དན་དང་། ཉ་བཟའ་དང་། རོལ་མོ་སིལ་སྟན་མཚོག་དམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྐྱས་པ་བརྗོད་པ་ནི་མཚོན་པ་མཚོག་དམ་པ་ཡིན་ཅེ་སྟམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཀུན་
དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་མཚོན་པ་མཚོག་དམ་པ་ཞེས་མི་བྱའི། གང་གིས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་ལེན་པ་དང་འཇིན་པ་

དང་། ལྟོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་དང་། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་མཚོག་དམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་ཅིང་རིམ་གོ་
བྱས་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་མར་བྱས་པ་དང་། བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ལ་མཚོན་ཅིང་རིམ་གྲོ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་མཛད་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ནི་བཅུན་པར་མི་མཛད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་དེང་
མདོ་སྡེ་འདི་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་སྲོད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་ངས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདི་

ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་དེང་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སློན་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་
ནོ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྲུང་པ་སྲོད་པའི་ཚོ་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་

སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སློན་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏོ། །མ་ཕྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་
འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་ནས་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

@206B འགྲུར་ཞིང་སློན་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་འགྲུར་རོ། །ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་
སྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་མཇད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ངས་ཡུལ་བྱ་ར་རྒྱ་སིའི་རི་

དགས་རྒྱ་བའི་ཚལ་དུ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འདིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ངས་དང་འོད་མའི་ཚལ་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་བཅད་དོ། །

ཀུན་དགའ་བོ་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ས་མཚམས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་གསུངས་སོ། །མ་ཕྱོན་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ས་མཚམས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་

སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་གསུང་བར་འགྱུར་དོ། །ངས་དེང་སྤོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ས་མཚམས་འདིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འདི་ཡང་དག་པར་བཤད་པས་དེའི་ཕྱིར་ས་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་ཏེན་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་མིར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོན་པ་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ས་གཞི་འདི་འབའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་མདོ་སྡེ་བྱ་བ་མོ་

འདི་ཡང་དག་པར་གསུངས་པ་དང་ལྡན་པས། ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་འོད་མའི་ཚལ་འདིར་ལྷགས་
པར་གྱུར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་

@207A ༄། །ལག་ཁང་གཞན་ན་ཡང་བཞུགས་པར་གྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གང་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་ཀ་ལན་ད་ཀ་དང་འོད་མའི་
ཚལ་འདིར་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་དག་ལྷགས་པར་གྱུར་ན་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བྱ་མང་

པོ་ལྷགས་པར་གྱུར་ན་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་མི་འབྲིན་པས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ཡུལ་མ་ག་རྩའི་རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ནས་དང་པོ་རྒྱལ་སར་ལྷགས་པའི་ཚེ་བཅུན་
མོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་ལྷགས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཕྱི་བར་བྱས་པ་ལས་ལྷགས་མ་

ཐག་ཏུ་བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིད་མོ་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པར་ཚོར་བར་གྱུར་ཏེ། །བཅུན་མོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིད་མོ་བྱ་བའི་
བསམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཚོར་བར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཚོ་རྒྱལ་པོར་བ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་འཇིག་ཉེན་ན་

སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཞིང་བདག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན་བདག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །མཐོང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ཅིག །མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་
གྱུར་ནས་ཀྱང་མཚོན་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ལ། རྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཡང་འདིར་བཞུགས་པར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་ཚོས་ཐོས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ནི་མཚོན་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་གི་གནས་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ལྡང་མ་བུལ་བ་
དག་གི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྣོད་པོ་རྐྱེད་མོས་ཚལ་

འདིར་ཞུགས་པ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་བཞུགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྤོད་ཀྱི་མདོ་སྤེ་འདི་
གསུངས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་དག་དང་ཕྱན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པས་

སྒྲ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུས་པས་ཕྱག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདི་ན་ནི་སྐྱེལ་གདུག་པ་དང་། ཅུངས་པ་དང་། སྐྱང་བྱ་
དང་། སྐྱང་བྱ་མཚུ་རིངས་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་གདུག་པའི་སེམས་མེད་དོ། །འདི་ཡང་

@207B འོད་མའི་ཚལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཚལ་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། ཀུན་དགའ་
བོ་འོད་མའི་ཚལ་གྱི་དྲི་གཙང་ཁང་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་སྐྱེད་དང་ལྡན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པས་སོ། །བཙམ་ལྡན་

འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སྡོན་འོད་མའི་ཚལ་འདི་འདི་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མ་འཚལ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
བདག་གིས་སྐྱར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བགྱི་བར་མ་མོས་པའི་སྤྲིག་པ་གང་ལགས་པ་དེང་བདག་བཤགས་

པར་འཚལ་ལོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་སྤྲིག་པ་དེ་དག་བྱང་བར་
གྱུར་ཏོ། །རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ལུ་སྟེ་ལྷ་པའོ། །།བམ་པོ་ལྷ་པ། དེ་ནས་ཚོ་དང་

ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འདི་སྣམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འདི་ལྟར་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྲོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལུན་སྲུང་།

ཚོགས་པར་སྐྱབ་ཅིང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པས་སོ་སྣམ་མོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་
བསམ་པ་བྱུགས་ཀྱིས་མ་བྱེད་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། མཛོད་གལ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་

དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ངའི་ཉན་ཐོས་གང་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཐོས་པར་གྱུར་ན་སེམས་སྲོ་སྲོ་པོར་འགྱུར་
ཞིང་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །མཛོད་གལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་རེ་ཤིག་ཞོག་གི། །ངས་གལ་

ཏེ་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྲོད་པ་སྲོད་པའི་ཚོ་སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྲོད་ཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སྲོ་སྲོ་པོར་འགྱུར་ཞིང་མོས་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་

@208A ༄། །པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །ལེགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་སྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྲྱད་པ་སྲོད་པའི་ཚེ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་མངའ་བ་ལས་སྲོགས་ཅུང་ཟད་
ཅིག་བཤད་དུ་གསོལ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མྱོད་གལ་ཤིན་དུ་ལེགས་པར་

ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱང་ཤིག་དང་། །སྲོད་ལ་ང་སྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྲྱད་པ་སྲོད་པའི་ཚེ་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སྲོགས་ཅུང་ཟད་ཅིག་དཔེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
སྲྱད་པ་སྲོད་པ་ན་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཇི་སྲིད་ཅིག་སྲྱད་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་མོད་ཀྱི། །སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་དངོས་

པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཅམ་དུ་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཅམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
མངོན་པར་བསྟན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མྱོད་གལ་ང་ནི་སྲོན་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྲིད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན། །འདི་ལྟ་བུའི་སྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཇི་སྲིད་ཅིག་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པ་ན་སྲྱག་བསྲུལ་རྣམས་སྲོང་བར་གྱུར་
པ་དང་། །སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་ཐོག་ནག་དང་། །བསྟན་འཛོམས་དང་། །ཡང་སོས་དང་། །དུ་འབོད་

དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཚ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དག་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཉམས་ལྷན་པ་དག་ལ་ཡང་ངས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་
རྩི་སློད་ཡོད་པ་དག་སྒྲིག་པའི་ལས་མ་གུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་མཉམས་ལྷན་པ་གྲུང་སེམས་ལ་འགྲོད་

པ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །མོད་གལ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ངས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སེམས་ཅན་དམུལ་
བ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་ང་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དམུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་སེམས་

ཅན་རྣམས་གྱི་སྒྲིག་པའི་ལས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་དང་དུ་སྒྲངས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ངའི་སེམས་ལ་འགྲོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །མོད་གལ་ངས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་སློན་ལམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་ནས་སློང་དང་ལྡན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་དག་ལ་འདི་ལྟར་རིགས་པའི་ཚུལ་

@208B འི་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པས་མོད་གལ་མཁས་པ་དག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་
ངའི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་དེ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིག་པ་གཏོང་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བར་

བྱེད། བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པར་བྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པའི་བསྐྱབས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །མྱོད་གལ་ངས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་སོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་སོ། །མྱོད་གལ་
ངས་སྟོན་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་ཤེ་ན། སྟོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་འདི་

ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་དག་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་གཞུགས་ཅན་ནམ། གཞུགས་མེད་པ་འམ། འདུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་འམ།
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་

མིའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་དྲུང་དུ་འོངས་ཏེ། འདི་རྟེན་དུ་གྱེ་བྱོད་ནི་སྒྲིལ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་ནི་འདོད་
པ་ལྡེའི་བདེ་བ་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་མང་དུ་ཕོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་ལ་

སྐྱོན་པར་མི་རྣམས་ན་སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེའི་ཚོ་ཚོ་ག་བརྒྱུད་པོས་བརྒྱུད་བཀག་གམ། མི་བདེན་པས་སྐྱོན་སྐྱོས་
སམ། ཡིད་དང་མི་འཕྱུན་པའི་སྤྱིར་རལ་གྱི་དང་། དབྱུག་པ་དང་། གྲོ་མོ་དག་གིས་བདག་གི་ལྷས་

ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་དེའི་ཚོ་ཞེས་དང་འགྲོད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་བདག་གིས་འདི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གདུལ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྐྱོན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་དང་། ཤེས་པ་
མེད་པས་གཏི་མུག་གི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྐྱོན་ཞིང་གཏི་མུག་

@209A ༄། །པ་འདི་དག་ལ་ཞེས་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན། འོན་ནི་བདག་འདི་དག་དང་ཐ་དད་པ་ཡང་ཅི་ཡོད། འདི་དག་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་
ནི་དགོ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དེང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་

སྒྲངས་ཏེ་ཞེས་དགོ་བསམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ཤོང་བར་བྱའོ་སྐྱེམ་ནས། མོད་གལ་ངས་སྐྱོན་བཟོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་སོ། །གཞན་ཡང་
མོད་གལ་ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བལྟས་སོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གྲིམ་བདག་ཤིན་དུ་སྤྱག་ཅིང་མོར་མང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རབ་དུ་མང་བ། བྲན་མོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་བརྟེན་ཞུགས་རྣམས་པ་བརྒྱ་སྤྱད་
དེ་བྱ་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ལ་སྤྱག་ཅིང་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པར་གྱུར་ན། མོད་གལ་གྲིམ་བདག་

དེ་ནི་རྟག་པར་བྱ་དེའི་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་ཚོལ་བར་བྱེད། རྟག་པར་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པར་བྱེད། རྟག་པར་ཕན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་གྱི། གཞོད་པ་དང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མོད་གལ་ང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་པ་

བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ངས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཙུགས་པས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་གྱི། གཞོད་པ་དང་ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་སྦྱིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །མོད་གལ་ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལམ་ཞོར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། ལམ་

ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་བཀོད་དོ། །མོད་གལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་དང་བའི་བསམ་པས་བྱ་གཅིག་པ་བརྩེ་ཞིང་ཕངས་པ་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་གཟེགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མེད་གལ་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་ཚོང་པ་པལ་པོ་ཆེ་ཞིག་མཚན་མོ་ལམ་དུ་ལྷགས་ཏེ་དོང་བ་ལས་ལམ་སྟོར་ནས་ལམ་གོལ་བར་ལྷགས་པ་དང་།
མཚན་མོ་སྟུན་ནག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གར་འགོ་བ་མི་ཤེས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་བདག་ཅག་ནི་ལམ་

@209B ལྟོར་ཏེ། མགོན་བྱེད་པ་ཡང་མེད། སྐབས་བྱེད་པ་ཡང་མེད། གནས་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་སུ་ཞིག་ལྟའམ། སྐུའམ། གཞོད་སྦྱིན་ནམ། མིའམ། མི་མ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་གིས་བདག་ཅག་ལ་ལམ་བསྟན་ནས་ལམ་མ་རྟོར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། སུ་ཞིག་བདག་ཅག་ལ་

སླིང་བརྩེ་བས་པན་འདོགས་ཤིང་མཚན་མོ་སྟུན་ནག་ལམ་གོལ་ཞིང་ཉམ་ང་བར་ལྷགས་པ་འདིར་སྐྱང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །མེད་གལ་དེའི་ཚེ་དགོན་པའི་གནས་ནགས་ཚལ་ཞིག་
ན་སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དང་སྟོང་ཞིག་རྩེ་སྦྱིལ་བུའི་ནང་ན་འདུག་པ་ལས། མཚན་མོ་སྟུན་པའི་ནང་ན་ཚོང་པ་མང་

པོ་རྣམས་སླིང་ཇི་ཇི་སྐད་དུ་དུ་འཕོད་པའི་སྐྱ་ཐོས་ནས་དེ་འདི་སྒྲུམ་དུ་དང་ཚོང་པ་མང་པོ་རྣམས་མཚན་མོ་སྟུན་ནག་ཏུ་གྱུར་པས་དགོན་པའི་གནས་ནགས་ཚལ་འདིར་ལམ་སྟོར་བར་གྱུར་ཏེ།
གལ་ཏེ་བདག་གིས་སྐབས་མ་བྱས་ན་རྩལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཚོང་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟག་གམ། སིང་

གཤམ་ཤིང་གྲུང་གི་འཕམ། སྤྲུང་པོ་ཆེ་འཕམ། ལྷམ་འཕམ། གཅན་གཟན་མ་རྩུང་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅོས་ཤིང་སྲོག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ནས། མཐོང་གལ་དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་དེས་སྤྲུ་ཆེན་པོ་ཕྱུང་སྟེ་ཚོང་
པ་རྣམས་ལ་སྤྲུས་པ། གྱེ་ཚོང་པ་རྣམས་སྲིད་མ་འཇིགས་ཤིག །དེང་བདག་གིས་

སྲིད་ཀྱི་སྤྲུབས་བྱ་ཞིང་སྤྲུང་བས་སྲིད་ལ་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་དེས་ཚོང་པ་རྣམས་ཚིག་གིས་སྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ། རས་ཀྱིས་ལག་པ་གཉིས་དགྱིས་ནས་འབྱུ་མར་
གྱིས་ཀུན་དུ་བྱུང་པར་བྱུགས་ཏེ་མི་སྤྲུར་ནས་སྤྲོན་མ་བྱས་ཏེ་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ལམ་བསྟན་ཏོ། །མཐོང་

གལ་དེའི་ཚེ་ཚོང་པ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་དྲང་སྲོང་འདི་ནི་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྤྱིར་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་པངས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སྐྱམ་མོ། །མཐོང་གལ་
དེའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་དེས་ལག་པ་བསྐྱེགས་པའི་སྤྲུང་བས་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ལམ་བསྟན་ནས་ཀྱང་སེམས་

ཅན་ལ་སྤིང་རྗེ་ཆེར་སྤྲུས་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་ནམ་བདག་སྤྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཛེན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ་ལམ་ལོག་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྤྲོན་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་མོ། །མཐོང་གལ་དེའི་

@210A ༄། །ཚེ་དེའི་དུས་ན་ལག་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གྱུར་གྱུར་ལུས་དང་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་གནས་པའི་གྲང་
རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འཛིན་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གཉེར་བ་ན་ལུས་དང་སློབ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་

མེད་པས་སོ། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དེའི་ལག་པ་ཡང་སྤྲུལ་ཁོ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྲུལ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། །ཚོང་པ་རྣམས་གྱུར་ལམ་
སྟོན་པར་གྱུར་ཏེ་ནམ་ནངས་ནས་དྲང་སྟོང་གི་ལག་པ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་།

ངོ་མཚར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་འདི་སྤྲུལ་དུ་དྲང་སྟོང་འདི་ནི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་མཚན་ཐོག་ཐག་ལག་པ་གཉིས་སྤྲུལ་ནས་བདག་ཅག་གི་སྤྲུང་བ་བྱས་ཏེ་ལམ་ཡང་དག་
པར་བསྟན་གྱུར་འདིའི་ལག་པ་ལ་ཚིག་པ་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་འདི་ནི་སྟོན་པ་

ཆེན་པོ་གྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅོ་སྟེན་ནས། །མྱོང་གལ་དེའི་ཚོ་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྟོང་དེ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་སྟེན་སོ། །དྲང་སྟོང་སྟོན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་བཀའ་
བ་སྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེང་སྟོན་པ་འདིས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་

ཐོབ་པར་སྒྲོན་ལགས། དྲང་སྲོང་གིས་སྐྱུས་པ། གྱི་ཚོང་པ་རྣམས་བདག་ནི་དངོས་པོ་འདིས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་བྱིད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ལས་བསྐྱུས་ཏེ། ལམ་ལོག་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག

པའི་ལམ་བསྐྱུན་པར་སྒྲོན་ཏོ། །དེའི་ཚོ་ཚོང་པ་རྣམས་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདི་སྐྱད་དུ་བདག་ཅག་གིས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དྲང་སྲོང་འདི་ལ་ལན་གྲུན་
པར་བྱ་ཞེས་སྐྱུས་པ་དང་། དྲང་སྲོང་གིས་སྐྱུས་པ། བྱིད་རྣམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་དགོ་

བའི་ཚོས་སྐྱོད་ལ་བག་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཚོང་པ་རྣམས་གྱིས་ཇི་སྐྱད་བསྐྱུན་པ་བཞིན་དུ་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྐྱུས་ནས་ཚོང་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་གྲུས་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་གྱིས་
པར་གྱུར་ཏོ། །མོད་གལ་བྱོད་གྱིས་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་སྐྱུ་སྐྱེགས་ཅན་གྱི་དྲང་སྲོང་ཚོང་པ་

@210B རྣམས་གྱི་ཚེད་དུ་ལག་པ་སྐྱར་ནས་ལམ་སྐྱང་བར་བྱས་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱེམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ་དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་གྱི་ཚོང་པ་རྣམས་ནི་ད་ལྟར་
གྱི་དགོ་སྲོང་སྲོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མོད་གལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་

ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། ལམ་ལོག་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་དང་། མིག་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་ནད་ཚབས་ཆེ་བའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་གསོས་ནས་སོས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོལ། །གཞན་
ཡང་མོད་གལ་སྲོན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་

བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཚེ་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་གོང་བྱིར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་མཐུ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཅུ་ཉེ་མོ་དམ་པ་སེམས་ཅན་དང་ལྷན་

པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ། ལག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་སོས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཁྲི་བ་ཚང་ནས་བྱ་བྱིའུ་ཞིག་བཙས་པ་དང་། བཙས་མ་ཐག་
ཏུ་འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་ནད་པ་རྣམས་གསོ་བར་རུས་སོ་ཞེས་སྐྱས་སོ། །གཞན་

ཡང་བཙས་པའི་ཚེ་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་པར་འདི་རྒྱད་དུ་དེང་རྒྱལ་པའི་བུ་བཙས་པ་འདི་ནི་མིའི་སྣོན་ཡིན་ཅེ་ཞེས་སྒྲུས་པས། དེ་རྒྱད་སྒྲུས་པའི་སྐྱ་དེ་ཀུན་དུ་གྲགས་པའི་
ཕྱིར་མིང་ཡང་མིའི་སྣོན་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེའི་ཚེ་མི་རྣམས་ཀྱང་གང་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་

རྣམས་ཁྲིད་ནས་རྒྱལ་བུ་དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་། རྣད་པ་གང་རྒྱལ་བུའི་དུང་དུ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བུའི་ལག་པས་རེག་པར་གྱུར་ཏམ། ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་གྱུར་གྱང་ཅུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ནད་
སོས་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་བུའི་གླིང་ན་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་

@211A ༄། །ནད་པ་ཁྲིད་ནས་རྒྱལ་བུ་དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་བུའི་ལག་པས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ཐམས་ཅད་སོས་ནས་མཚོག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །མོད་གལ་རྒྱལ་བུ་
མིའི་སྣོན་གྱིས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་དེ་ལྷར་ནད་གསོས་ནས་དེའི་ལོག་ཏུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །

འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་ལོག་ཏུ་ནད་པ་རྣམས་དེར་འོངས་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པ་ཐོས་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་། སྤྱི་སྒྲགས་བཏོན་ཏེ་དུས་ནས་སུ་ཞིག་བདག་ཅག་ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་
པར་བྱེད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བུ་མིའི་སྣོན་གང་དུ་བསྐྱེགས་པ་

སྐྱུ་ལ་ཉམས་གཏུ་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་དེར་རྩལ་པ་སྦྱངས་ཏེ། བྱི་མར་བཏགས་ནས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ནད་སོས་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྐད་
དུ་རྒྱལ་བུ་མིའི་སྤྱན་དུང་ཡང་ན་བ་རྣམས་གསོ་བར་རྩལ་སོ་ཞེས་སྐྱུ་སོ། །

མེད་གལ་དེ་ལྟར་ནད་པ་རྣམས་གསོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱན་གྱིས་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་ཟད་པར་གྱུར་ཏེ། །རྩལ་པ་རྣམས་ཟད་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་དེར་སོང་ནས་ས་དང་།
ཐལ་བ་དང་། སོལ་བ་རྣམས་སྦངས་ཏེ་སོ་སོ་ནས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་པ་དང་། ཉན་

ཐམས་ཅད་སོས་པར་གྱུར་ཏེ། མེད་གལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བུ་མིའི་སྤྱན་གྱིས་ནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན་ཐབས་མཁས་པས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་རྣམས་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །མེད་གལ་ཁྲོད་
གྱིས་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་མིའི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱུ་དུ་སེམས་

ན་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ངས་ནད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ལྡུང་མང་བའི་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ། རྒྱབས་མེད་པ་དག་གི་ནད་གསོས་སོ། །ངས་དེང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་

སྐྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་གསོས་ནས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་མཐར་ཟད་པར་བྱས་སོ། །མྱོད་གལ་ང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་ལྷུས་གང་སྐྱེས་པས་ཕན་འདོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཅིང་
ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པས་མྱོད་གལ་སྐྱུ་དང་སྐྱེན་དེས་ན་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིར་ལྷུས་སྐྱེས་

@211B རྣམས་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མྱོད་གལ་སྐྱེན་གྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོང་གཅིག་ཕུ་གྲོགས་མེད་པར་སོང་བ་ལས་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་ཞིག་
འོངས་ཏེ་ངའི་སློབ་བཅད་ནས་ངའི་ཤ་བཟའ་བར་འདོད་པ་ལས་ང་འཆི་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆོང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་

འདི་སྐད་དུ་བདག་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་དགོན་པའི་ནགས་ཚལ་འདིར་དུད་འགྲོ་ལྷུས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་གང་གིས་བདག་གི་སློབ་བཅད་པ་དེ་དག་
འགྲངས་ཤིང་ཆོམ་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱེན་ལམ་བཏབ་པོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་དེ་དག་ནི་རྟོག་པར་སློབ་ཆགས་སྤྱ་མོ་གསོད་ཅིང་ཤ་བཟའ་བར་བྱས་པས་སློབ་བཅད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་འགྲངས་ཤིང་ཆོམ་པར་མི་འགྱུར་བས་ངས་
འདི་སྐད་དུ་བདག་འདིར་དུད་འགྲོ་ལྷུས་པོ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་ཤ་བཟའ་ཞིང་ཁྱེད་འཕྱང་བའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་འགྲངས་ཞིང་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བས་ན། འཆི་བའི་དུས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དེར་དུད་འགྲོ་ལུས་པོ་ཆེར་རྩུས་ཏེ་སྐྱིས་ནས་གཙན་གཟན་མ་རུངས་པ་ལ་ཟེ་ཞིང་
ཁྲག་འཕྱུང་བ་རྣམས་འགྲངས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ཚོ་རབས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟེད་དུ་ཆེད་དུ་ལུས་སྦངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བྱས་ཏེ། མེད་གལ་ངས་གལ་ཏེ་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་ཚོ་སེམས་ཅན་བཀའ་ཤིང་སྟོམ་པ་

རྣམས་ལ་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་ན་ཡང་། མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མེད་གལ་དེ་ལྟར་ན་ངས་སྟོན་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེའི་སེམས་
རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མེད་གལ་ངས་མངོན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་

བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་ངས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་བ་དང་། འདི་སྟོམ་དུ་བདག་གིས་སྦངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མི་བསྐྱབ་པའི་མི་རིགས་སོ་སྟོམ་དུ་བསམས་ནས་
དེ་དག་གི་ཐད་དུ་སོང་ནས་འདི་སྟོན་དུ་ཀྱེ་བྱེད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཅི་ཞིག་

@212A ༄། །འདོད་ཅེས་བྱིས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། དེང་བདག་ཅག་ནི་ཤིན་ཏུ་བགྱིས་ཤིང་སྐོམ་མོ། །ངས་དེ་སྐད་སྐྱས་པ་ཐོས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་མོ། །བྱིད་བཟའ་བ་
དང་བརྟུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད། དེ་དག་གིས་ང་ལ་བདག་ཅག་ནི་ཞུག་འཕྱུང་ཞིང་ཤ་ཟ་བ་

ཡིན་པས་གལ་ཏེ་ལྷུས་གྱི་ཤ་དང་ཞུག་བདག་ཅག་ལ་བྱིན་ན་ནི་བདག་ཅག་གདོད་བདེ་ཞིང་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། ངས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གནང་ནས་རང་ཉིད་གྱི་ཤ་
བཅད་ཞུག་ཕྱུང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱིན་ཡང་། མོད་གལ་དེའི་ཚོང་འི་སེམས་པ་འགྲོད་ཅིང་པངས་

པ་ཡང་མེད། ལྷ་ངན་ཡང་མེད། བྱིང་བ་ཡང་མེད་གྱི། འདི་སྐྱམ་དུ་དེང་བདག་གིས་ལྷུས་གྱི་ཤ་ཇི་ཅམ་བཅད་པ་དེ་ཅམ་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་ཞིག་འགག་པར་
འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་ངས་ཡུན་རིང་པོར་རྟག་པར་དེ་ལྟར་སྐྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་མོས་

པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྐྱིན་པ་བཏང་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་རྐྱེན་དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུགས་ཇི་ཇི་པོར་བ་ཏུ་མང་བ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མོད་གལ་ངས་མངོན་པར་བྱན་ཏེ། རྩོན་བྱུང་བ་འདས་

པའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རབ་དུ་བསགས་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་འདི་སྐྱམ་དུ་དང་བདག་གིས་
ཅིའི་ཕྱིར་མཚོད་སྒྲིན་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚིམ་པར་མི་བྱེད་སྐྱམ་མོ། །དེ་སྐྱམ་

དུ་བསམས་ནས་མཚོད་སྒྲིན་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་བཟའ་བ་འདོད་པ་ལ་བཟའ་བ། བརྟུང་བ་འདོད་པ་ལ་བརྟུང་བ། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་པོ་
དང་། ཤིང་རྩ་དང་། བཞོན་པ་དང་། ཉམ་དང་། སྤྲུག་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོ་

དང་། ཤེལ་དང་། བོ་དུར་ཱ་དང་། བྱི་རུ་དང་། མན་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། སྟོས་དང་། སྤང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། སྟོས་ཀྱི་བྱི་མ་དང་། དར་གྱི་ལྗང་ལྗི་དང་།
གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བྱ་དང་། བྱ་མོ་དང་། བྲན་ཕོ་དང་། བྲན་མོ་དང་།

@212B ལས་བྱེད་པ་དང་། ཏྲ་དང་། ལྷང་པོ་ཆེ་དང་། བ་ལང་དང་། ལུག་དང་། ཞིང་གི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགའ་མགུར་སྐྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
བཏང་ངོ། །མོད་གལ་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཏང་བ་དང་། དེའི་ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་

སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་སྒྲུབ་ཏུ་བདག་གིས་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་བར་ཆད་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུབ་ཏུ་བསམས་ནས་དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་
ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྲིས་སོ། །ཀྱེ་མཚོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་འི་འདུས་པ་འདིར་དངོས་པོ་ཇི་

སྒྲུབ་ཏུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཏོང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། བྲམ་ཟེ་བདག་ལ་ཉོར་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་པངས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། བྱོད་ཀྱི་ཡི་དམ་དེ་སྒྲུབ་
ཡིན་ན་དེང་བདག་གིས་སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིན་པར་རྩལ་སམ། རྒྱལ་པོ་

སྒྲོབས་པོ་ཆེས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་གཏང་དོ་ཞེས་མ་སྒྲུས་སམ། བྲམ་ཟེས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ན་དེང་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་འི་ལུས་ཀྱི་ཡན་
ལག་འདོད་དོ། །རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་ཉོར་ཟས་འདོད་པ་

མ་ཡིན་གྱི། དེང་འདིར་འོངས་ནས་བདག་གི་མཚོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ག་ཞིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་ག་ལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་བྱིན་ན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་
བཞིག་པར་འགྱུར་དོ་སྒྲུབ་ཏུ་བསམས་ནས་བྲམ་ཟེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བྱོད་ལ་

ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་སླིན་གྱིས་ཚོད་ལ་བྱིར་ཅིག་བྲམ་ཟེས་སྣམ་པ། ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེར་དེ་སྐད་སྣམ་པ་འདི་ལ་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་མིད་དམ། རྒྱལ་པོ་སློབས་པོ་ཆེས་སྣམ་པ། བདག་གི་
སེམས་ལ་འགྲོད་པ་མིད་དེ། དེར་སློང་བ་མང་པོ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འདུས་ཏེ་འོངས་

ན་ཡང་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པར་བྱའོ་སྣམ་མོ། །བྲམ་ཟེས་སྣམ་པ། དེར་བདག་གཅིག་ཕུ་ཚོམ་པར་བྱ་བ་ཡང་དགའ་ན་གཞན་མང་པོ་ལྷ་སློབས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སློབས་
པོ་ཆེས་མཚོན་ཚོན་པོས་རང་གི་ལག་པ་བཅད་ནས་བྲམ་ཟེས་བྱིད་གྱིས་ལག་པ་འདི་

@213A ༄། །གཅིག་བྱིར་ཅིག་ཅིས་སྣམ་སོ། མའོད་གལ་རྒྱལ་པོ་སློབས་པོ་ཆེས་རང་གི་ལག་པ་བཅད་པའི་ཚེ་སེམས་ལ་གྱུར་ཞིང་འགྲོད་པ་མིད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་
སླིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་ལག་པ་ཡང་

སྲ་མཁོ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་སློབས་པོ་ཆེས་མཚོན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅད་ནས་བྲམ་ཟེས་བྱིན་ཡང་སྐར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །མའོད་གལ་དེའི་ཚེ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྟའི་དབང་པོ་
ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་ལྟའི་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྡུལ་

བས་འོ་དོད་ཆེན་པོ་བོས་ཏེ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །མོད་གལ་བྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེས་ལུས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་། དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་

མོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་ལྟའི་དབང་པོ་མཚོད་སྒྲིན་ཆེན་པོའི་བར་ཆད་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་གཞན་ཡིན་པ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུང་། དེ་ནི་ལྟས་བྱིན་འདི་ཉིད་ཡིན་མོ། །མོད་གལ་དེའི་ཚེ་ཡང་ལྟས་བྱིན་སྒྲིན་པོས་ཕྲག་དོག་དང་ཞེ་སྤང་གི་བསམ་པས་ངའི་སྒྲིན་པའི་བར་

ཆད་བྱ་བར་འདོད་པ་ལས་གཞིག་པར་མ་རྟུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ངས་དང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་མཚོད་སྒྲིན་བཤམས་པ་ན་ཡང་ལྟས་བྱིན་སྒྲིན་པོ་ད་དུང་ཞེ་སྤང་དང་ཕྲག་

དོག་གི་བསམ་པས་རྙེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་འཁོར་མང་པོ་ཁ་བསྐྱས་ནས་ང་ལ་གསོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་མོ། །ང་སྟོན་བྱ་གོད་ཕུང་པོའི་རིའི་ཤོད་དུ་འཆག་པ་ལས་ལྟས་བྱིན་བདག་ཉིད་རིའི་སྟེང་དུ་འཛོགས་ནས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་རྫོ་འཕངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བའི་

ཅུ་བ་བཤེག་ནས་ང་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེད་པ་དང་འབྱེད་པའི་མཐུ་ཉམས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མིད་པར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །མྱོད་གལ་ངས་
ནི་ལྷས་བྱིན་སྤྲོད་པོ་ལ་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་མིད་ཀྱང་ཡུན་

@213B རིང་པོ་ནས་ང་ལ་དགའ་འདུ་ཤེས་སོ། །ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་དགོ་བའི་ཆོས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་བྱ་བར་བརྩམས་ཀྱང་ངའི་དགོ་བ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་བྱ་བར་མ་རྣམས་
སོ། །ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་བྱམས་པ་དང་། སླིང་རྗེས་པམ་བཏགས་ཀྱིས་ང་ལ་ཉེས་པའི་

འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་མིད་དོ། །མྱོད་གལ་ལྷས་བྱིན་ནི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་བྱས་པའི་དྲིན་མི་གཞོ་བས་ངས་དེང་ལྷས་བྱིན་དང་འདྲ་བ་དག་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་དྲིན་མི་ཤེས་པར་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་སྤྱོ་བོ་དེ་དག་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངས་པའི་

གནས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མྱོད་གལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོར་མནར་མིད་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་གདོད་ང་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་སྤྱོ་
བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ལྷས་

ཕྱིན་གྱིས་པའི་བྱིན་མི་ཤེས་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཆོ་སྐྱ་ཆེན་པོ་འདི་སྐད་དུ་ལྟས་ཕྱིན་ལྷན་པོ་བྲིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེ་
སྒང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གསལ་དཔར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་གྱིས་གསོལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ན་

མ་ཐོ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་དེང་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་ལྷུང་བ་ཡིན་མོ་ཞེས་བསྐྱོ་བ་ཐོས་པས་ཤིན་དུ་སྐྱག་ནས་གདོད་དུལ་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་དེང་བདག་ཤ་དང་
རུས་པས་གཏུགས་ཏེ་སེམས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སྐྱས་པས་སེམས་བདེ་བ་

ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ལྷུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་ན་ཕྱིས་སེམས་
ཅན་དམུལ་བ་ལས་ཐར་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལམ་ཡང་དག་པར་

བསྐྱོམས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མིང་ཡང་རུས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མེད་གལ་ངས་དེང་ལྟས་ཕྱིན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་བཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །མེད་གལ་ངས་ལྟས་ཕྱིན་

@214A ༄། །ཡོངས་སུ་བཟླས་པ་ནི་ངའི་སྲོན་གྱི་སྲོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ངས་ཚེ་རབས་སུ་མ་ལ་ལྟས་གྱིན་ཡོངས་སུ་བཟླ་བར་དམ་བཅས་པས་
ངས་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་བཟླ་བར་བུའི་གཞན་གྱིས་བཟླ་བར་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་སོ། །མྱོད་གལ་

སྒྲིམ་གྱིན་ནི་ང་འབའ་ཤིག་ལས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་གྱིན་ནི་དེང་གྱིན་ཆད་ཀྱང་གཞན་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་
མི་བྱེད་གྱི། ང་འབའ་ཤིག་ལ་ཡོངས་སུ་དང་བའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་

སྐྱབས་སུ་མཚེའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ན་གྱིས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མྱོད་གལ་ང་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་པ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་གང་མགོན་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པ། རྒྱུད་ཅིང་ནོར་དང་མི་

སྒྲན་པ། འཁོར་བར་ཡང་དང་ཡང་ཁ་བརྒྱད་ཅིང་ལམ་ངན་པར་ལྷགས་པ། མྱོན་ཞིང་གཏི་ལུག་པས་ཤེས་པ་མེད་པ། རྟག་པར་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་ཅིང་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་དག་སུ་ཞིག་བདག་
ཅག་གི་འདྲེན་པར་འགྱུར། སུ་ཞིག་མགོན་དང་སྐྱབས་བྱེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་

དག་ལ་ང་གཅིག་ཕུས་སྒྲིང་བཅི་བས་མགོན་དང་སྐྱབས་བྱ་བར་དམ་བཅས་པས་ན། མྱོད་གལ་ངས་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ངག་རྩུབ་པོས་ང་ལ་མི་སྒྲིན་བརྗོད་
ཀྱང་ངས་སྐྱར་ལན་མི་བྱེད་དོ། །ཚིག་ན་བས་ང་ལ་སྒྲོས་ཀྱང་ངས་སྐྱར་ལན་མི་བྱེད་དོ། །ཁྲོས་

སམ་བརྟེན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ནམ་ཡང་ངས་ལན་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ང་ནི་རྟག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱིན་ཞིང་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་བསལ་བར་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི། ངས་དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་རྣམས་སྐྱིན་པའི་མི་

རིགས་པས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་སུ་ཞིག་བཟོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ང་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནས་བཟོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ངས་དེང་སེམས་ཅན་བཟོད་པའི་ཚོས་དང་། ཤིན་ཏུ་ཉེ་
བར་ཞི་བའི་ཚོས་དང་། རབ་ཏུ་དུལ་བའི་ཚོས་བསྐྱབས་ནས་སྤང་པོ་ཆེ་ཅང་

@214B ཤེས་ལྡན་བྱུང་དུལ་བར་བྱའི་སྤང་པོ་ཆེ་མ་དུལ་བ་ལྡན་བྱུང་མི་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། མྱོད་གལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྤང་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ནི་གཡུལ་ངོར་འཇུག་པའི་ཚོ་སེམས་ལ་རྒྱར་
བ་མེད་ཅིང་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྲ་དང་། དུང་གི་སྤྲ་དང་། རབ་ཏུ་འབོད་པའི་སྤྲ་དག་བཟོད་པས་འདི་ལྟ་བུའི་

འཇིགས་སྲུང་བའི་སྐྱོད་གཞུང་ཐོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྐྱག་ཅིང་འཇིགས་པ་མེད་ལ། བྱང་བ་དང་། ཚོ་བ་དང་། སྐྱང་བུ་མཚུངས་དང་། ལྷ་སྐྱང་གདུག་པ་ཟ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ཚམ་པ་དང་།
བཀྲེས་པ་དང་། རྣོམ་པ་དག་གྱུང་བཟོད་པར་ལུས། རལ་གྱི་ཤིན་དུ་རྣོན་པོ་སྣ་

ཚོགས་བཏབ་པ་དང་། མདའ་དང་། མདུང་དང་། མདུང་ཕུང་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕངས་པ་དང་། ལྷག་གིས་གཞུས་པ་དག་གྱུང་བཟོད་ཅིང་སྐྱག་པ་དང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཐད་
ཀར་གཡུལ་ངོར་མཚོང་ཞིང་ལུར་བ་དང་། འགོང་བ་མེད་པས། མྱོད་གལ་གྲུང་པོ་ཆེ་

ཤིན་དུ་དུལ་བ་ནི་འདི་སྣམ་དུ་བདག་དབྱའི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་སྣམ་དུ་མི་སེམས་ཀྱི། བདག་དབྱའི་གཡུལ་འདི་ལས་རྒྱལ་བར་བྱའོ་སྣམ་དུ་སེམས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །མྱོད་གལ་
དེ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་རྣོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པའི་ཚོ་སེམས་ཀྱིས་རྣོན་ལམ་

རྒྱ་ཚིན་པོ་བཏབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དུལ་བར་བྱེད་པས། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ངག་རྒྱབ་པོས་ང་ལ་མི་སྣོན་པ་རྗེད་ན་ཡང་ངས་ལན་དུ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །ང་དང་
ཚོད་པར་བྱེད་ན་ཡང་ངས་ལན་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མཚོན་ཆ་དང་། དབྱུག་པ་དང་།

གྲོ་མོ་དང་། རྫོང་ག་གིས་ང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ནས་ངའི་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་དེའི་ཚོ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་རྒྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ། འདི་ནི་དང་
དུ་བྱང་བའི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་དང་དུ་བྱང་བའི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་

བའི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་སོ། ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། འགྲོད་པ་ཡང་མེད། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་
མེད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ཡང་མེད་པས་འདི་

@215A ༄། །སྐྱམ་དུ་དེང་བདག་དབྱའི་གཡུལ་འདིར་འཇུག་པར་མི་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་མི་སེམས་གྱི། བདག་གིས་སྲིག་པའི་དབྱའི་གཡུལ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་སྟེ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོ་བ་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་

སུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །མེད་གལ་ང་སྲོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་བཟོད་པ་ཇི་སྟེད་པ་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྟིང་
ཇི་སྟེད་བསྐྱེད་པ་གལ་ཉེ་ཚོག་གིས་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །གཞན་ཡང་མེད་གལ་གྱི་བྱ་སྒྲིན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དྲུས་ན་ལྷ་སྒྲིགས་ཅན་གྱི་དྲང་སྲོང་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་མི་བསྐྱེད་དོ་སྒྲུམ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་བླངས་སོ། །དེའི་ཚོ་སྒྲིག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བདུན་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་

འདི་སྒྲུམ་དུ་བདག་དེང་ཅིའི་སྤྱིར་དྲང་སྲོང་དེའི་དྲུང་དྲུང་སྲོང་ནས་བཟོད་པའི་ཚོས་བཞེགས་སྟེ། ཁོང་ཁོ་བ་བསྐྱེད་ནས་བཟོད་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པ་ལས་སྒྲོག་པར་བྱ་སྒྲུམ་དུ་བསམས་ནས། དེ་ནས་སྒྲོབ་ལ་མཁས་པའི་མི་སྟོང་བཤེན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་དག་རྩལ་པོས་སྒྲོས་ནས་མི་

བདེན་པར་སྒྲོན་ནས་སྒྲོས། དབྱུང་བར་མི་འོས་པའི་ཚོགས་པ་ན་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཏེ། འགོ་བའི་ཚོ་ཡང་ཚོགས་གིས་སྒྲོས། བྱོང་བྱེར་དུ་སྤོན་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། བྱོང་བྱེར་དུ་འབྲུག་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། ཟན་ཟ་བའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། ཟན་ཟོས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྒྲོས།

སྒྲན་ལས་ལངས་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། བྱོང་བྱེར་ནས་འབྲུང་བའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། རང་གི་གནས་ནགས་ཚལ་དག་ཏུ་སྤོན་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། འགྲོང་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། འབྲུག་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། ཉལ་བའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། འཆག་པའི་ཚོ་ཡང་སྒྲོས། ཐན་དབྲགས་རྩལ་པ་དང་དབྲགས་

འབྲུང་བའི་ཚོ་ཡང་སྐྱོས་ཏེ། ཏྲག་པར་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཚོག་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་སྐྱོས་སོ། །དེའི་ཚོ་མི་སྣོང་པོ་དེ་དག་བདུད་ཀྱིས་མངགས་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྣོང་གི་བར་དུ་ངག་རྩུབ་པོས་དྲང་སྲོང་བཟོད་པའི་སྣོབས་ལ་སྐྱོས་སོ། །དེ་ནས་བདུད་རྒྱིག་

@215B པའི་ཡིད་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་བཟོད་པའི་སྣོབས་གྲོང་ཁྲིར་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཅིན་གྱིས་དེའི་མོ་གའི་མ་སྣོང་དུ་སྐྱབས། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱབས། ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་
བཟེད་ལ་ཡང་བསྐྱས། ལུས་ལ་ཡང་བསྐྱས། ཡུག་དར་གྱིས་མགོ་ལ་ཡང་གཏོར་ཏེ། །དེའི་ཚོ་དྲང་སྲོང་བཟོད་

པའི་སྣོབས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྣོང་གི་བར་དུ་སྐྱོ་བ་ལ་དཔའ་བའི་མི་སྣོང་གིས་ངག་རྩུབ་པོས་སྐྱོས་ཤིང་སྣོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི་སེམས་ལ་ཞེ་སྣང་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་ལ་ཐ་ན་
སེམས་ལ་རྒྱར་ཞིང་ཉུམ་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་

ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྣོང་གི་བར་དུ་སྣང་མིག་གིས་བདུད་རྒྱིག་པའི་ཡིད་ལ་བལྟས་པ་ཡང་མེད་ལ་བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་སྐྱས་པ་
ཡང་མེད་དོ། །མོད་གལ་སྐྱོ་བ་ལ་དཔའ་བའི་མི་སྣོང་པོ་དེ་དག་གིས་དྲང་སྲོང་བཟོད་པའི་སྣོབས་ལ་

ལོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་མེས་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲང་གཞིག་མི་རྣམས་པར་རིག་ནས་ཤིན་དུ་དང་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱང་བཤགས་ནས། འདི་རྒྱད་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་
དངོས་པོ་འདིས་ཚོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ། བདག་ཅག་ཀྱང་ཚོས་དེ་ཐོབ་པར་འཚལ་ལོ་

ཞེས་སྒྲུས་སོ། །མོད་གལ་སྤྱོད་པ་ལ་དཔའ་བའི་མི་སྣོང་པོ་དེ་དག་དྲང་སྤོང་ལ་ཤིན་དུ་དང་བ་ཐོབ་པས་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱས། ལྷ་མར་བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པར་
གྱུར་ཏོ། །དྲང་སྤོང་ཡང་དེ་དག་གིས་རིམ་གྱོ་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པ་ཉམས་སུ་བྱངས་ཀྱང་

སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །མོད་གལ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་དྲང་སྤོང་བཟོད་པའི་སྤོབས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ན་
སྤོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངས་དེའི་ཚོ་བཟོད་པའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག

པར་བྱངས་པས་བདུད་རླིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མི་སྣོང་བཀྱེ་སྤྱོད་འཆད་པ་མེད་པར་ངག་རྒྱུ་བ་པོས་སྤྱོད་ཤིང་ཉལ་པར་ང་ལ་སྤྱད་པར་གྱུར་ཀྱང་ངའི་སེམས་ལ་གཡོ་ཞིང་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་
དོ། །མོད་གལ་སྤྱོད་པ་ལ་དཔའ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་པོ་དེ་དག་དྲང་སྤོང་བཟོད་པའི་སྤོབས་ལ་ཤིན་དུ་དང་

@216A ༄། །བ་སྐྱིས་ཏེ་སྡིག་པ་བཤམས་ནས་དྲང་སྟོང་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེའི་ཚེ་ངས་ཡོངས་སུ་
བཏུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དེ། སྐྱིས་བྱ་སྟོང་པོ་དེ་དག་པ་རོལ་ཏུ་སྡིག་

པ་དྲུག་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེད་པས་མཐར་ཁྲིས་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཐམས་ཅད་རྣམས་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པར་གྱུར་ཏོ། །མོད་གལ་ཁྲོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བདུད་སྡིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱིས་བྱ་སྟོང་

བཀྱིན་སངས་ལ་སྦྱོར་བཅུག་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲམ་ཏུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟས་བྱིན་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ། །།བམ་པོ་དྲུག་པ་སྟེ་ཐ་མ། གཞན་ཡང་མོད་གལ་ངས་མངོན་པར་
བྱུང་ཏེ། རྗོན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་ངས་རང་གི་ལུས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བྱན་དང་གཡོག་བྱས་པས་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དེ་དག་གིས་ང་ལས་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། །ཁ་ཅིག་གིས་
ནི་ང་བཤང་གཅི་འདོར་དུ་བཅུག་གོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ང་ལུད་འདོར་དུ་བཅུག་གོ། །ཁ་ཅིག་

ནི་ངས་འདོད་དུ་བཅུག་གོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ང་རྩ་ལེན་དུ་བཏང་ངོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ང་འབྲུ་དང་། རོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྤང་ཙུ་ལེན་དུ་བཏང་ངོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་
ང་གིང་དང་། སོལ་བ་དང་། མི་དང་། རྩ་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ། འདི་སྣ་བུ་ལ་

སོགས་པའི་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་། མྱོད་གལ་ངས་དེའི་ཚོ་གང་གིས་ང་བཤད་གཅི་འདོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མི་བྱའོ་སྣམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་དམ་ཞོ། །གང་
གིས་ང་མེ་ཏོག་དང་། སྟོས་དང་། སྤང་བ་དང་། བྱུག་སྟོས་དང་། སྟོས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་།

བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལེན་དུ་བཏང་བ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་མ་སོང་བ་མི་དམ་ཞོ། །མྱོད་གལ་གང་གིས་ལེགས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་ནི་འགོ་བར་བྱ། ལེགས་པ་མ་
ཡིན་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་ནི་འགོ་བར་མི་བྱའོ་སྣམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངས་

@216B ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་དམ་ཞོ། །མྱོད་གལ་ངས་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི་འབྲང་བར་བྱ། བུམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྱ། བུམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་ནི་འབྲང་བར་བྱ། རྒྱལ་
རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྱ། དམངས་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནི་འབྲང་བར་བྱ། གདོལ་པའི་

རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྲ། གདོལ་པའི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་བྲ། དམངས་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྲ། རྒྱལ་རིགས་དང་། བུ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་བྲ། དམངས་
རིགས་དང་། གདོལ་པའི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྲོལ་སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་

མི་དྲན་ལ། གང་ཟག་འདི་ནི་ཆེའོ། །གང་ཟག་འདི་ནི་རྒྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་དང་། གང་ཟག་འདི་ནི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་བྲ། གང་ཟག་འདི་ནི་རྗེས་སྲུ་ནི་འབྲང་བར་མི་བྲོལ་སྐྱམ་དུ་
སེམས་པ་ཡང་མེད་ཀྱི། མེད་གལ་གང་གིས་ད་སྐར་པོས་པའི་རྗེས་སྲུ་དགའ་བའི་

སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །མེད་གལ་ངས་མངོན་པར་དྲན་ཏེ། ང་སྡོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྲུད་པ་སྲོད་པའི་ཆོ་གང་གིས་ཆོས་བཞིན་གྱི་བྱ་བ་དག་ང་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་ལས་རྣམས་
བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་ཡོད་པར་ནམ་ཡང་མི་དྲན་ནོ། །མེད་གལ་ངས་མངོན་པར་དྲན་ཏེ། ང་སྡོན་

བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྲུད་པ་སྲོད་པའི་ཆོ་བའི་དངོས་པོ་དག་ངས་པར་མཐར་མ་སྟིན་པའོ། དགོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བའི་དགོ་བ་གང་ཡང་མཐར་མ་སྟིན་པ་ཡོད་པ་རྗེས་སྲུ་མི་
དྲན་ནོ། །མདོར་ན་ངས་སྡོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྲུད་པ་སྲོད་པའི་ཆོ་ནམ་ཡང་ལྷས་ལ་མངོན་

པར་ཞེན་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་ན་ནོར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟ་སྟོན་གྲུང་ཅི་དགོས། ང་སྟོན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་ཚེ་ཡོངས་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་འདི་ནི་བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་
ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མེད་གྲུང་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་དབང་གིས་

ཡོངས་སྟོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་ཟད་པས་ཡོངས་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་འདི་སྟེ་སྟེ་སེམས་ཏེ། དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་
པོ་འདི་ལ་བདག་གི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐལ་བ་ཡོད་དོ་

@217A ༄། །སྟེ་སྟེ་སེམས་སོ། །མོད་གལ་ངས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་གྲུང་། བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་ལ་བདག་
གྲུང་སྐལ་བ་ཡོད། སེམས་ཅན་ཡང་སྐལ་བ་ཡོད་དོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་ཏེ། ཡོངས་སྟོན་འདི་

དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པས་བདག་ལ་སྐལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །མོད་གལ་ངས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་གྱུར་གྲུང་
དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་མེད། ཡོངས་སུ་སྤྱད་ཅིང་ཡིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པས་ཚོས་རྣམས་

ཡོངས་སུ་སློང་བ་ལ་མོས་པར་བྱེད་གྱི། ཚོས་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་མོས་པར་མི་བྱེད་དོ། །སློང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པར་བྱེད་གྱི། ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པར་བྱེད་གྱི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མོས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གཞོན་མ་ནས་མེད་པ་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་གྱི། གཞོན་མ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མོས་པར་མི་བྱེད་དོ། །མྱོད་གལ་ངས་མངོན་པར་བྱུན་ཏེ།
ངས་སློན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ཚོ་རབས་བརྒྱ་སློང་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དུ་

མཚན་མོ་སྤྱན་པའི་ནང་ན་རང་གི་ལུས་ལ་མེས་སྤྱར་ནས་ལམ་སློར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་བསྟན་ཏེ། །མྱོད་གལ་ངས་མངོན་པར་བྱུན་ཏེ། ངས་སློན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ཚོ་རབས་བརྒྱ་སློང་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དུ་ཤ་ཟ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་རང་གི་ཤ་བཅད་ནས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་དོ། །མྱོད་གལ་ངས་མངོན་པར་བྱུན་ཏེ། ངས་སློན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ཚོ་རབས་བརྒྱ་སློང་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དུ་ཁྲག་
འཕྱང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་ལས་ཁྲག་ཕྱང་སྟེ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་

ཚིམ་པར་བྱས་སོ། །མཛོད་གལ་མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོར་རྗེས་སམ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་མངས་ཤིང་སེར་སྣ་བྱས་མ་སྟོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཚོ་བ་མེད་པ། གཞོད་པ་མེད་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

@217B གནང་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པར་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ངས་ཡུན་རིང་པོར་བརྟགས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བའི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བཏང་
དོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་གལ་ངས་མདོར་པར་བྲན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་ཚོང་དཔོན་ལེགས་པར་རྟོན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་བྱུང་ཏེ། དེ་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོར་ལྷགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལས་བདེ་བར་སྤྱར་ལོག་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་གོང་བྱིར་དུ་ལྷགས་ཏེ་བྱིམ་གྱི་སྒོར་ཕྱིན་པ་
དང་། དེའི་ཚོ་གོང་བྱིར་ན་གནས་པའི་སྒོངས་མོ་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་

དེའི་མདུན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ལེགས་པར་རྟོན་པ་བདེ་བར་བྱོན་ཏམ། སྤྱིན་བདག་ཆེན་པོ་བདག་ཅག་སྒོང་བ་མཆིས་ཏེ། གལ་ཏེ་གནང་བར་བྱུང་ན་བདག་ཅག་བསྐྱང་བར་འཚལ་
ལོ། །མཛོད་གལ་དེའི་ཚོ་ལེགས་པར་རྟོན་པས་སྒོངས་མོ་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་དུ་

བྱིད་སྒྲོང་ས་ཤིག་དང་། བདག་ལ་ཅི་བདོག་པ་པངས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲོང་ས་མོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ལ་སྒྲུས་པ། བྱིད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་
རྟེན་པའི་རྣམས་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་བདག་ཅག་ལ་བྱིན་ཅིག་དང་། དེས་ན་བདག་

ཅག་རབ་རྟུ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །མྱོད་གལ་དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་རྟེན་པས་རྣམས་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཅིག་ཀྱང་གསེར་སྲང་བརྒྱ་སྒྲོང་དུ་མ་རི་བ་བྱེ་བ་ལྷག་བརྒྱད་ཅུ་སྟེད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་མ་
ལུས་པར་སྒྲོང་ས་མོ་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཏེ། མྱོད་གལ་ལེགས་པར་རྟེན་པ་དེས་དེ་ལྟར་རྣམས་མང་པོ་

རྣམས་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ལ་གྱུར་བའམ། འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་རྟེན་པས་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་སྒྲོང་ས་མོ་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་
ནས་བྱིས་དུ་ཡང་མ་ལྷགས་པར་སྒྲུར་ལོག་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་ལྷགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལ་སྲུ་

མ་བས་ཕྱེད་འགྱུར་ཀྱིས་བཟང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། ལོ་བརྒྱད་ཅུ་འདས་ནས་སྒྲུར་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྦྱིན་ནས་གྲོང་བྱིར་དུ་འཇུག་པ་ལས་དེའི་ཆོ་ཉེས་པ་བྱས་པའི་མི་དག་ཅིག་
གཤེད་མ་པས་གཟུང་སྟེ་བཙོངས་ནས་མི་སྟོན་པའི་སྐྱོ་བསྐྱུགས་པའི་རྒྱ་ཡང་བརྟུངས། ལམ་གྱི་བཞི་

@218A ༄། །མདོ་རྣམས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཡང་བྱས་ནས་གསད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་ནས་གསད་པར་བྱས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་གསད་པ་ལ་ཐུག་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱང་ནས་ལེགས་པར་རྟེན་པ་
མཐོང་བ་དང་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཚོང་དཔོན་བདག་ཅག་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་ཅིག །བདག

ཅག་གསད་པའི་ཉེས་པ་ལས་སྐྱོབས་ལ་བདག་ཅག་ལ་སློབ་བྱིན་ཅིག །བྱོད་ནི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལགས་སོ། །ལེགས་པར་རྟེན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཐོས་པ་དང་གསད་པ་
ལ་ཐུག་པ་དེ་དག་ལ་ཀྱེ་བྱིད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་ཞིང་བྱིད་གསད་པའི་ཉེས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས་གཤེད་མ་པ་དེ་དག་གི་རྩུང་དུ་སོང་ནས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་སྲང་བྱེ་བ་རི་བ་རེ་རེ་བྱིན་ནས་བྱིད་ཅག་དང་བདག་རྒྱལ་པོའི་རྩུང་ནས་སྐར་མ་
འོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་སློད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ནས་ལེགས་པར་རྟེན་པ་སྐྱུར་ཞིང་རིངས་པར་རྒྱལ་པོའི་རྩུང་དུ་སོང་།

ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདག་ནི་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་དག་གིས་མི་འདི་དག་གི་སློབ་འཇུག་བར་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ། ལེགས་པར་རྟེན་པ་མི་འདི་དག་གི་ཉེས་
པ་ནི་གཏང་དུ་མི་རུང་བས་བཙོང་དུ་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་སྤིང་ཐག་བ་ནས་ཉོ་བར་འདོད་ན་བྱོད་ལ་

མོར་ཅི་བདོག་བ་ཟད་པར་ང་ལ་བྱིན་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤི་བར་ཁས་ལེན་ན་གདོད་གཏང་ངོ། །མོད་གལ་དེའི་ཚེ་ལེགས་པར་སྟེད་པས་དེ་སྐད་སྒྲས་པ་ཐོས་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་
བདག་ནི་སྟེད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སྟོན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ་མི་འདི་དག་གི་སྐྱབས་བྱས་པར་

གྱུར་པ་ནི་བདག་གི་ཡིད་ཚིམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དེ་ནས་ལེགས་པར་སྟེད་པས་མི་དེ་དག་བསྐྱབས་ཏེ་གསད་པའི་ཉེས་པ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བྱིས་ན་མོར་ཅི་བདོག་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ནས་ཐོབ་པའི་མོར་གྱུ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་སྟོང་པ་ལྟ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་

རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་དེ་དག་གཏང་དུ་གསོལ། བདག་ལ་མོར་ཅི་མཆིས་པ་ནི་བས་པར་འདིར་མཆིས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་མོར་རྣམས་སྐངས་
ནས་གཤེད་མ་པ་དག་ལ་བསྟོོབ། ལེགས་པར་སྟེད་པ་འདི་བྲིད་ལ་སོད་ཅིག །སྟེ་དེ་

@218B བཞིན་དུ་འཚལ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མཉམ་ནས་ལེགས་པར་སྟེད་པ་བཅིངས་ཏེ་གསད་པའི་གནས་སུ་བྲིད་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་བཏོག་སྟེ་ལེགས་པར་སྟེད་པ་ལ་མཚོན་གདབ་
པར་གཟས་པ་ལས་ལག་པ་རིངས་ནས་གདབ་ཏུ་མ་བཏུབ་པ་དང་། རྒྱག་ཅིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ལེགས་པར་

ཉེད་པ་མྱིད་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་པོ་འདི་ཞིབ་དུ་གསོལ་ཏེ། །མྱོད་གལ་རྒྱལ་པོས་དེ་སྐད་སྐྱེས་པ་ཐོས་ནས་བདག་ཉིད་མཚོན་ཐོགས་ཏེ་ལེགས་པར་ཉེད་པ་གསལ་དཔར་འདོད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་
བཏེག་སྟེ་གདབ་པར་གཟུངས་པ་ལས། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་རྒྱུང་སྟེ་སྟུག

བསྐྱལ་གྱི་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སྐད་ངན་རྒྱུང་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་སོ། །མྱོད་གལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཚོང་དཔོན་ལེགས་པར་ཉེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུང་བ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་
སྟུམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུ་སྟེ། དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དེ་ནི་

སྐྱས་བྱིན་སྐྱུན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མྱོད་གལ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཡང་སྐྱས་བྱིན་གྱིས་ངའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱས་པ་ལས་དགོག་པར་མ་རྒྱས་སོ། །དང་ང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་ངའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱས་པ་ལས་

དགོག་པར་མ་རྒྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་སྟུ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ན་སྐྱས་བྱིན་སྐྱུན་
པོས་སྟུ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་སོ། །སྐྱས་བྱིན་ནི་ང་ལྟར་ཡང་གོགས་པོ་མ་རུངས་

བ་བསྐྱུས་ནས་ང་ལ་གསོད་པར་ཡང་འདོད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་ང་གསོད་པར་འདོད་པས་རྗེད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་མཐུ་སློབས་ཉམས་ནས་གསོན་པོར་ལྷུས་འདི་དང་བཅས་པར་
སེམས་ཅན་དུལ་བ་མནར་མེད་པར་སྐྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །མྱོད་གལ་ང་སློན་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའི་སྐྱད་པ་སློད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་ལྷ་བྱུར་པན་བཏགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ན་ལྷས་བྱིན་ནི་བྱས་པ་དེ་དུ་མི་གཟོའོ། །ང་སློན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྐྱད་པ་སློད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པ་མ་ལྷ་བྱུར་གྱུར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེས་

@219A ༄། །ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མྱོད་གལ་སློན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་གངས་
རིའི་རྒྱལ་པོའི་དུང་ན་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་ཞིག་གནས་ཏེ། དེའི་ནང་ན་སྐྱང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་བདག་

པོར་གྱུར་པ། བྱད་བཞིན་སྐྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། སློབས་པོ་ཆེ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་ཚེ་སྐྱང་པོ་ཆེ་མང་པོ་རྣམས་རི་སྐང་ཉམ་ང་ཞིང་དོག་པ་ལམ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་དུ་
མཚན་མོ་གནས་པར་གྱུར་པ་རྗེན་པས་མཐོང་ནས་མཚན་ཐོག་ཐག་ལམ་ཉམ་ང་བ་དེར་རྒྱབས་ཆེན་

པོ་བཞོས་ནས། འདི་སྐྱམ་ཏུ་སྐྱང་པོ་ཆེ་མང་པོ་འདི་དག་ནི་འདིར་སྐྱུང་བར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་བདག་དབང་སྟེ་བདག་གིས་དགའ་མགུར་སྐྱང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་མོ། །མཚན་ཐོག་ཐག་སྐྱུབས་
བཞོས་ཟིན་ནས་སྐྱང་པོ་ཆེ་མང་པོ་རྣམས་བདས་ཏེ། ལམ་ཉམ་ང་ཞིང་སྐྱུབས་ཡོད་པའི་སྟེང་ཏུ་བཏང་ངོ།

སྐྱང་པོ་ཆེ་མང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱས་པ་ལས་སྐྱུབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་བར་མ་རྒྱས་སོ། །མྱོད་གལ་དེའི་ཚེ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་བདག་པོ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱུབས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་
འཕྲེད་ཏུ་ཉལ་ཏེ་ཟམ་པ་བྱས་ནས་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལུ་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་བརྗེས་ནས་དེ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་དོང་ངོ། །

སྐྱང་པོ་ཆེ་མང་པོ་བརྒྱས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་མཚོངས་པ་བྱས་ཏེ་སོང་བ་དང་། དེའི་ཚེ་རིའི་སྐྱ་ཞིག་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྐྱས་པ། སྟིག་ཅན་སྐྱུབས་ཟབ་བཞོས་གྱུར་གྱང་། །དེ་ན་
སྐྱང་བདག་གློ་ལྡན་གྱིས། །བདག་དང་གཞན་གཉིས་བརྒྱས་པ་ན། །དོན་མེད་སྐྱུབས་ཟབ་བཞོས་

པར་གྱུར། །མྱོད་གལ་ཁྲོད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སྐྱང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ཡིན་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟུ་སྟེ། དེ་ནི་ང་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལུ་བརྒྱ་བྱེད་བ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དགོ་སྟོང་ལུ་བརྒྱ་པོ་ལྟས་

བྱིན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱས་པར་བརྩམས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྡོམ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ལྷུས་བྱིན་ལ་སྦྱོགས་པ་དག་སྦྱོང་ལྡེ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁམ་ཏེ་བྱ་དང་། །ཀ་ཏེ་མོ་ར་ཀ་
ཏི་ཤ་དང་། །རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དང་། །ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མྱོད་གལ་

@219B ངས་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཏྲག་པར་སེམས་ཅན་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབས་པ་རྣམས་མཐོང་བར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་ན་བདེ་བ་
བྱིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དབུལ་ཕོངས་པ་དག་ལ་ནི་ཟུང་ཟུང་ཡོངས་སུ་བཏང་དོ། །སེམས་ཅན་གང་ལམ་ལོག་

པར་ལྷགས་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་ནད་ཀྱིས་གཟེར་བ་དག་ལ་ནི་ནད་ཀྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་བསལ་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་བཀྱིས་ཤིང་སྐྱོམ་པ་
རྣམས་ལ་ནི་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་དོ། །སེམས་ཅན་གང་ཤ་ཟ་ཞིང་བྲག་འཕྱུང་བ་དག་ལ་ནི་

ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་བྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་སོ། །མྱོད་གལ་ངས་ནི་སྦྱོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བྱས་པས་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁས་སྐྱེངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
ལེ་ལོ་དང་སྦྱོམ་ལས་མེད་པར་བྱས་ཏེ། །མྱོད་གལ་ངས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་བདེན་ཚིག་ཇི་སྟོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་གྱིས་བར་ཆད་བྱས་པར་གྱུར་ན་ང་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། །མྱོད་གལ་ང་ནི་ཇི་སྟོན་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་ལུ་
སྟེ་དུག་པའོ།། །།དེ་ནས་དེའི་ཚེ་འཁོར་འདུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དག་སྟོང་

གྲང་པོ་ཆེའི་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་འདུས་ཏེ་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟེན་ལས་ལངས་ཏེ་སྐྱ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་དུ་གཟར་ནས་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་སྤང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྟོན་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དགའ་བ་

སྟོན་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱུ་ཡང་ལྡང་ཞིང་མཚི་མ་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དང་བདག་གིས་དངོས་པོ་ཞིག་ལྷུ་བར་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱིས་འདི་སྟོན་དུ་ངས་
སྟོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཛད་པའི་ཚེ་ཇི་སྟོན་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་

@220A ༄། །པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པར་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ་ལགས་པར་གྱུར་ན་ད་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པར་མཛད་པའི་སེམས་ཅན་

ད་དུང་མ་བས་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མཆིས་ནས། དག་སློང་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་དུ་བྱིད་
ཀྱི་སློན་པ་ཆེན་པོ་སློན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པར་ཐུགས་དམ་བཞེས་སོ་ཞེ་ན། སེམས་

ཅན་ད་དུང་མ་ཟད་པར་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས་ཚོལ་བ་ཞིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་ལན་གདབ་པར་བགྱི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་དག་སློང་གླང་པོ་ཆེའི་ལག་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་དེ་སྐད་དུ་ཚོལ་

བར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱར་འདི་སྐད་དུ་བྱིས་ཤིག །སློང་ཀྱིས་ཚོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་སྤང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱར་འདི་སྐད་བྱིས་ཤིག །

ཅི་ཕུང་པོ་དང་། རླུ་མཆེད་དང་། ཁམས་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་བྲལ་ཞིང་གྲུས་པར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། དེ་གལ་ཏེ་འདི་རྒྱད་དུ་
ཕུང་པོ་དང་། རླུ་མཆེད་དང་། ཁམས་འདུས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ་

ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སློབ་ཤིག། བྱོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ་ཕུང་པོ་དང་། རླུ་མཆེད་དང་། ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་
མ་ཡིན་པས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པ་ཡང་བྲལ་ཞིང་གྲུས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་

དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཤིང་འདུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ནི་བྲལ་ཞིང་གྲུས་པའི་སྲོད་པ་ལ་དགྲུས་པ་ཡིན་གྱི་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལ་དགྲུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་སེམས་ཅན་མེད་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་རྒྱད་དུ་ཕུང་པོ་དང་།

@220B རླུ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་སྐར་འདི་རྒྱད་སློབ་ཤིག། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རྩ་དང་། ཤིང་དང་། རྩོམ་དང་། རྩོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱོད་ཕུང་པོ་དང་། རླུ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཉིད་སེམས་

ཅན་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་དག་ལ་ཕྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཡོད་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཀྱང་མེད། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་
སེམས་ཅན་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོས་ཤིག །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དག་ལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་

དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོས་ཤིག །སྤོང་ཉིད་གྲིས་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་
དབེན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་

ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྤོང་གང་ཞིག་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་དྲིས་ཤིག །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་དོན་དམ་པར་ངས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་ངས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་དང་

ཚིག་མེད་ལ། སྐྱ་དང་ཚིག་མེད་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་ཡོད་ཅི་འཇམ། མེད་ཅེས་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བྱིད་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། རྣམ་པར་ངེས་པའི་དོན་
དམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡང་མེད། སེམས་ཅན་གྱི་མིང་ཡང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གང་སྐྱས་

པའི་ཚིག་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་བཤེག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོས་ཤིག། །གཞན་ཡང་སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཚོས་རྣམས་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྐྱག་
བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ངས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟར་

@221A ༄། །ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད་
པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་གང་གིས་དེ་ལྟར་ངས་བསྟན་པའི་ཚོས་གྱི་དོན་

ཤེས་པ་དེས་ཅི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆེད་དུ་ལས་གྱི་སྒྲོད་པ་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །གང་གིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཆེད་དུ་ལས་གྱི་སྒྲོད་པ་མི་སྒྲོང་བ་དེས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་འདི་ནི་རྟག་པར་ཚོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཚན་

ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མེད། དྲི་མ་ཡང་མེད། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་མེད། འོང་བ་ཡང་མེད། འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ལམ་
ཡང་མེད། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད། རིང་པོ་ཡང་མེད། ཐུང་དུ་ཡང་མེད། བྱ་བཞི་ཡང་མེད།

རླུ་མ་པོ་ཡང་མེད། དབྱིབས་ཀྱང་མེད། ཁ་དོག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་ནི་སྟོ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་འདི་ནི་ཚོས་
ཀྱི་སྟོ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ཚོས་མཐོང་བའི་སྟོར་ཞུགས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཞེས་

བྱའོ། །སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་འདི་རི་སྒྲིམ་དུ་སེམས། ཚོས་གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་ཅི་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བའི་འགག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅིག་ཡིན་སྟེ་ལམ་འཕུལ་བའི་ལག་འདི་སྟེ། འདི་རི་སྒྲིམ་དུ་སེམས། ཚོས་

གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཚོས་དེའི་སྤྱིས་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་བར་འགྱུར་པའི་སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅིག་ཡིན་སྟེ་ལམ་འཕུལ་བའི་ལག་འདི་སྟེ། །སྤྱང་པོ་
ཆེའི་ལག་གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འགག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་

ལགས་སོ། །སྐྱེ་ལོ་ཆེན་ལག་དེ་གལ་ཉེ་འདི་སྐྱེ་དུ་སྐྱེ་མཚན་དང་ལྡན་པས་བདག་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་འདས་པར་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་ལོ་ཆེན་ལག་དེ་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སྐྱེ་ལོ་ཆེན་ལག་དེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་ལོ་ཆེན་ལག་དེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་ལོ་ཆེན་ལག་དེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱེ་ལོ་ཆེན་ལག་དེ་མི་འགྱུར་རོ་

@221B ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐྱེ་དུ་བྱིས་ཤིག། །ཅི་བྱོད་སྐྱེ་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དམ། དེས་གལ་ཉེ་འདི་སྐྱེ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་མཚན་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐྱེ་དུ་སྐྱོས་ཤིག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལས་ནི་སྐྱེ་མཚན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་མ་གསུངས་ཉེ། གལ་ཉེ་སྐྱེ་མཚན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་གྲོ་མོ་དང་། རྩོ་
དང་། རི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་ལོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གལ་ཉེ་འདི་

སྐྱེ་དུ་གྲོ་མོ་དང་། རྩོ་དང་། རི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་ལོང་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐྱེ་དུ་
སྐྱོས་ཤིག། །བྱོད་གྱིས་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་

ན་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ད་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་རིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྔ་ལྔ་པས་སོ། །དེ་
གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་མཚན་ནི་མཚན་གྱི་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་མཚན་ཤེས་པའི་བྲམ་ཟེས་ཀྱང་

སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་དེ་བདེན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོས་ཤིག། །གལ་ཏེ་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྔ་ལྔ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ན་
ནི་སྤོང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མཁན་གྱིས་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྔ་ལྔ་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུས་པས་དེང་སྤོང་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཤོད་ཅིག། །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅུ་བརྒྱད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་

དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན་
དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོས་ཤིག། །སྤོང་གྱིས་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་

@222A ༄། །གཤམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་དང་བྱིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤོད་ཅིག །དེ་གལ་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་ཅི་སངས་རྒྱས་དང་
མཚན་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་བྱོད་ཉིད་མཚན་སངས་རྒྱས་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་

བར་ཟད་གྱི། མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྲོམ་ཤིག །དེ་གལ་ཏེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཚོས་གཞན་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སྒྲོམ་ཤིག །དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་

པའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་དབྱིབས་དང་བཅས་ཤིང་ཁ་དོག་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཤེས་
བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ནི་གཞན་དབྱིབས་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་

རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བརྩུ་བརྒྱད་དང་། དབང་པོ་དང་།
སྟོབས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་

པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤང་པོ་ཆེའི་ལག་ལ་ སྤང་པོ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱིས་བྱ་སྤྱོད་པོ་རྣམས་རབ་
ཏུ་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ཆེའི་ལག་ངས་སྤོན་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤོན་ལམ་བཏབ་མོད་གྱི། ང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤིང་པོ་ལ་འདུག་ནས་སྤོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཡང་མ་དམིགས། སེམས་ཅན་གྱི་

མིང་ཡང་མ་དམིགས་པས་ང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤིང་པོ་ལ་འདུག་པའི་ཚེ་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོས་དངོས་པོ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་ཡོད། དངོས་པོ་
འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་མེད་པར་རྗོགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །དངོས་པོ་གང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་

@222B པོ་གང་ཡོད། དངོས་པོ་གང་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་མེད་པར་གྱུར་ཅེན་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར། འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་མཚེད་དུག །

སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྒྱུ་ལྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྒྱུ་ལྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ལྱིས་ཀ་ལོ། ཀ་ལོའི་རྒྱུ་ལྱིས་སྤྲུང་ན་དང་། སྤྲེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་

བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་འདུ་
བྱེད་རྣམས་འགག། །འདུ་བྱེད་རྣམས་འགགས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག། །རྣམ་པར་ཤེས་

པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་མིང་དང་གཟུགས་འགག། །མིང་དང་གཟུགས་འགགས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགག། །སྐྱེ་མཆེད་དུག་འགགས་པའི་སྤྱིར་རེག་པ་འགག། །རེག་པ་འགགས་པའི་
སྤྱིར་ཚོར་བ་འགག། །ཚོར་བ་འགགས་པའི་སྤྱིར་སྲིད་པ་འགག། །སྲིད་པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་

ལེན་པ་འགག། །ལེན་པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་སྲིད་པ་འགག། །སྲིད་པ་འགགས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་འགག། །སྐྱེ་བ་འགགས་པའི་སྤྱིར་ཀ་ལོ་འགག། །ཀ་ལོ་འགགས་པའི་སྤྱིར་སྤྲུང་ན་དང་། སྤྲེ་
སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་རྣམས་

འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ང་དེ་ལས་མིག་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རིག་པ་དང་། ལྷོ་སྐྱེས་པས་འདི་ལྟར་དབྱས་
དང་མཐའ་མེད་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཚོས་གཞན་གང་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་མེད་ཀྱི། ལྷོ་དང་རྒྱན་ལས་ཕུང་བའི་ཚོས་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་
ལག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་

@223A ༄། །རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཕུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་ཕུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་དང་

གཟུགས་ཀྱང་སྟོར་བར་མི་འགྱུར་ལ། བན་རྒྱན་འགལ་བ་ཡང་མེད། སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་དེ་ལྟག་པར་དེ་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པས་བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་དའི་
དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་གྱུ་ལོ། །དས་བྱིད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བསྟན་ན་བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་དུ་ཉན་ཉན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་སྟོབ་པ་རྣམས་ལ་གང་གྱུ་བའི་རིགས་པ་དེ་དག་ངས་མ་ལུས་པར་བྱས་ཟིན་པས་ཁྱེད་གྱིས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་མངོན་པར་བསྐྱབས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱང་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཡང་
དག་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར། ལམ་སྟོན་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཞུས་པ་ཞེས་བྱའོ།
ཞེས་མཆིན་དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་ལན་གདབ་པར་བགྱི་ལགས། བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ།

སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་གལ་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་འདྲི་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་
མཐོང་ལ། ཏྲག་པར་སེམས་ཅན་བཞུ་བའི་དུས་ལས་གཞེས་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པར་

གྱུར་གྲུང་ད་དྲུང་པན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་སློན་
པར་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་བསའ་ཅིང་རྒྱན་མི་གཙོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་

@223B རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ནི་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཚོས་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སློན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་

སྤྱོད་པའི་ཚོ་ཇི་སྟན་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་ཇི་སྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅོད་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལག་
གིས་འདི་སྟན་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལེགས་བར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལགས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་བར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱད་དུ་སྤྱོད་དང་། གསུང་དང་། བྱུགས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མཁྱེན་པ་སློན་དུ་གཏོང་
ཞིང་མཁྱེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་སློན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་

སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ཇི་སྐད་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་མཇོང་ཅིང་ཇི་ལྟར་མཇོང་པ་བཞིན་དུ་གསུང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱང་པོ་ཆེའི་
ལག་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་སྤོད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་སྤྲུལ་

པ་བཞིན་དུ་ང་ནི་སྤོན་གྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ཇི་སྐད་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་སྤོད་ཅིང་ཇི་ལྟར་སྤོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་ཡང་དག་པར་སྤྲུ་བ་
གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་སྤྲུ་ཞིག་ནོར་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ལ་

ཕན་འདོགས་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་སྤོན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྤོན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བས་སྤོས་པ་མི་མངའ་བར་པ་རོལ་དུ་གྲོན་ནས་ད་དུང་མ་གྲལ་བ་དག་ཡོངས་

སྤྲོས་ཤེས་ཟེར་བ་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྲུ་བས་སྤྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱང་པོ་ཆེའི་ལག་ཡང་དག་པར་སྤྲུ་བ་གང་ལ་ལ་
ཞིག་འདི་སྐད་དུ་སྤྲུ་ཞིག་སྤྲུ་བ་མེད་ཅིང་གྲུ་བ་གྲུས་པའི་དྲིན་གཞོབ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེ་ནི།

@224A ༄། །ང་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲ་བས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་ང་ལ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཅུད་ཟ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །སྒྲ་བོ་ཆེན་པོ་ལག་ང་ནི་དང་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཅུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུན་ཆད་བར་ནམ་ཡང་སེམས་ལ་སློག་ཅིང་གྱུར་པ་ཡང་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་མོས་པར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
མི་དྲན་ཡང་ངས་ཚོས་དེ་བསྟན་པས་ངའི་འཁོར་རྣམས་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བ་དག་གཟུང་པའི་སྤྱིར་འདུན་པར་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །སྒྲ་བོ་ཆེན་པོ་ལག་སློན་བྱང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་ང་ལ་སྤྲུགས་ཅན་གྱི་དྲང་སློང་དུ་
གྱུར་པའི་ཚེ་ཤེས་རབ་གསལ་ཞིང་རྫོ་ལ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སློབས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་ཚོས་ཟབ་

མོའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་བྲམ་བེ་གཞོན་ཏུ་སྒྲ་བརྒྱ་ཞིག་བྲིམ་ན་གནས་པ་དང་། འདོད་པ་སྤྲི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ཞིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས་བྲིམ་ནས་བྲིམ་
མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ལམ་བསྐོམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངའི་ཐད་དུ་འོངས་

པ་དང་ངས་ཚོས་བསྟན་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རྩ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ལ་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
པས་ཉལ་པར་རྩ་འཇུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས་གོང་དང་། གོང་གྲུང་

དང་། གོང་དལ་དག་ཏུ་ལྷགས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་ནས་ང་ལ་རིམ་གོ་བྱས་སོ། །ང་དེའི་ཚེ་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་
བདག་གིས་འདི་དག་གི་མཚོན་པ་བྱང་བའི་མི་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདྲ་སྟོང་

དེ་དག་ངས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཀྱང་ངས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པས་ཚོས་དེ་ཐོབ་པར་བྱས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་ནན་ཏན་བརྩོན་
འགྲུས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་པོ་ཆེའི་ལག་ངས་ནན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་དེ་

@224B མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚོག་ནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་སྟེ་ཞིག་འོངས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་བསྟན་ནས་ང་ལ་འདི་སྐད་དུ་གྱེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཁྱོད་ནི་སློན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་དཔག

ཏུ་མིད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྐྱོའོ། །སྲིད་པོ་ཆེའི་ལག་ངས་དེའི་ཚོ་དེ་སྐད་བསྐྱོ་བ་ཐོས་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་བཏང་བས་སེམས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་སྐྱོ་
བ་ཕྱེད་གྱི་བར་དུ་དབེན་པར་འདུག་པའི་ཚོ་དགའ་བས་ལུས་ཀྱི་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་པར་གྱུར་ཏོ། །སྲིད་

པོ་ཆེའི་ལག་གྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་བར་གྱུར་ན་སྐྱོ་རྣམས་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྐྱོ་ན་མིད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུ་

སེམས་དཔའ་ནི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་ན་མིད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྐྱུལ་བ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་ན་ཕྱག་དོག་
ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་སྐྱོ་ན་མིད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ནི་བདག་གཅིག་ལུས་ཐོབ་པར་

བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཙམ་སྐྱོ་ལ་མི་སེམས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་དག་ལ་དུས་དུས་སུ་རྗེས་སུ་འདོམས་ཤིང་སེམས་བཟང་པོས་གཏམ་དག་སྐྱུས་
ནས་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། བདག་ཉིད་རྟོག་པར་རབ་

ཏུ་བཙོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་རྒྱ་ཚེར་གཉེར་ཞིང་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ནས་སེར་སྒྲ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ཚེའི་ལག་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་
ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་ལ། བདག་

ཉིད་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་
སྤུལ་པ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་སེམས་ཀྱིས། །སྤྲོ་མེད་ཐེག་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།།

@225A ༄། །སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །ཐེག་པ་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་སྤྱོད་ཚོ། །ཏྭག་པར་ཕྲག་དོག་ཁོང་ཁྲོ་མེད། །ནམ་ཏན་བཙོན་
འགྲུས་རྩོམ་བྱེད་པས། །དགའ་བའི་སེམས་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་སྤྲིག་སྤྱོད་མཐོང་གྱུར་ན། །དུས་སུ་རྗེས་སུ་འདོམས་པར་བྱེད། །ཏྭག་པར་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེར་ལྡན། །ཁོང་ཁྲོ་དག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཏྭག་པར་ནམ་ཏན་ཚོས་གཉེར་
ནས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲིལ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཆར་ནི་རྒྱན་བྱེད་ལྟར། །ཚོས་

གྱིས་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པར་བྱེད། །ཚོས་བཞི་འདི་དག་གང་སྟོན་པ། །མྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་འགྲུར་བས། །ཐོ་ཚོམ་སེམས་ནི་མ་སྟེན་ཅེས། །ལྷ་རྣམས་གྱིས་ནི་གོ་བར་བྱེད། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔས་དེ་ཐོས་ནས། །ཀན་ཏན་བརྩོན་འགྲུས་སྟེན་པར་

བྱེད། །དངོས་པོ་འདི་ནི་ངེས་བདེན་བས། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་དེས་འགྲུབ་སེམས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ནི་སྟོན་ལམ་དང་། །བྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་
རབ་དག། །བདག་ཉིད་རྒྱ་ཚེར་འཕེལ་བར་འགྲུར། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་བྱང་གྲུར་ན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི། །འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་འགྲུར། །གང་ཟག་ཚེན་པོས་བཀྱར་འགྲུར་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་དམངས་
རྣམས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་སེམས་ནི་རབ་དགའ་ཞིང་། །ལམ་ལྡན་

ཡིན་པར་རིག་པར་འགྲུར། །བསྟན་བཅོས་གཙུག་ལག་ཚོག་དང་དོན། །ཚོག་འབྲུ་ཚོགས་བཅད་རྩིས་དང་གྲངས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེགས་ཉོགས་པས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཏུ་
འགྲུར། །དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་ཤེས་རབ་ལྡན། །བྱ་བ་སྟོབས་ལ་མི་སྟོས་

བར་། ཐབས་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་རྒྱས། དབང་རྣམས་རབ་ཏུ་གདུལ་བ་ཡང་། །ལུས་ཀྱི་ཞོ་ག་མི་སྟོས་པར། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ནི་འབའ་ཞིག་
གིས། །རང་གི་སེམས་ནི་འདུལ་བར་བྱེད། །སེམས་ཅན་རབ་

@225B ཏུ་བཅེ་བའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་སྐྱེས་པས་ན། །རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་དམངས་རྣམས་ཀྱང་། །ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་བསྐྱབས་པར་འགྱུར། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡི་ཡ་
མཚན་ཀུན་གྱིས་རིག། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་ཅེན། །

བདག་སེམས་ཤེས་ཞེས་སེམས་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཏྟག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་ན། །དེར་སོང་ཚོས་ནི་རབ་ཞུས་ནས། །སེམས་ཅན་རྒྱ་ཆེར་ཕན་ཡང་
འདོགས། །སངས་རྒྱས་ཞུས་ལན་གསུངས་པས་ན། །ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་ཆད་པར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཕན་འདོགས་པས། །ཐམས་ཅད་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣུ་འཕུལ་མཐུ་བསྟན་ནས། །སངས་རྒྱས་འགྱུར་བར་ལུང་སྟོན་པས། །དེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ། །སེམས་ནི་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་ཚོར་རྣམས་དང་། རྩི་ནང་ཀུན་ལ་ཆགས་མེད་པས། །དེ་ཕྱིར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤེས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་
ཡི། །བཟོད་པ་གྲོལ་ཐོབ་པས་ན། །དེ་

ཕྱིར་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤེས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཚོས་བརྟན་མི་རུང་རིག་པས་ན། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་གྱུར་
ནས། །ལུས་ནི་མཁའ་ལ་འཕགས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་

སེམས་ནི་ནད་མི་གནས། །རྩི་རོལ་ན་ཡང་མི་གནས་ཏེ། །འདྲུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འདས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་སླ་མེད་ཐོབ། །ཡུན་རིང་བུམས་དང་སྤིང་རྩེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
སེམས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དེ་ཡི་དབང་། །

སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་མཐོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སངས་རྒྱས་སྐྱུ་དང་ཁྱུར་པར་མེད། །དེ་འདྲའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ནི། །ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཕེལ་བར་
བྱེད། །བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །སྲུ་ཞིག་རྩེས་

@226A ༄། །སྲ་སློབ་མི་བྱེད། །རབ་བརྟན་དམ་ཚོས་གང་གནས་པ། །འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ལམ་ནི་གཉེར་བ་དག །རྟག་པར་ནན་ཏན་ཚོས་གཉེར་
བྱ། །ཚོས་གྱིས་བདག་གི་ཁེ་བཙལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལ་

ནི་ཕན་གདགས་བྱ། །བརྒྱལ་བའི་ལན་གདབ་པའི་ལེན་སྟེ་བདུན་པའོ།། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་
འདས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདས་པའི་དུས་ན་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། །གང་
པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ང་ནི་ཡུན་རིང་པོ་

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། ཚོས་གཉེར་ཚོས་ནི་

གང་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལམ་གཞི་ཡིན། །ཉག་ཏུ་ཚོས་ལ་གང་བརྩོན་པ། །ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཉག་ཏུ་ཡང་དག་ལམ་སྤོང་པ། །ལོག་པའི་ལམ་ནི་སྤོང་བར་
བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ལ་ཉག་བསྟེན་པ། །དེ་ནི་

ལམ་ལ་བསྟེན་པར་འགྱུར། །དེས་ན་མི་ཁོམ་རྣམས་སྤངས་ནས། །ཁོམ་ལྡན་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཁོམ་ལྡན་གནས་ནི་ཐོབ་གྱུར་ན། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྒྱད་མི་ཟ། །གནས་
གཉིས་སུ་ནི་མཚོག་ཏུ་བཅུན། །ཁ་དོག་གཟུགས་ནི་

མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །གཡོག་འཁོར་དག་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་ནི། །རྩྱལ་བྱིམས་བཟོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་
གནས། །བརྩོན་འགྲུས་ཕྱོགས་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །བསམ་གཏན་

@226B །ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །གཙོ་མཚོག་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཚོག་གྱུར་པས། །དོན་རིག་འཇིགས་པ་ཅི་ཡང་
མེད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་འདི་རྟོག་

ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་བྱའི་ཚོས་གྲོ་ཚོམ་པ་དག་ལ་སྲུ་ཞིག་སློབ་པར་མི་བགྱིད་དེ། བདག་ཅག་ནི་སློན་དང་པོ་ནས་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་ལ་རེ་
བ་མ་མཚིས་ཤིང་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་བར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་མ་མཚིས་པ་ན། འདི་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་བདག་ཉིད་ངེས་པར་བྱང་བར་གྱུར་པ་ལགས་སོ་སྐྱམ་སེམས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ནི་དང་
སློན་ཆང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཟེངས་སྟོན་ཅིང་། སློབ་

བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དགོད་པར་བགྱིད་ལགས་སོ། །དེའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མཛད་པ་ལགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སློན་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སླད་པ་སློད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་རྟོག་པར་

དེ་ལྷ་བྱའི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་དངོས་པོ་ཤ་སྟག་མཛད་དེ། དེ་ལྷ་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མ་མཚིས་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྷ་སློབ་ཀྱང་
ཅི་འཚལ་བས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་དངོས་པོ་

ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སླིང་བཅི་བའི་སྣང་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་པ་སྣོད་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་
དཀའ་བའི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཚད་མ་མཆིས། དཔག་ཏུ་མ་མཆིས། བྱང་ས་

མ་མཆིས་པ་དག་སྣང་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་སྣང་དེ་སྣོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ། སེམས་ཅན་

@227A ༄། །སྣུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱིད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། གང་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ཇི་
སྐད་སྒྲིས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྣོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱིད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་ཡོངས་སུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་

